

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Ekonomika Oblastní nemocnice Náchod a.s.

Bc. Anežka Hájková

© 2022 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Anežka Hájková

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Ekonomika Oblastní nemocnice Náchod a.s.

Název anglicky

Economy regional hospital "Náchod a.s."

Cíle práce

Cílem práce je zhodnotit ekonomiku Oblastní nemocnice Náchod a.s. za roky 2016 až 2020 a vymezit návrhy a doporučení pro stabilizaci a rozvoj tohoto subjektu. Dílčím cílem práce je provedení finanční analýzy a posouzení finančního zdraví subjektu.

Metodika

Práce bude rozdělena na literární rešerši a na vlastní praktickou část. V rámci literární rešerše budou vymezeny okruhy zdravotnictví a zdravotní péče. Následuje metodika finanční analýzy. V rámci druhé části bude charakterizována Oblastní nemocnici Náchod a.s. Dále bude provedena analýza účetních výkazů za pětileté období, a to od roku 2016 do roku 2020. Účetní výkazy budou podrobeny procentuálnímu rozboru, a to vertikální a horizontální analýze. Bude následovat analýza poměrových ukazatelů. V rámci diplomové práce budou aplikovány ukazatele likvidity, aktivity a rentability. Dále bude práce podrobena bankrotní a bonitní analýze.

Doporučený rozsah práce

60-80s.

Klíčová slova

zdravotnictví, financování, ekonomika, nemocnice, finanční analýza, autarkie, zdravotní pojišťovny

Doporučené zdroje informací

BELLOVÁ, Jana a Jaroslav ZLÁMAL. Ekonomika zdravotnictví. Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2013. ISBN 978-80-7013-551-8.

HICKS, L. L., Economics of Health and Medical Care. Burlington: Jones & Barlett Publishers. 2014. ISBN 978-14-4962-986-1

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza komplexní průvodce s příklady. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0563-2.

KRAFTOVÁ, Ivana. Finanční analýza municipální firmy. Praha: C.H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-778-2.

PEŠKOVÁ, Radka a Irena JINDŘICHOVSKÁ. Finanční analýza. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2012. ISBN 978-80-86730-89-9.

RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: 6. aktualizované vydání: metody, ukazatele, využití v praxi. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2028-4.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Konzultant

Ing. Helena Řezbová, Ph. D.

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2021

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 9. 11. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 26. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Ekonomika Oblastní nemocnice Náchod a.s." jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 26.03.2022

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu prof. Ing. Miroslavu Svatošovi, CSc. za vedení práce a paní Ing. Heleně Řezbové, Ph.D. za odbornou pomoc a cenné rady, které mi pomohly při zpracování diplomové práce. Dále mé poděkování náleží panu řediteli Oblastní nemocnice Náchod a.s. RNDr. Bc. Janu Machovi za konzultace a poskytnutí materiálů k vypracování práce a mojí rodině za podporu během celého studia.

Ekonomika Oblastní nemocnice Náchod a.s.

Abstrakt

Cílem práce je vyhodnotit ekonomiku společnosti Oblastní nemocnice Náchod a.s. pomocí finanční analýzy a finančního zdraví. Analýzy jsou zpracovány pomocí výročních zpráv a účetních výkazů za pětileté období mezi lety 2016 až 2020.

Práce je rozdělena na teoretickou a vlastní část. V teoretické části je uvedena finanční analýza a její metody. Konkrétně se jedná o analýzy – stavových, rozdílových a poměrových ukazatelů. Následuje charakteristika bankrotních a bonitních modelů, kde jsou vybrány vždy tři nejpoužívanější, dále je uveden specifický model pro vyhodnocení finančního zdraví nemocnic.

V praktické části je společnost Oblastní nemocnice Náchod a.s. podrobena vybraným analýzám a modelům. Následuje analýza nemocnice dle speciálního modelu, určeného pro výpočet finančního zdraví zdravotnického zařízení, jehož úkolem je vyvrátit či potvrdit již použité analýzy. V závěru práce jsou zhodnoceny jednotlivé výsledky aplikovaných analýz a dále jsou navržena doporučení pro danou společnost v rámci její stability a rozvoje.

Klíčová slova: zdravotnictví, financování, ekonomika, nemocnice, finanční analýza, bankrotní modely, bonitní modely, finanční zdraví

Economy regional hospital “Náchod a.s.”

Abstract

The aim of the work is to evaluate the economy of the company Regional Hospital Náchod a.s. through financial analysis and financial soundness. The analyzes are prepared using annual reports and financial statements for the five-year period between 2016 and 2020.

The work is divided into theoretical and practical part. The theoretical part presents the financial analysis and its methods. Specifically, these analyzes - status, difference, and ratio indicators. The following is a description of bankruptcy and creditworthiness models, where the three most used are always selected, followed by a specific model for evaluating the financial health of hospitals.

In the practical part, the company Regional Hospital Náchod a.s. subjected to selected analyzes and models. The following is an analysis of the hospital according to a special model designed to calculate the financial health of the medical facility, whose task is to refute or confirm the analyzes already used. At the end of the work, the individual result of applied analyzes are evaluated and recommendations for the given company within its stability and development are also proposed.

Keywords: healthcare, financing, economy, hospital, financial analysis, bankruptcy models, creditworthiness models, financial health

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	18
3.1 Zdravotnictví v České republice	18
3.1.1 Financování zdravotní péče	19
3.1.2 Ekonomika zdravotnictví v České republice	21
3.1.3 Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE.....	23
3.2 Zdravotnictví v zahraničí	24
3.3 Finanční analýza a její uživatelé	25
3.4 Zdroje informací pro finanční analýzu.....	27
3.4.1 Rozvaha	27
3.4.2 Výkaz zisku a ztráty.....	29
3.4.3 Účetní výkaz cash flow.....	31
3.4.4 Výroční zpráva.....	32
3.5 Metody finanční analýzy.....	33
3.5.1 Analýza stavových ukazatelů.....	34
3.5.2 Analýza rozdílových ukazatelů.....	35
3.5.3 Analýza poměrových ukazatelů.....	36
3.6 Bankrotní modely.....	41
3.6.1 Altmanův model	41
3.6.2 Indexy IN	42
3.6.3 Tafflerův model	45
3.7 Bonitní modely.....	46
3.7.1 Kralicekuv Quicktest	46
3.7.2 Tamariho model.....	47
3.7.3 Index bonity	48
3.8 Finanční zdraví nemocnic	49
4 Vlastní práce	51
4.1 Historie společnosti – Oblastní nemocnice Náchod a.s.	51
4.2 Základní informace o současné společnosti Oblastní nemocnice a.s. a Zdravotnickém holdingu Královéhradeckého kraje a.s.....	52
4.3 Ekonomická charakteristika společnosti a zařazení do CZ-NACE.....	55
4.4 Analýza stavových ukazatelů	62
4.5 Analýza rozdílových ukazatelů	65

4.6	Analýza poměrových ukazatelů	66
4.6.1	Ukazatele likvidity	67
4.6.2	Ukazatele zadluženosti.....	71
4.6.3	Ukazatele aktivity	74
4.6.4	Ukazatele rentability	79
4.7	Analýza bankrotních a bonitních modelů.....	82
4.8	Model finančního zdraví nemocnic.....	87
5	Zhodnocení a doporučení	90
6	Závěr.....	92
7	Seznam použitých zdrojů.....	96
7.1	Knižní zdroje	96
7.2	Internetové zdroje.....	97
8	Seznam obrázků, grafů, tabulek a zkratk	99
8.1	Seznam obrázků	99
8.2	Seznam grafů.....	99
8.3	Seznam tabulek.....	100
8.4	Seznam použitých zkratk	101
Přílohy	102	
	Příloha A – Rozvaha aktiv v netto hodnotě ONN a.s., 2016-2020.....	102
	Příloha B – Rozvaha pasiv v netto hodnotě ONN a.s., 2016-2020	106
	Příloha D – Zkrácený výkaz cash flow ONN a.s., 2016-2020	113
	Příloha E – Horizontální a vertikální analýza aktiv ONN a.s., 2016-2020	114
	Příloha F – Vertikální a horizontální analýza pasiv ONN a.s., 2016-2020	115
	Příloha G – Pomocná data k výpočtům poměrových ukazatelů CZ-NACE 86.....	116
	Příloha H – Výpočty poměrových ukazatelů CZ-NACE 86 - Zdravotní péče	116
	Příloha CH – Pomocné výpočty k Altmanovu modelu ONN a.s., 2016-2020.....	117
	Příloha I – Pomocné výpočty k IN05 ONN a.s., 2016-2020.....	117
	Příloha K – Pomocná data k výpočtu modelu finančního zdraví nemocnic.....	118
	Příloha L – Výpočet ročního výnosu parkovacího domu	118
	Příloha M – Výpočet čistého zisku u totálních endoprotéz	119
	Příloha N – Výpočet návratnosti investice fotovoltaické elektrárny	119
	Příloha O – Plocha pro umístění fotovoltaické elektrárny, Nemocnice Náchod...	120

1 Úvod

Zdravotnictví je nedílnou součástí národního hospodářství. V dnešní době každý národ čelí realitě svého současného zdravotního stavu populace a soustavně jeví zájem o jeho zdraví. Léčba a vyléčení všech nemocí, které se staly součástí každodenního života, je finančně velice nákladná. Cílem každého zdravotnického zařízení je poskytování zdravotní péče obyvatelstvu. Aby mohla zdravotní instituce tohoto cíle dosáhnout, je nezbytné zvládnutí její ekonomické činnosti. Tuto skutečnost lze rozpoznat pomocí finančního zdraví společnosti, které lze zjistit pomocí finanční analýzy a modelů sledujících hospodárnost zařízení.

Finanční analýza zachycuje hodnocení minulosti na základě interních dat společnosti. Cílem je zhodnotit současnou komplexní hospodářskou situaci sledovaného subjektu. Finanční analýza je zkoumána pomocí několika ukazatelů. Převážně ji využívají firmy, které jsou založeny za účelem zisku. Nicméně dlouhodobá finanční ztráta nemocnic nepovede k poskytování kvalitní zdravotní péče. Proto se využívá i v posouzení ekonomické situace ve zdravotnictví.

Autorka práce považuje ekonomiku zdravotnictví za důležitou, a proto se rozhodla zhodnotit druhou největší nemocnici v Královéhradeckém kraji – Oblastní nemocnici Náchod a.s. za období 2016 až 2020. Jelikož se jedná o akciovou společnost, je nutné sledovat její vývoj z ekonomického hlediska. Autorka měla možnost konzultovat výsledky analýzy i podrobnější ekonomické faktory přímo s vedením nemocnice a souběžně získala originální interní data společnosti. Vhodně zvolené bankrotní a bonitní modely i model finančního zdraví zhodnotí hospodaření společnosti a výsledky aplikovaných modelů by měly být uplatněny pro stanovení návrhů a doporučení pro rozvoj a stabilizaci subjektu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je zhodnotit ekonomiku Oblastní nemocnice Náchod a.s. za roky 2016 až 2020 a vymezit návrhy a doporučení pro stabilizaci a rozvoj tohoto subjektu. Dílčím cílem práce je provedení finanční analýzy a posouzení finančního zdraví nemocnice.

2.2 Metodika

Práce bude rozdělena na teoretická východiska a na vlastní část. V rámci teoretických východisek bude v první kapitole vymezen zdravotní systém České republiky a s tím související financování zdravotní péče. Dále bude zobrazen vývoj nákladů a výnosů zdravotnictví. Závěrem této kapitoly bude definována klasifikace ekonomických činností CZ-NACE, kde mimo jiná ekonomická odvětví bude zmíněn také kód zdravotní péče. Následovat bude charakteristika zdravotního systému v zahraničí, který se značně odlišuje od zdravotního systému v zemích Evropské unie. Po ekonomické analýze zdravotnictví bude následovat charakteristika finanční analýzy. Bude vymezen její význam, k čemu se používá, jaké jsou její uživatelé, z jakých zdrojů čerpá informace a jaké jsou její metody. Následně budou uvedeny bankrotní a bonitní modely – jejich význam, vzorec pro výpočet a interpretace výsledků. Mezi bankrotní modely se řadí Altmanův model, Indexy IN (IN95, IN99, IN01 a IN05) a Tafflerův model. V teoretické části budou vymezeny tyto bonitní modely – Kralicekuv Quicktest, Tamariho model a Index bonity. V poslední kapitole bude definován specifický model finančního zdraví, který je využíván přímo na zdravotnická zařízení. Nejprve bude tento model charakterizován a poté bude podrobně popsán jeho výpočet.

Po teoretické části navazuje vlastní práce. Nejprve bude představen sledovaný subjekt – Oblastní nemocnice Náchod a.s. z hlediska historie, současnosti a kapitálové struktury. Po představení subjektu bude následovat zařazení společnosti do CZ-NACE a bude vymezena ekonomická charakteristika společnosti – počet lůžek, počet zaměstnanců, průměrná mzda, struktura nákladů a výnosů. Dále bude charakterizována společnost z hlediska struktury aktiv a pasiv. Následuje stručná analýza rozdílových ukazatelů – čistý pracovní kapitál a čisté pohotové prostředky. V další kapitole bude společnost podrobně analyzována poměrovými ukazateli, a to ukazateli likvidity, zadluženosti, aktivity a rentability. Všechny

zmíněné ukazatele budou porovnány s hodnotami CZ-NACE. Pomocné výpočty odvětví zdravotní péče lze nalézt v příloze G a H. Následující kapitola bude zkoumat subjekt pomocí bankrotních a bonitních modelů. Do vlastní práce byl vybrán z bankrotních modelů – Altmanův model a IN05 a z bonitních modelů – Kralicekuv model a Index bonity. Následuje srovnání aplikovaných modelů. Poslední kapitolou vlastní práce je model finančního zdraví nemocnic. Pro srovnání Oblastní nemocnice Náchod a.s. byly vybrány dvě oblastní nemocnice, které také spadají pod Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje a.s., a to Oblastní nemocnice Trutnov a.s. a Oblastní nemocnice Jičín a.s. Nejprve budou spočítány jednotlivé ukazatele a poté na základě intervalu, který bude vycházet z minimálních a maximálních bodů, bude hodnota vynásobena vahou daného ukazatele.

Oblastní nemocnice Náchod a.s. bude sledována v období 2016 až 2020. Data, která budou potřebná pro výpočet aplikačních modelů budou převzata z výročních zpráv společností – rozvaha, výkaz zisku a ztráty a cash flow.

Závěrem diplomové práce budou popsány výsledky provedených analýz poměrových ukazatelů, bankrotních a bonitních modelů i modelu finančního zdraví nemocnice. Kromě výsledků analýz bude závěr také obsahovat doporučení modelů pro vedení společnosti. Následně budou vymezeny návrhy pro stabilitu a rozvoj Oblastní nemocnice Náchod a.s.

V tabulkách č. 1 až 4 je znázorněn souhrn všech ukazatelů a jejich výpočtů, které jsou aplikovány ve vlastní práci. Použité písmeno „R“ určuje rozvahu, zkratka „VZZ“ označuje výkaz zisku a ztráty a zkratka „CF“ značí cash flow. V odborné literatuře se ve výkazu zisku a ztráty nachází označení „Tržby za vlastní výrobky a služby“, nicméně v rámci nemocnice je metodicky využíván termín „Tržby za vlastní výkony“. Tento termín bude po zbytek práce používán.

Tabulka 1 - Souhrn rozdílových ukazatelů

Ukazatele	Vzorec pro výpočet	Číslo řádků v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty
ROZDÍLOVÉ UKAZATELE		
Čistý pracovní kapitál	Oběžná aktiva – Krátkodobé závazky	R038 – R124
Pohotové peněžní prostředky	(Peněžní prostředky + Časové rozlišení aktiv) – (Krátkodobé závazky + Časové rozlišení pasiv)	(R072 + R075) – (R124 + R144)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 2 - Souhrn poměrových ukazatelů

Ukazatele likvidity	Vzorec pro výpočet	Číslo řádků v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty
UKAZATELE LIKVIDITY		
Okamžitá likvidita (likvidita I. stupně)	(Peněžní prostředky + Krátkodobý finanční majetek + Časová rozlišení aktiv) / Krátkodobé závazky	(R072 + R069 + R075) / R124
Pohotová likvidita (likvidita II. stupně)	(Peněžní prostředky + Krátkodobé pohledávky + Krátkodobý finanční majetek + Časová rozlišení aktiv) / Krátkodobé závazky	(R072 + R058 + R069 + R075) / R123
Běžná likvidita (likvidita III. stupně)	(Peněžní prostředky + Krátkodobé pohledávky + Krátkodobý finanční majetek + Zásoby + Časová rozlišení aktiv) / Krátkodobé závazky	(R072 + R058 + R069 + R039 + R075) / R124
UKAZATELE ZADLUŽENOSTI		
Ukazatel věřitelského rizika	(Cizí zdroje / Celková aktiva) x 100	(R101 / R001) x 100
Koeficient samofinancování	(Vlastní kapitál / Celková aktiva) x 100	(R079 / R001) x 100
Míra zadluženosti	(Cizí zdroje / Vlastní kapitál) x 100	(R101 / R079) x 100
UKAZATELE AKTIVITY		
Obrat aktiv	(Tržby za vlastní výkony + Tržby za prodej zboží) / Celková aktiva	(VZZ001+002) / R001

Obrat dlouhodobého majetku	(Tržby za vlastní výkony + Tržby za prodej zboží) / Dlouhodobý majetek	(VZZ001+002) / R003
Doba obratu zásob	Zásoby / (Tržby za vlastní výkony + Tržby za prodej zboží) x 360	R039 / (VZZ001+002) x 360
Doba obratu krátkodobých pohledávek	Krátkodobé pohledávky / (Tržby za vlastní výkony + Tržby za prodej zboží) x 360	R058 / (VZZ001+002) x 360
Doba obratu krátkodobých závazků	Krátkodobé závazky / Tržby za vlastní výkony + Tržby za prodej zboží) x 360	R124 / (VZZ001+002) x 360
UKAZATELE RENTABILITY		
Rentabilita provozních tržeb (ROS)	((EBIT ¹ / (Tržby za vlastní výkony + Tržby za prodej zboží)) x 100	((VZZ030 / (VZZ001+002)) x 100
Rentabilita celkového kapitálu (ROA)	(EBIT / Celková aktiva) x 100	(VZZ030 / R001) x 100
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	(EAT ² / Vlastní kapitál) x 100	(VZZ055 / R079) x 100
Rentabilita celkového investovaného kapitálu (ROCE)	((EBIT / (Dlouhodobé závazky + Vlastní kapitál)) x 100	((VZZ030 / (R109 + R079)) x 100

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů

¹ EBIT = Provozní výsledek hospodaření, Knápková a spol., 2017

² EAT = Čistý zisk po zdanění, Růčková, 2019

Tabulka 3 - Souhrn bonitních a bankrotních modelů

Ukazatele	Vzorec pro výpočet	Čísla řádků v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty
BANKROTNÍ MODELY		
Altmanův model pro veřejně neobchodovatelné společnosti	$0,717 \times \text{Pracovní kapitál} / \text{Celková aktiva} + 0,847 \times \text{Nerozdělený zisk} / \text{Celková aktiva} + 3,107 \times \text{EBIT} / \text{Celková aktiva} + 0,42 \times \text{Tržní hodnota vlastního kapitálu} / \text{Cizí zdroje} + 0,998 \times \text{Tržby z výrobků a služeb} + \text{Tržby za prodej zboží} / \text{Celková aktiva}$	$0,717 \times R037 - R123 / R001 + 0,847 \times R096 / R001 + 3,107 \times VZZ030 / R001 + 0,42 \times R079 / R101 + 0,998 \times VZZ001 + VZZ002 / R001$
Index 05	$0,13 \times \text{Celková aktiva} / \text{Cizí kapitál} + 0,04 \times \text{EBIT} / \text{Nákladové úroky} + 3,97 \times \text{EBIT} / \text{Celková aktiva} + 0,21 \times \text{Oběžná aktiva} / \text{Krátkodobé závazky}$	$0,13 \times R001 / R101 + 0,04 \times VZZ030 / VZZ043 + 3,97 \times VZZ030 / R001 + 0,21 \times R038 / R124$
BONITNÍ MODELY		
Kralicekuv test	<p>Koeficient samofinancování = (Vlastní kapitál / Celková aktiva) x 100</p> <p>Doba splácení dluhu z CF = (Cizí zdroje – Peněžní prostředky) / Provozní CF</p> <p>CF v tržbách = Provozní CF / (Tržby za vlastní výkony + Tržby za prodej zboží)</p> <p>Rentabilita aktiv = (EBIT / Celková aktiva) x 100</p>	<p>Koeficient samofinancování = (R079 / R001) x 100</p> <p>Doba splácení dluhu z CF = (R101 – R072) / CF006</p> <p>CF v tržbách = CF006 / (VZZ001+002)</p> <p>ROA = (VZZ030 / R001) x 100</p>
Index bonity	$1,5 \times \text{Cash flow} / \text{Cizí zdroje} + 0,08 \times \text{Celková aktiva} / \text{Cizí zdroje} + 10 \times \text{EBIT} / \text{Celková aktiva} + 5 \times \text{EBIT} / \text{Celkové výnosy} + 0,3 \times \text{Zásoby} / \text{Celkové výnosy} + 0,1 \times \text{Celkové výnosy} / \text{Celková aktiva}$	$1,5 \times CF006 / R101 + 0,08 \times R001 / R101 + 10 \times VZZ030 / R001 + 5 \times VZZ030 / VZZ056 + 0,3 \times R039 / VZZ056 + 0,1 \times VZZ056 / R001$

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4 - Ukazatele, intervaly a váhy finančního zdraví nemocnic dle HealthCare Institute

Ukazatel	Výpočet	Čísla řádků ve výkazech	Min (0 bodů)	Max (100 bodů)	Váha
Pohotová likvidita	(Oběžná aktiva – Zásoby) / Krátkodobé závazky	(R037 – R068) / R123	1	1,5	10
Běžná likvidita	Oběžná aktiva / Krátkodobé závazky	R037 / R123	1,5	2,5	10
Celková zadluženost	Cizí zdroje bez rezerv / Aktiva celkem	R103 / R001	1	0,3	10
Doba obrátu závazků	Krátkodobé závazky / (účty skupin 50,51,52) / 365)	R123 / (VZZ004+5 + VZZ006 + VZZ009)	90	0	10
Struktura aktiv	(Vlastní kapitál + Rezervy + Dlouhodobé závazky) / Dlouhodobá aktiva	(R079 + R102 + R109) / R003	0,8	1,2	10
Objem investovaných prostředků	Investiční výdaje na stálá aktiva / Výkony	CF008 / (VZZ001 – VZZ008)	0	0,05	5
Investiční aktivita	Netto dlouhodobá aktiva / Brutto dlouhodobá aktiva	R003 / R004	0,2	0,7	20

Zdroj: Vlastní zpracování na základě HealthCare Institute, Finanční zdraví nemocnic

3 Teoretická východiska

3.1 Zdravotnictví v České republice

Oboru zdravotnictví se věnuje mnoho autorů. Existuje velké množství hledisek, jak pohlížet na zdravotnictví. Manažeři nemocnic vnímají úspěchy či neúspěchy zdravotnictví jinak nežli například pacienti, lékaři, ředitelé zdravotních pojišťoven atd. Zdravotnictví je podsystémem systému péče o zdraví (Zlámal a Bellová 2013, s. 7). Pro vymezení zdravotnictví v České republice je nutné definovat zdravotní péči obecně. Zdravotní péče je proces, během kterého se kombinují různé vstupy nebo výrobní faktory (např. služby poskytovatele zdravotní péče, farmaceutické přípravky atd.) v různém množství, obvykle pod dohledem lékaře za účelem získání výstupu (Hicks, 2020, s. 4).

Zdravotní systém České republiky je založen na zdravotním pojištění a základním univerzálním balíčku dávek pro všechny pojištěné osoby. Stát nese odpovědnost za obecnou regulaci a platí zdravotní pojištění pro určité segmenty populace (např. děti, studenti, důchodci). Odpovědnost za dostupnou péči je rozdělena mezi centrální a regionální vlády a fondy zdravotního pojištění. Zatímco za veřejné zdraví je většinou odpovědná ústřední vláda, regionální vlády zaručují dostupnost individuální péče v jejich geografické oblasti, která je povinna zaručit péči o své klienty v určitých vzdálenostech a časových limitech. Většina kapacita lůžek akutní péče je umístěna v zařízeních ve vlastnictví státu nebo regionálních vlád. Soukromí poskytovatelé lůžkových služeb obecně provozují menší specializované nemocnice. Ambulantní zařízení jsou obvykle soukromá. Soukromá i veřejná zařízení mají obvykle smlouvy s fondy zdravotního pojištění, které určují rozsah a objem péče a mohou sloužit jako nástroj pro plánování. Přístup k široké škále zdravotnických služeb je zdarma, kromě malých uživatelských poplatků. Pacienti si mohou svobodně vybrat poskytovatele (v rámci těch, kteří mají uzavřenou smlouvu se svým fondem zdravotního pojištění) a pro přístup ke specializovaným službám není nutné žádné doporučení (OECD Reviews of Health Care Quality: Czech republic 2014 Raising Standards, 2014, s. 43).

V poměru k počtu obyvatel má Česká republika o něco více lékařů než většina evropských zemí OECD, přičemž na jeden tisíc lidí připadá 3,6 praktických lékařů. Kromě pražského regionu je geografické rozložení lékařů relativně jednotné a nezdá se, že by představovalo překážku v přístupu k péči. Pražský region je zcela ojedinělý a má (kromě

Washingtonu DC a Atén) nejvyšší hustotu lékařů na obyvatele. Sestry představují největší skupinu zdravotnických pracovníků a počet sester se v posledních desetiletích zvýšil. Česká republika má nicméně stále méně sester na obyvatele než průměr OECD (8,0 nebo 8,4, pokud jsou zahrnuty porodní asistentky, oproti 8,8 na tisíc obyvatel) (OECD Reviews of Health Care Quality: Czech republic 2014 Raising Standards, 2014, s. 43).

3.1.1 Financování zdravotní péče

Zdravotnictví v České republice je založeno na bismarckovském modelu sociálního pojištění s povinným zdravotním pojištěním jednoho ze sedmi pojišťoven a na kombinaci soukromých a veřejných poskytovatelů zdravotního pojištění. Systém zdravotnictví je financován prostřednictvím povinného zdravotního pojištění, které představuje většinu veřejného financování. Některé kapitálové investice do veřejných nemocnic jsou financovány z obecných daní ze státních nebo regionálních rozpočtů. Celkové výdaje na zdravotní péči v České republice jsou 7,5 % HDP, což je méně než průměr 9,3 % v ostatních evropských zemích OECD. Veřejné výdaje tvoří 83,9 % celkových výdajů na zdravotnictví, ve srovnání s průměrem 75,9 % v ostatních evropských zemích OECD. Většinu zbývajících financování tvoří hotovostní platby (15 % celkových výdajů, v porovnání s 18 % v průměru mezi ostatními evropskými zeměmi OECD). Podíl výdajů na hotovostních platbách v České republice se za poslední desetiletí zvýšil o 5,1 %, což je druhý největší nárůst ze všech zemí OECD (OECD Reviews of Health Care Quality: Czech republic 2014 Raising Standards, 2014, s. 15).

Dle Janečkové s Hnilicovou (2009, s. 128) existují ve vyspělých zemích tři subjekty, které zajišťují financování zdravotní péče. Tyto subjekty musí plnit své povinnosti, potřeby a zájmy. Prvním subjektem jsou uživatelé neboli pacienti, druhým subjektem jsou poskytovatelé a posledním plátcí zdravotní péče. Pacienti posílají své finance (daně) státu nebo zdravotním pojišťovnám a předpokládají, že se jim dostane náležitá zdravotní péče. Stát nebo zdravotní pojišťovny (plátcí) požadují profesionální pracovníky (poskytovatelé), s odborným vzděláním k léčení pacientů. Mezi poskytovatele se dále řadí nemocnice, praktičtí lékaři atd. Finance, kterými plátcí (zdravotní pojišťovny) financují poskytovatele se získávají následovně. Do forem proplácení v ambulantních službách patří kapitace (příspěvek za každého registrovaného pacienta). Dalším způsobem jsou provedené výkony pacientů, které hradí zdravotní pojišťovna. Dále pojišťovna financuje poskytovatelům pobyt pacientů na lůžku. Obecně je známo, že veřejné zdroje nejsou dostatečné na výdaje zdravotní

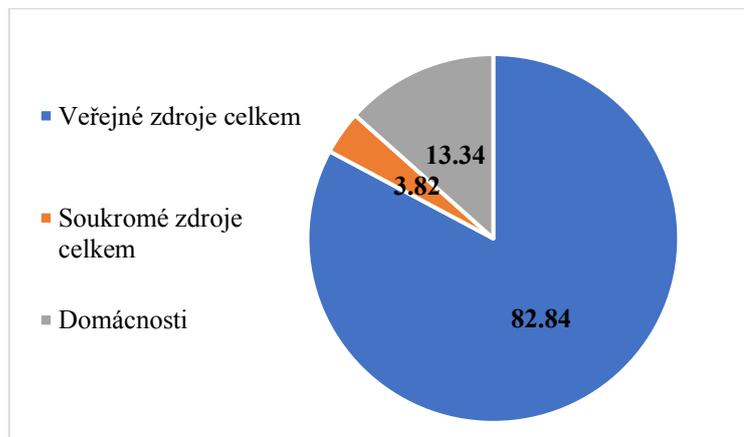
péče. Pacienti se tak spoluúčastní na úhradě zdravotní péče v hotovosti anebo ze soukromého pojištění. Hradí si například nadstandardní péči, regulační poplatky, léky atd.

Úhrada zdravotní péče se rozlišuje dle legislativního rámce, který vymezuje několik zákonů a vyhlášek. Ambulantní péče je hrazena výkonově, paušálem, kapítací nebo kombinací. Výkonová úhrada znamená přidělení bodu ke zdravotním výkonům, který je násobkem hodnoty dle úhradové vyhlášky. Akutní lůžková péče je hrazena výkonově, paušálem (za ošetrovací den) nebo systémem DRG³ - klinicky příbuzných diagnóz. Systém DRG je výsledkem dohodovacího řízení mezi Ministerstvem zdravotnictví ČR, zdravotními pojišťovnami, Asociací krajů českých a moravských nemocnic, Asociací nemocnic ČR a zástupců dalších segmentů zdravotní péče. Tento systém rozlišuje homogenní skupiny lidí dle klinického stavu, věku, pohlaví atd. Dále se DRG používá pro měření produkce nemocnic a kvality zdravotní péče (Uzis.cz, 2018).

Na grafu č. 1 se nacházejí výdaje na zdravotní péči podle zdrojů financování. Mezi zdroje financování patří veřejné zdroje, soukromé zdroje a platby domácností. Veřejné zdroje představují největší zdroj financování zdravotní péče (82,84 %). Jsou to finanční prostředky získané z povinného zdravotního pojištění, dále z kapitol státního rozpočtu (Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo práce a sociálních věcí) a finance z krajských rozpočtů. Největší podíl z veřejných zdrojů mají veřejné zdravotní pojišťovny. Mezi soukromé zdroje (3,82 %) patří dobrovolné platby na zdravotní péči neziskových institucí (bez přímých plateb domácností), soukromé zdravotní pojištění a závodní preventivní péče. Posledním zdrojem financování zdravotní péče jsou platby domácností (13,34 %) (ČSÚ, 2020).

³ DRG – Diagnosis Related Group

Graf 1 - Struktura výdajů na zdravotní péči za rok 2019 v %

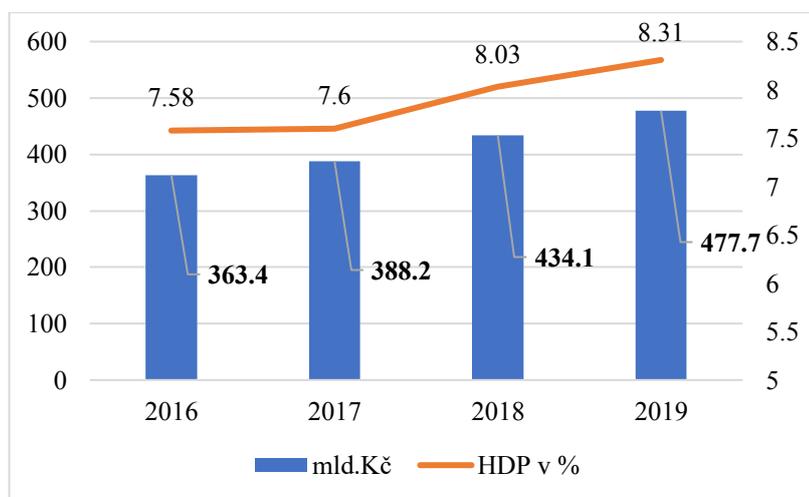

Zdroj: ČSÚ, 2020

3.1.2 Ekonomika zdravotnictví v České republice

Jak už bylo řečeno výše, zdravotní péči financují veřejné zdroje, soukromé zdroje a domácnosti. Velmi často používaným ukazatelem je podíl celkových výdajů na zdravotní péči na HDP. Jak lze vidět z grafu č. 2, podíl výdajů na HDP se lehce zvyšuje, nicméně pořád zůstává nižší, než průměr Evropské unie (9,9 % - 2016). To znamená, že je na zdravotní péči vynakládáno méně finančních prostředků nežli v ostatních státech Evropské unie. Česká republika se v roce 2016 nacházela na 20.místě z 28 zemí mezi Chorvatskem a Slovenskem. Výdaje na zdravotní péči se každým rokem zvyšují. Meziročně se zvýšily výdaje o 43,6 miliard korun. Od roku 2016 do roku 2019 bylo vynaloženo na zdravotní péči dohromady 1,6 bil. Kč. Celkem vynaložily veřejné zdroje na zdravotní péči 477,7 mld. Kč. Největší část vydaly veřejné zdravotní pojišťovny (309,8 mld. Kč), dále veřejné rozpočty (86 mld. Kč) a domácnosti 63,7 mld. Kč. Meziročně se např. výdaje z veřejných zdravotních pojišťoven zvýšily o 25,9 mil. Kč (ČSÚ, 2021).

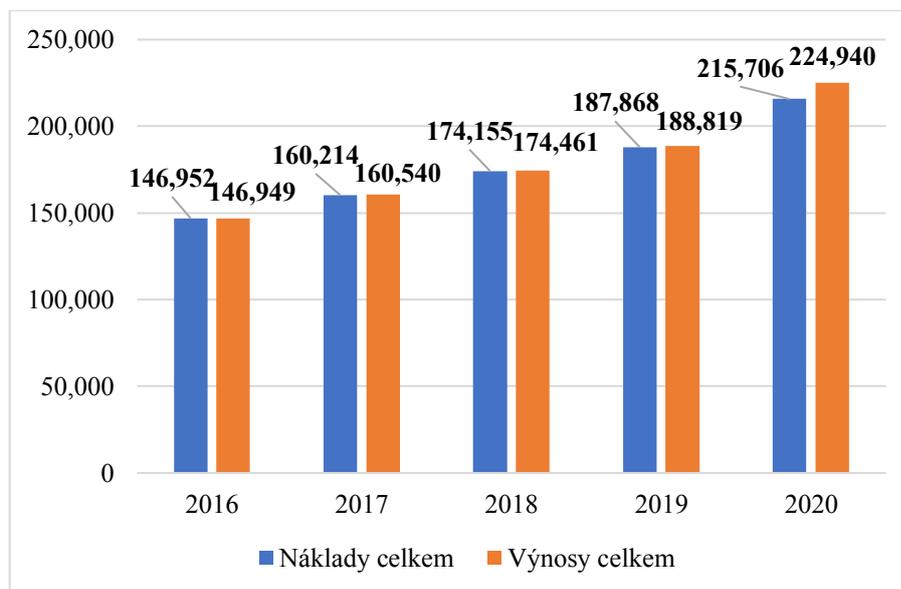
Graf 2 – Celkové výdaje na zdravotní péči v letech 2016-2019

Zdroj: ČSÚ, 2021

Níže v grafu č. 3 je zobrazen vývoj nákladů a výnosů nemocnic za rok 2016 až 2020. Celkové náklady dosáhly v roce 2020 hodnoty 215,7 mld. Kč. Ve srovnání s rokem 2019 se jednalo o nárůst o 14,8 %. Nejvíce rostly osobní náklady, a to díky navyšování mezd pracovníkům a vyplácení odměn za intenzivní nasazení v nemocnicích v průběhu pandemie. Druhou významnou položkou nákladů je spotřeba materiálu. V té se nachází zdravotnický materiál či léky. Celkové výnosy nemocnic v ČR dosahovaly v roce 2020 hodnoty 224,9 mld. Kč. Zvýšení oproti roku 2019 bylo o 19,1 %. Nejvýznamnějším příjmem nemocnic jsou platby od zdravotních pojišťoven. Druhým významným příjmem byly v roce 2020 dotace. Dle Zdravotnické statistiky ČR (2020) se dotace meziročně zvýšily o 7 %. Dotace byly určeny pro mimořádné odměny personálu nemocnic. Lze konstatovat, že náklady a výnosy mají rostoucí tendenci. Za sledované období nebyl zaznamenán rok, kdy by náklady převyšovaly výnosy. Za rok 2020 byl výsledek hospodaření 9 234 mil. Kč.

Graf 3 - Vývoj nákladů a výnosů nemocnic v ČR v letech 2016-2020 v mil. Kč

Zdroj: Uzis.cz, Ekonomické výsledky nemocnic 2020

3.1.3 Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE

Český statistický úřad zavedl s účinností od 1.1.2008 Klasifikaci ekonomických činností CZ-NACE. Tato klasifikace nahradila Odvětvovou klasifikaci ekonomických činností (OKEČ), která byla vydána ČSÚ v roce 2003. Klasifikace NACE je využívána Evropskou unií od roku 1970 a vytváří statistická data o aktivitě v mnoha ekonomických odvětví např. ve výrobě. Statistiky, které vzniknou při aplikaci NACE lze porovnávat v Evropské unii. Používání NACE je pro všechny členské státy obligatorní. Klasifikace NACE rozdělují skutečnost (svět) na odvětví, které jsou si vnitřně podobní. Každá statistická jednotka ekonomické činnosti má přidělen specifický kód. NACE má hierarchickou strukturu. Člení se na čtyři úrovně, první je označena alfabetickým kódem, druhá úroveň – oddíly dvojmístným číselným kódem, třetí – skupiny trojmístným číselným kódem a čtvrtá úroveň – třídy čtyřmístným číselným kódem (ČSÚ, 2021).

Kódy NACE jsou následující: A – Zemědělství, lesnictví, rybářství, B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl, D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu, E – Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi, F – Stavebnictví, G – Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel, H – Doprava a skladování, I – Ubytování, stravování a pohostinství, J – Informační a komunikační činnosti, K – Peněžnictví a pojišťovnictví,

L – Činnosti v oblasti nemovitostí, M – Profesní, vědecké a technické činnosti, N – Administrativní a podpůrné činnosti, O – Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení, P – Vzdělání, Q – Zdravotní a sociální péče, R – Kulturní, zábavní a rekreační činnosti, S – Ostatní činnosti, T – Činnosti domácnosti, U – Činnosti exteritoriálních organizací a orgánů (ČSÚ, 2021).

Sekce Q – Zdravotní a sociální péče má přesnější dělení. Prvním oddílem je 86 – Zdravotní péče, která se dále člení na skupinu 86.1 – Ústavní zdravotní péče a na třídu 86.10 – Ústavní zdravotní péče. Ostatními oddíly této sekce jsou: 87 – Pobytové služby sociální péče a 88 – Ambulantní nebo terénní sociální služby (ČSÚ, 2021).

3.2 Zdravotnictví v zahraničí

V ekonomické analýze se používá několik nástrojů. Jedním z obecných nástrojů je grafická analýza. Účelem grafické analýzy je ilustrovat vztahy mezi ekonomickými proměnnými. Ekonomická proměnná je ekonomicky relevantní jev, jehož hodnota nebo velikost se může lišit. Mezi příklady ekonomických proměnných patří ceny, náklady, příjmy a množství komodit. Ekonomickou proměnnou lze měřit na stupnici, jakmile jsou zvoleny příslušné měrné jednotky. Cenu lze např. měřit v dolarech (korunách) za jednotku a množství lze vyjádřit počtem návštěv, počtem dní hospitalizace, počtem hospitalizací atd. Dalším krokem, po identifikaci a měření ekonomických proměnných, je určit vztah mezi nimi. Vztah ukazuje, jak se jedna proměnná mění vzhledem k jiné proměnné. Tyto vztahy mohou být příčinné i nekauzální. Lze například uvést, že jedna proměnná (celkové náklady na zdravotní péči) se zvýšily, zatímco jiná proměnná (čas) se také zvýšila. Toto je příklad z nekauzálního vztahu, protože to není čas, který způsobil zvýšení nákladů. Jak čas plynul, další ovlivňující proměnné se měnily a ty způsobilý nárůst nákladů na zdravotní péči. V příčinném vztahu, když se změní hodnota jedné ekonomické proměnné, se v důsledku toho změní i hodnota druhé ekonomické proměnné. Pokud například klesne cena za návštěvu lékaře, nižší cena způsobí, že bude požadováno více návštěv. Kauzální vztahy jsou obvykle vyjádřeny formou hypotetických prohlášení (např. „pokud cena klesne, pak se zvýší poptávané množství“) (Hicks, 2014, s. 19).

Zdravotní systém ve Spojených státech amerických je poměrně odlišný od zdravotního systému v Evropské unii. Zasahování státu do zdravotnictví je v USA velmi slabé. Zdravotní systém je tak z většiny postaven na komerčním pojištění, většinou

dobrovolné pojištění zaměstnance. Naopak v Evropské unii převládá financování zdravotní péče veřejnými prostředky. Nejvyšší podíl (85 %) veřejného financování na celkových výdajích na zdravotní péči vykazuje Německo, Dánsko a Švédsko. Mezi státy nad 80 % patří i Česká republika. Nejméně financuje zdravotní péči z veřejných zdrojů Kypr (42 %). Na Kypru převyšují přímé platby domácností nad veřejnými zdroji. To samé platí pro Bulharsko a Lotyšsko (ČSÚ, 2019).

Následuje porovnání zemí ve výdajích za zdravotní péči k HDP dané země za rok 2016. Nejvyšší podíl výdajů na zdravotní péči k HDP v evropských zemích má Švýcarsko (12,3 %), dále Francie (11,5 %) a Německo (11,1 %). Nad 10 % dosáhlo Švédsko, Norsko a Dánsko. Nejnižší podíl dosahovalo v roce 2016 Rumunsko (5,0 %). Nejvyšší podíl výdajů na zdravotní péči k ekonomickému výkonu země mimo Evropskou unii mají dlouhodobě Spojené státy americké, a to 17,1 % (ČSÚ, 2019).

3.3 Finanční analýza a její uživatelé

V odborné literatuře lze nalézt nespočet definic finanční analýzy. Podle Peškové s Jindřichovskou (2012, s. 6) finanční analýza znázorňuje hodnocení minulosti. Počítá se tedy z dat z předchozího účetního období. Záměrem finanční analýzy je rozpoznat současné finanční zdraví podniku. Přispívá také ke zlepšení budoucího finančního hospodaření. Finanční analýzu lze vymezit i následovně: „*souhrn činností, které zjišťují a vyhodnocují komplexně finanční situaci podniku. Finanční situací rozumíme: finanční výkonnost a finanční pozici*“ (Pešková a Jindřichovská, 2012, s. 8). Mezi nejdůležitější úkoly finanční analýzy považuje Konečný (2006, s. 6) nepřetržité posuzování ekonomické situace. Dále vyhodnocování výhledu finanční situace organizace do budoucna.

Finanční analýza se provádí jak u ziskových firem, tak i u neziskových organizací. Kraftová (2002, s. 23) ve své publikaci poukazuje na fakt, že se předpokládá využití finanční analýzy spíše u ziskových podniků soukromého sektoru. Neziskové organizace se tak musí přizpůsobit tradičním metodám finanční analýzy u ziskových firem. Finanční analýza se zaměřuje na určení problémů a na specifikaci silných a slabých stránek firmy. Před provedením finanční analýzy se musí vždy určit cíle, nemusí tak dojít k analýze stavu celkového podniku, ale pouze jeho části hospodaření. Mezi cíle finanční analýzy řadí Kraftová zhodnocení vývoje firmy a poskytnutí dat do budoucna. Dalším cílem je analýza případných variant následného vývoje a výběru nejlepší varianty. Mezi poslední cíle finanční

analýzy lze nalézt komparaci ostatních firem stejného oboru a vypracování podkladů pro evaluaci podniku věřiteli, vlastníky a vnějšími partnery.

Růčková (2019, s. 9) dále uvádí, že počátek finanční analýzy pochází z doby vzniku peněz. Začínalo se na změnách v účetních výkazech. Postupem času se ukázalo, že rozvaha spolu s výkazem zisku a ztrát jsou důležitými zdroji pro stanovení schopnosti podniku splácet své závazky. Za posledních patnáct let se stala finanční analýza velmi populární při zjišťování finanční situace podniku. Mezi cíle finančního řízení podniku patří finanční stabilita, která se zjišťuje z následujících kritérií. Podstatným kritériem je vytváření zisku a valorizace investovaného kapitálu. Následujícím kritériem je zabezpečení platební schopnosti podniku. Jinými slovy splácení svých závazků. Nelze jasně určit, která z uvedených kritérií je důležitější. Aby byly splněny cíle finančního řízení, musejí se stanovit rovněž cíle finanční analýzy. Cíle finanční analýzy byly vymezeny na začátku podkapitoly.

Postup při zjišťování finanční analýzy se provádí následovně. Ze všeho nejdříve se stanoví výše zmíněné cíle finanční analýzy a stanoví se, pro koho se analýza vypracovává. Dalším krokem je shromáždění potřebných dat. Následuje určení metod finanční analýzy, které lze nalézt v podkapitole č. 3.5. Poté se nezávazně připraví podkladová data pro metody, které byly zvoleny v předchozím bodě. V předposledním kroku se aplikují zdrojová data do zvolených metod a interpretují se. V závěru se provede souhrn údajů a předloží se doporučení pro lepší vývoj organizace (Pešková a Jindřichovská, 2012, s. 8-9).

Finanční analýza se provádí pro mnoho uživatelů. Důvodem je, že každý, kdo se podílí na chodu společnosti chce znát finanční situaci podniku pro další rozvoj organizace. Uživatelé finanční analýzy se dělí na externí a interní uživatele. Mezi externí uživatele se řadí investoři, banky a jiní věřitelé, odběratelé a dodavatelé, konkurence a stát a jeho orgány. Do interních uživatelů lze zahrnout manažery, zaměstnanci a odbory (Holečková, 2008, s. 13-14).

Konečný (2004, s. 8-9) detailně popisuje výše uvedené uživatele. Investoři neboli akcionáři se zajímají o finanční analýzu v důsledku rozhodování o budoucím investování do podniku. Zajímá je také výnosnost kapitálu, který vložili při zapsání společnosti do obchodního rejstříku. Finanční analýza podává údaje o likviditě neboli schopnosti podniku splácet své závazky. Tento údaj je pro investory velmi důležitý. Finanční analýza je také podstatná pro banky, které se rozhodují, zda poskytnou dané společnosti úvěr a v jaké ceně.

Dodavatelé mají zájem o finanční analýzu z hlediska platební schopnosti. Konkurenti si vyžadují finanční analýzu v důsledku srovnání výsledků. Mezi poslední externí uživatele patří stát a jeho orgány. Stát vyžaduje analýzu kvůli statistikám nebo např. dohled nad daňovými povinnostmi podniku. Jako první interní uživatelé jsou uvedeni manažeři. Manažer vyžaduje finanční analýzu pro mnoho záležitostí. Například pro rozdělení zisku či úhradě ztráty, porovnání s konkurencí, výběru dodavatelů nebo efektivitu využitých zdrojů. Zaměstnanec při pohledu na finanční analýzu zjistí jistotu svého zaměstnání ze mzdové perspektivy.

3.4 Zdroje informací pro finanční analýzu

Pro zhotovení finanční analýzy jsou potřeba účetní výkazy, jimiž jsou rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích neboli cash flow, přehled o změnách vlastního kapitálu a příloha účetní závěrky. Spoustu důležitých informací lze nalézt ve **výroční zprávě**. Pokud organizace výroční zprávu nezveřejňuje, pak je možno informace k finanční analýze získat např. na webových stránkách Justice.cz. Tento webový portál spravuje Ministerstvo spravedlnosti České republiky. Je možné získat zdroje k analýze také od vedení podniku, či auditorů. Nepsané pravidlo říká, že čím více informací o podniku analytik získá, tím kvalitnější bude finanční analýza (Knápková a spol., 2017, s. 18).

Rozvaha neboli bilance se rozděluje na majetkovou a finanční strukturu. Majetková část se nachází na straně aktiv podniku a určuje výši a strukturu majetku. Finanční struktura podniku se sleduje na straně pasiv a udává pohled na financování majetku. Na straně pasiv lze také nalézt výsledek hospodaření. Jeho výpočet je zaznamenán ve **výkazu zisku a ztráty**. Výsledek hospodaření se vypočítá rozdílem výnosů a nákladů. V potaz se ale nebere, zda došlo k reálným příjmům či výdajům. Proto podnik musí provádět **cash flow** neboli pozorování toku peněžních prostředků. Dalším účetním výkazem je přehled o změnách vlastního kapitálu. Ten představuje informace o zvýšení či snížení vlastního kapitálu. Ve zmíněném přehledu jsou zaznamenány operace o velikosti a uspořádání vlastního kapitálu (Knápková a spol., 2017, s. 24).

3.4.1 Rozvaha

Nezákladnějším účetním výkazem podniku je rozvaha. Jak už bylo výše zmíněno, rozvaha podává informace o aktivech a pasivech podniku. Tedy, s jakým majetkem podnik

disponuje a z jakých prostředků je financován. Mezi základní pravidla patří, že se vždy sestavuje k určitému datu. Rozvaha se vypočítá rozdílem pasiv a aktiv. Rozvaha je využívána jak ve výdělečných, tak i nevýdělečných firmách. Její struktura se tak odlišuje. Nejprve bude popsána struktura ziskových neboli komerčních firem.

Následuje popis majetkové struktury podniku neboli aktiv dle Knápkové (2017, s 25-32). Mezi aktiva se řadí pohledávky za upsaný základní materiál, dlouhodobý majetek, oběžná aktiva a časové rozlišení. Pohledávky za upsaný základní kapitál zaznamenávají stav nesplacených akcií nebo podílů základního kapitálu. Všeobecně se jedná o pohledávky upisovatelů, tzn. společníků, příslušníků družstva a akcionářů. Tato položka je velmi často nulová. Dalším aktivem rozvahy je dlouhodobý majetek. Ten se člení na dlouhodobý hmotný majetek (DHM), dlouhodobý nehmotný majetek (DNM) a dlouhodobý finanční majetek (DFM). Dlouhodobý majetek se v podniku vyskytuje déle než jeden rok a postupně se opotřebovává. Do DNM se zahrnuje software, licence, autorská práva atd. Dlouhodobým hmotným majetkem se má na mysli stroje, zařízení, dopravní prostředky, budovy aj. Jaké má majetek stáří lze jednoduše poznat z rozvahy. Ve sloupci „brutto“ se nachází majetek v pořizovací ceně. Sloupec „korekce“ označuje sumu odpisů, přičemž čím větší hodnota, tím opotřebnější majetek. Poslední sloupec „netto“ pak určuje zůstatkovou cenu dlouhodobého majetku. Avšak ne všechny dlouhodobý majetek se odepisuje. Například pozemky se neodepisují. Do dlouhodobého finančního majetku se zařazují akcie, termínované vklady atd. Pokud podnik pronajímá nemovitost zařazuje se také do DFM. Podstatné je, že DFM se neodepisuje, a to proto, že nedochází časem k opotřebení.

Oběžný majetek neboli krátkodobý majetek je neustále v pohybu a spotřebovává se do jednoho roku. Mezi oběžný majetek se řadí zásoby, např. materiál na skladě. Strukturu aktiv rozvahy dále tvoří pohledávky, krátkodobý finanční majetek např. státní pokladniční poukázky či krátkodobé dluhopisy a peněžní prostředky v hotovosti či na účtech banky. Poslední položkou aktiv je časové rozlišení, jež zaznamenává náklady příštích období. Příkladem je nájemné, které bylo zapláceno dopředu (Knápková, 2017, s 25-32).

Nyní bude detailněji podle Knápkové (2017, s. 35-36) popsána finanční struktura firmy, která se nachází na straně pasiv rozvahy. Do finanční struktury podniku se zahrnuje vlastní kapitál, cizí zdroje a časové rozlišení. Mezi položky vlastního kapitálu patří základní kapitál, jenž vzniká při založení podniku. Dále ážio a kapitálové fondy, příkladem je emisní

ážio. Do pasiv podniku patří fondy ze zisku, které se dělí na rezervní fondy a ostatní fondy. Rezervní fondy slouží pro uhrazení ztráty podniku a ostatní fondy jsou určeny zaměstnancům, např. příspěvky na kulturu. Výsledek hospodaření minulých let se přenáší do dalšího období, pokud nebyl použit do fondů. Výsledek hospodaření běžného účetního období značí zdanění zisk, který podnik získal za určité období.

Cizí zdroje popisuje Růčková (2019, s. 28) jako dluh, který se musí co nejdříve splatit. Jelikož za cizí kapitál platí podnik úroky, je zřejmé, že se firmě vyplatí krátkodobé zdroje nežli dlouhodobé. Platí také, že cizí kapitál je levnější nežli vlastní. Součástí cizích zdrojů jsou rezervy, které se dělí na zákonné a ostatní. Dále obsahuje dlouhodobé závazky se splatností delší jak jeden rok a krátkodobé závazky se splatností do jednoho roku. Poslední položkou pasiv rozvahy komerčních firem je časové rozlišení. Časové rozlišení zachycuje výdaje a výnosy příštích období.

Kraftová (2002, s. 66-67) zmiňuje rozdíly v rozvaze mezi ziskovou a neziskovou firmou. Rozvaha neziskové organizace se taktéž dělí na aktiva a pasiva, ovšem má i spoustu odlišností. Aktiva se dále rozdělují na fixní, oběžná a přechodná. Pasiva se člení v neziskové organizaci na vlastní kapitál, cizí kapitál a přechodná pasiva. Dále Kraftová zmiňuje fakt, že rozvaha se neodlišuje pouze položkami, ale i obsahem v jednotlivých sloupcích. Například údaje v příspěvkové organizaci jsou uváděny v brutto hodnotách, korekce se zaměřuje za oprávkami a opravné položky k pohledávkám mají v rozvaze samostatný řádek. Dále společnost s ručením omezeným a akciová společnost, o které je psána tato diplomová práce se odlišuje od ostatních rozvah. V aktivech se nachází brutto hodnota a korekce ve formě oprávek a opravných položek, které redukují hodnotu na hodnotu netto. Posledním typem rozvahy jsou obecně prospěšné společnosti, které mají stejnou strukturu rozvahy jako příspěvkové organizace. Oprávky k DNM lze tedy najít v rozvaze u příspěvkových organizacích a obecně prospěšných společnostech. Jednotlivé položky na straně aktiv v rozvaze odlišují, lze uvést např. umělecká díla či zvířata, které se v rozvaze akciové společnosti nenacházejí. Strana pasiv se odlišuje v neziskové organizaci např. vlastním jměním či fondy.

3.4.2 Výkaz zisku a ztráty

Jak už bylo výše zmíněno, ve výkazu zisku a ztráty se zjišťuje výsledek hospodaření, zkráceně VH. K výpočtu je zapotřebí znát výnosy a náklady podniku. Výnosy jsou peněžní

částky, které podnik získal v určitém období ze svých činností. Náklady lze charakterizovat jako peněžní částky, které byly vydány za účelem dosažení výnosů. Jejich platba však nemusela být uskutečněna v tom samém období. Výsledek hospodaření se vypočítá rozdílem výnosů a nákladů. Jestliže výnosy přesahují náklady jedná se o zisk. Naopak ztráta znamená převýšení nákladů nad výnosy. Výnosy se vyznačují ve struktuře výkazu zisku a ztráty římskými čísly a náklady písmeny (Knápková a spol., 2017, s. 46-48).

Následuje vymezení struktury v komerčních firmách. Struktura výkazu zisku a ztráty se dělí na provozní a finanční výnosy a na provozní a finanční náklady. Do provozních výnosů se řadí tržby za prodej vlastních výrobků a služeb a tržby za prodej zboží. Mezi ostatní provozní výnosy patří tržby z prodaného dlouhodobého majetku a tržby z prodaného materiálu. Do provozních nákladů náleží výkonová spotřeba tzn. náklady vynaložené na prodané zboží, spotřeby materiálu a energie a náklady na služby. Dále změna stavu zásob vlastní činnosti, aktivace a mezi osobní náklady patří mzdové náklady, náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Struktura provozních nákladů dále zahrnuje úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, hodnot zásob a hodnot pohledávek. Do ostatních provozních nákladů se dále zahrnuje zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a prodaného materiálu. Mezi poslední provozní náklady patří daně a poplatky v provozní oblasti, rezervy a náklady příštích období. Rozdíl provozních výnosů a provozních nákladů se vypočítá provozní výsledek hospodaření. Tento údaj je pro firmu důležitý v tom ohledu, že poukazuje na výdělečnost firmy (Knápková a spol., 2017, s. 46-48).

Do finančních výnosů se řadí následující položky. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly, které se dělí na výnosy z podílů ovládané nebo ovládající osoby a na ostatní výnosy z podílů. Poslední položkou finančních výnosů jsou výnosové úroky, které rovněž závisí na ovládané a ovládající osobě. Do finančních nákladů spadají náklady vynaložené na prodané podíly dále náklady, které jsou spojeny s ostatním dlouhodobým finančním majetkem. V neposlední řadě do finančních nákladů jsou zahrnuty úpravy hodnot a rezervy v oblasti financí, nákladové úroky ovládající nebo ovládané osoby a ostatní finanční náklady. Rozdílem finančních výnosů a nákladů se vypočítá finanční výsledek hospodaření. Sečtením provozního a finančního výsledku hospodaření vznikne VH před zdaněním. Výsledek po zdanění se vypočítá odečtením daní z příjmů. Posledním krokem je

odečtení převodu podílu na VH společníkům. Konečný výsledek se nazývá VH za účetní období neboli čistý zisk (Knápková a spol., 2017, s. 46-48).

Kraftová (2002, s. 74-75) popisuje rozdíly mezi ziskovou firmou a neziskovou organizací také ve výkazu zisku a ztráty. V ziskové firmě jsou první položkou ve výkazu zisku a ztráty tržby za prodej zboží. Tuto položku nahrazují příspěvkové organizace a obecně prospěšné činnosti spotřebou materiálu a energie. Dalšími položkami, které nejsou vedeny u akciových společností jsou opravy a udržování, cestovné, náklady na reprezentaci či dary. Financování dlouhodobého majetku a financování provozu lze vyřešit v příspěvkové organizaci a obecně prospěšné společnosti dotacemi či přijatými financemi ze zahraničí.

3.4.3 Účetní výkaz cash flow

Jak už bylo výše zmíněno, rozvaha slouží pro zachycení stavu majetku a kapitálu k určitému datu. Výkaz zisku a ztráty zaznamenává výnosy a náklady za účetní období bez ohledu na to, zda došlo k příjmům či výdajům. Ke zjištění reálných příjmů a výdajů se používá cash flow neboli tok peněz podniku. Cash flow je důležitým účetním výkazem finanční analýzy, protože podává informace o schopnosti podniku splácet své závazky. Tok peněz podniku se vypočítá rozdílem příjmů a výdajů. Důvodem sledování cash flow je změna stavu peněz v podniku. Příčina nárůstu nebo naopak snížení peněžních prostředků je viditelná právě ve zmíněném výkazu (Knápková a spol., 2017, s. 46).

Výše byla popsána struktura rozvahy, výkazu zisku a ztrát a nyní bude charakterizována struktura toku peněz neboli cash flow. O toku peněžních prostředků hovoří nespočet autorů finančních analýz. Růčková (2019, s. 34) tvrdí, že výkaz cash flow se poprvé v České republice použil v roce 1993. Peněžními prostředky se má na mysli hotovost, ceniny nebo peníze v bance. Tok peněžních prostředků se rozděluje na provozní, investiční a finanční činnost. Provozní činnost je nejvíce důležitou činností výkazu cash flow. Stanovuje, do jaké míry je VH ovlivněn běžnou činností. Do této činnosti se řadí např. nákup materiálu. V investiční činnosti se nacházejí takové položky, které nelze zahrnout do provozní či finanční činnosti. Příkladem je pořízení či prodej investičního majetku. Finanční oblast se zabývá financováním tedy pohybem dlouhodobého kapitálu, např. splácení úvěrů. Tato činnost odpovídá na otázku ohledně výši zisků, úvěrů, přírůstků nemovitostí či zařízení. Kubíčková s Jindřichovskou (2015, s. 30) doplňují Růčkovou (2019) v provozní oblasti o úhradu od odběratelů, výplatu mezd zaměstnancům a přijaté a vyplacené úroky. Investiční

činnost rozšiřují o příjmy z prodeje dlouhodobého aktiv a platby za koupi dlouhodobých aktiv. Poslední, investiční činnost obohacují o příjmy dlouhodobých dluhopisů, výplatu dividend nebo podílů na zisku.

Dle Knápkové (2017, s. 48) existují dvě metody k sestavení účetního výkazu cash flow. První způsob se nazývá přímá metoda. Přímá metoda hodnotí jednotlivé příjmy od odběratelů, platby dodavatelů nebo platby zaměstnancům. Tok peněz se zde sleduje z reálných plateb. Přímá metoda se vypočítá následovně. K počátečnímu stavu peněz v podniku se přičtou příjmy a odečtou výdaje za určité období. Výpočet cash flow lze vypočítat také nepřímou metodou. Touto metodou se však vypočítá pouze provozní činnost podniku, investiční a finanční se počítá pouze přímou metodou. K výpočtu nepřímé metody je potřeba výsledek hospodaření, tzn. rozdíl mezi výnosy a náklady. Dále se pokračuje jejich úpravou.

3.4.4 Výroční zpráva

Další zdroj pro zpracování finanční analýzy je výroční zpráva podniku. Tento dokument charakterizuje hospodářskou a finanční situaci firmy za předešlý rok. Cílem výroční zprávy je informovat o vývoji výkonnosti a ekonomickém postavení. Dále musí zahrnovat peněžní a nepeněžní informace:

„a) o skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy,

b) o předpokládaném vývoji účetní jednotky,

c) o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje,

d) o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích,

e) o tom, zda účetní jednotka má organizační složku podniku v zahraničí,

f) další údaje podle zvláštních právních předpisů a odvozené z charakteru činnosti.“

(Kubíčková a Jindřichovská, 2015 s. 34-35 cit. dle Zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví)

Výše zmíněné účetní výkazy mají svou strukturu, výroční zpráva není výjimkou. Následuje popis obvyklé struktury podniku dle Kubíčkové s Jindřichovskou, 2015, s. 35. Struktura výroční zprávy začíná základními údaji o akciové společnosti tzn. IČO – identifikační číslo organizace, předmětu podnikání, orgánů společnosti, organizačním

schématem, základním kapitálem atd. Druhým bodem struktury jsou podnikatelské činnosti subjektu. Následuje posouzení minulého roku a předpoklad vývoje společnosti do budoucna. Dále se ve struktuře nachází účetní závěrka v úplném rozsahu s přílohou. Pátým bodem je výsledek hospodaření v určitém roce, který je doplněn komentářem. Předposledním bodem struktury je rozdělení výsledku hospodaření a struktura je zakončena auditem účetní závěrky včetně účetních metod a postupů, které byly ve výroční zprávě použity. Povinnost zpracovat výroční zprávu mají ty společnosti, které splnily podmínky ze zákona o účetnictví a současně mají povinnost zveřejnit účetní závěrku a výroční zprávu.

3.5 Metody finanční analýzy

Tato podkapitola vymezuje základní metody finanční analýzy a její ukazatele. Spousta autorů popisuje metody finanční analýzy rozdílně, nejvíce používané členění je však dle Kubíčkové s Jindřichovskou (2015, s. 65) na elementární neboli základní metody a vyšší metody. Mezi **elementární metody** se řadí **analýza absolutních ukazatelů**, do které se zahrnuje analýza účetních výkazů, horizontální neboli trendová analýza a vertikální či strukturální analýza. Dále do elementárních metod náleží **analýza rozdílových ukazatelů** a **poměrových ukazatelů**. Ukazatele těchto analýz budou podrobněji popsány níže v textu. Finanční analýza dále používá **vyšší metody**, do kterých se řadí matematicko-statistické a nestatistické metody. Jako příklad matematicko-statistických metod lze uvést např. analýzu rozptylu či regresní a korelační analýzu. Do nestatistických metod pak náleží třeba metoda matných množin. Vyšší metody finanční analýzy nebudou podrobně popsány, protože ve vlastní části budou použity pouze metody elementární analýzy.

Dle Růčkové (2019, s. 41) je velmi důležité při zkoumání finanční analýzy rozlišovat časové hledisko. Rozlišují se stavové a tokové veličiny. Stavové veličiny se týkají určitého časového data, tedy rozvahy. Na druhou stranu tokové veličiny se vztahují k určitému časovému období, tudíž výkazu zisku a ztráty. Dále je podstatné vést co nejdelší časovou řadu. Čím delší bude časová řada tím kvalitnější bude mít firma výsledky finanční analýzy.

Tabulka 5 - Struktura elementárních metod finanční analýzy

ELEMENTÁRNÍ METODY			
Analýza stavových ukazatelů	Analýza rozdílových a tokových ukazatelů	Přímá analýza intenzivních ukazatelů	Analýza soustav ukazatelů
Horizontální analýza Vertikální analýza	Analýza fondů Analýza cash flow	Ukazatele rentability Ukazatele aktivity Ukazatele zadluženost Ukazatele likvidity Ukazatele kapitálového trhu Ukazatele cash flow	Du pontův rozklad pyramidové rozklady

Zdroj: Růčková, 2019, s. 44

3.5.1 Analýza stavových ukazatelů

Následuje popis několika analýz elementární metody. Stavové (absolutní) ukazatele jsou převzaty z účetních výkazů. Data, která se z nich vyjmou se využívají pro první informovanost dané firmy. Tyto ukazatele se používají především k vývojovému trendu – horizontální analýze a k procentnímu rozboru komponent – vertikální analýze. Dle Kubíčkové s Jindřichovskou (2015, s. 83) se **horizontální analýze** přezdívá trendová, a to z toho důvodu, že pomocí této analýzy se sleduje vývoj pozorovaných veličin. Horizontální analýza zkoumá majetkovou a finanční situaci podniku. Pro nejlepší výsledky se navrhuje počítat alespoň s pětiletým obdobím. Tato analýza čerpá informace z účetních výkazů, a to přesněji z rozvahy a výsledovky. Srovnává absolutní ukazatele vždy na jednom řádku a porovnává jejich změnu za několik období. Externí analytik tedy potřebuje ke zhotovení analýzy data za několik období. V České republice se však ve výroční zprávě nacházejí údaje za běžný a minulý rok. Oproti tomu v zahraničních firmách udávají do výroční zprávy data za více než pět let. Analytik si tak nejdříve musí sehnat data k provedení horizontální analýzy. Pro zhodnocení vývoje pozorovaných veličin lze aplikovat absolutní neboli rozdílové ukazatele, procentní ukazatele a podílové ukazatele (indexy). Knápková a spol. (2017, s. 66) uvádějí následující výpočet:

$$\text{Absolutní změna} = \text{Ukazatel}_t - \text{Ukazatel}_{t-1}$$

Růčková (2019, s. 43-44) charakterizuje **vertikální analýzu** jako procentní rozbor. Vertikální analýza neboli analýza komponent se věnuje vnitřnímu rozboru absolutních ukazatelů. Porovnávají se dílčí položky účetních výkazů k celkovému součtu aktiv nebo pasiv. Používáním této metody se tak zlehčuje srovnání účetních výkazů s minulým obdobím. Dalším ulehčením je porovnání téhož podniku s ostatními firmami ve stejném oboru. Hodnotí se jak struktura aktiv, tak struktura pasiv. Struktura aktiv se soustředí na informovanost o investování firmy svěřeného kapitálu a do jaké úrovně byla při investičním procesu zohledněna ziskovost. Struktura pasiv zobrazuje, z jakých zdrojů se nakoupil majetek. Růčková také podotýká, že obecně je levnější financování cizího a krátkodobého majetku. Čím delší je doba splatnosti tím dražší je onen zdroj. Mezi nejdražší financování náleží financování z vlastních zdrojů. Výpočet pro vertikální analýzu je následující:

$$\% \text{ změna} = (\text{Absolutní změna} \times 100) / \text{Ukazatel}_{t-1}$$

3.5.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele charakterizuje Knápková a spol. (2017, s. 81) následovně. Tyto ukazatele hodnotí finanční situaci podniku zaměřenou na jeho likvidnost. Mezi významné ukazatele se řadí **čistý pracovní kapitál (ČPK)**. Jestliže je podnik likvidní, musí být krátkodobé likvidní aktiva vyšší nežli krátkodobé zdroje. Čistý pracovní kapitál je ta část oběžného majetku, která je hrazena dlouhodobým majetkem. Kubíčková s Jindřichovskou (2015, s. 102) doplňují Knápkovou o interpretaci výsledků ČPK. Jestliže se výsledek blíží 0, jsou oběžná aktiva financována dlouhodobým majetkem – zlaté bilanční pravidlo. Jestliže je výsledek záporný, znamená to, že je oběžný majetek financován krátkodobými zdroji – agresivní strategie. Příliš vysoký výsledek vypovídá o neefektivním využívání prostředků – konzervativní strategie. Knápková a spol. uvádí následující výpočet:

$$\text{ČPK} = \text{Oběžný majetek} - \text{Krátkodobé cizí zdroje}$$

Dalším rozdílovým ukazatelem jsou **čisté pohotové prostředky (ČPP)**. Vymezuji likviditu právě splatných krátkodobých závazků. Jestliže se hovoří o nejvyšším stupni likvidity, peněžní prostředky zahrnují peníze v hotovosti a na bankovních účtech. Dále se mohou zařadit do peněžních prostředků krátkodobé cenné papíry a krátkodobé termínované vklady. Důvodem je jejich okamžitá přeměna na peníze. I v tomto případě by se výsledek měl dle Kubíčkové s Jindřichovskou (2015, s. 102) přibližovat nule. Při vysokém výsledku

nejsou peněžní prostředky efektivně alokovány, a naopak při nízkém výsledku nepokryjí okamžitě splatné závazky. Výpočet čistých pohotových prostředků je následující:

$$\check{C}PP = \text{Pohotov\acute{e} pen\acute{e}\v{z}n\acute{i} p\acute{r}ost\acute{r}edky} - \text{Okamžit\acute{e} splatn\acute{e} z\acute{a}vazky}$$

3.5.3 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele vymezuje Kubíčková s Jindřichovskou (2015, s. 70) jako podstatu finanční analýzy. Jednotlivé ukazatele této skupiny analyzují pokaždé jiný pohled na finanční situaci podniku. Celá skupina poměrových ukazatelů využívá informace z účetních výkazů. Výpočet je pro jednotlivé ukazatele založen na stejném principu. Vždy se počítá podíl vybraných dat z účetních výkazů.

Růčková (2019, s. 53) doplňuje Kubíčkovou a Jindřichovskou jedním z několika členění poměrových ukazatelů. Poměrové ukazatele se mohou dělit na ukazatele struktury majetku a kapitálu, ukazatele tvorby výsledku hospodaření a ukazatele na základě peněžních toků. Ukazatele struktury majetku a kapitálu čerpají data z rozvahy. Do těchto ukazatelů patří ukazatele likvidity, které zjišťují vztah položek z rozvahy a jejich financování majetku. Dalším ukazatelem této skupiny je ukazatel zadluženosti, neboť posuzuje strukturu firmy z kapitálového hlediska. Ukazatele tvorby VH získávají data z výkazu zisku a ztráty a věnují se výnosům a nákladům. Poslední skupinou jsou ukazatele na základě peněžních toků, které se zabývají tokem peněžních prostředků.

Růčková (2019, s. 53) zmiňuje častější způsob používání poměrových ukazatelů je z hlediska jejich zaměření. Do této skupiny náleží ukazatele rentability, likvidity, zadluženosti, aktivity, ukazatele kapitálového trhu a ukazatele cash flow. Mimo ukazatelů kapitálového trhu a cash flow získávají data z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty. Následuje detailnější popis výše zmíněných ukazatelů.

Ukazatele likvidity

Než budou vymezeny ukazatele likvidity je důležité si definovat pojem „likvidita“. Tento pojem se využívá k likviditě konkrétní složky majetku, ale i k likviditě podniku. Likvidita konkrétní složky majetku neboli likvidnost znamená rychlou přeměnu aktiv (majetku) na peněžní prostředky. Likvidita podniku však znamená schopnost podniku splácet včas své závazky. Jestliže podnik nemá dostatek likvidity znamená to, že nesplácí své závazky, a to může vést až k bankrotu podniku. Výsledky finanční analýzy jsou jinak

významné pro různé skupiny uživatelů. Například pro management podniku znamená nedostatek likvidity snížení výnosnosti či ztrátu kapitálových investic. Pro věřitelé firmy bude nedostatek likvidity znamenat odložení výběru úroků. Nedostatek likvidity může znamenat pro dodavatele konec smluvních vztahů. Dostatek likvidity podniku znamená vyhovět svým zákazníkům. Naopak nadměru likvidní podnik je pro vlastníky podniku nežádoucím jevem, protože se vyskytují peněžní prostředky v aktivech firmy. To znamená, že finanční prostředky nejsou zhodnocovány a snižuje se rentabilita firmy. Proto se doporučuje najít vyrovnanou likviditu (Růčková, 2019, s. 57). Následuje vymezení ukazatelů likvidity dle Růčkové, 2019, s. 58-59.

Likvidita prvního stupně se nazývá **okamžitá likvidita** neboli *cash ratio*. Znázorňuje nejužší vymezení likvidity. Pohotovité platební prostředky znázorňují peníze na účtech v bance, dále v pokladně, ale jedná se také o obchodovatelné cenné papíry a šeky. Pojem pohotovité platební prostředky se může zaměnit za ekvivalent finanční majetek. Do krátkodobých dluhů patří běžné bankovní úvěry a krátkodobé finanční výpomoci. Doporučená hodnota okamžité likvidity je v České republice dle Scholleové (2017) v intervalu od 0,2 do 0,5. Na druhou stranu Růčková (2019) vymezuje doporučenou hodnotu na 0,6. Ministerstvo průmyslu a obchodu stanovuje hodnotu na 0,2. Pokud se ale hodnota nedodrží, neznamená to, že má firma finanční potíže. Její výpočet je následující:

$$\text{Okamžitá likvidita} = \text{Krátkodobý finanční majetek} / \text{Krátkodobé závazky}$$

Následujícím ukazatelem likvidity druhého stupně je **pohotová likvidita** neboli *acid test*. Snahou podniku je dodržet pravidlo rovnosti čitatele a jmenovatele, tedy 1:1, popřípadě 1,5:1. Rovnost 1:1 značí, že je podnik schopen splatit své závazky bez prodeje zásob. Hodnota 1,5:1 je žádoucí pro věřitele, nicméně nežádoucí pro vedení podniku a akcionáře. Větší objem oběžných aktiv znamená nepřínosné využívání peněžních prostředků vložené do podniku a ovlivňuje celkovou neziskovost vložených finančních prostředků.

$$\text{Pohotová likvidita} = (\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}) / \text{Krátkodobé závazky}$$

Posledním ukazatelem likvidity třetího stupně je **běžná likvidita** neboli *current ratio*. Běžná likvidita vyjadřuje z kolika jednotek oběžných aktiv jsou kryty krátkodobé závazky. Neboli jak by podnik vyhověl věřitelům, kdyby přeměnil svá aktiva na peníze. Vyšší hodnota ukazatele označuje platební schopnost daného podniku. Optimum pro běžnou likviditu je v intervalu 1,5-2,5.

Výpočet se dle Růčkové, 2019, s. 59 vymezuje jako:

$$\text{Běžná likvidita} = \text{Oběžná aktiva} / \text{Krátkodobé závazky}$$

Ukazatele zadluženosti

Růčková (2019, s. 64) charakterizuje zadluženost podniku financováním svých aktiv cizími zdroji. Jinými slovy, podnik má dluh. Žádný velký podnik nefinancuje svůj majetek pouze vlastními nebo jen cizími zdroji. Pokud by podnik platil za svá aktiva pouze vlastními zdroji pak by se snižovala výnosnost vloženého kapitálu. Používání pouze cizího kapitálu není ani zákonem schváleno, protože každá firma musí mít určitou výši vlastního kapitálu. Knápková a spol. (2017, s. 85) doplňují ukazatel zadluženosti následovně. Jestliže je zadluženost podniku příliš vysoká, nachází se podnik v situaci, kdy musí bez ohledu na své příjmy splácet závazky. Cizí kapitál je však levnější než vlastní, tudíž se určitá míra zadlužení vyplácí. Analýza zadluženosti pojednává o zjišťování optimálního vztahu vlastního a cizího kapitálu – kapitálové struktury podniku. Kapitálová struktura neboli struktura dlouhodobého kapitálu financuje dlouhodobý majetek podniku. Do této skupiny patří cenné papíry, vlastní kapitál a dlouhodobé závazky. Literatura vymezuje několik ukazatelů zadluženosti. Níže jsou vybrány pouze ty ukazatele, se kterými je pracováno dále ve vlastní části práce.

Růčková (2019, s. 65) vymezuje výpočet základního ukazatele zadluženosti. **Ukazatel věřitelského rizika** (*debt ratio*) neboli celková zadluženost se vypočítá poměrem celkových závazků k celkovým aktivům. Čím je výsledná hodnota vyšší, tím větší riziko věřitelé mají. Knápková a spol. (2017, s. 85) dodávají, že doporučená hodnota výsledku celkové zadluženosti by měla být okolo 30 % až 60 %. Celková zadluženost se vypočítá následovně:

$$\text{Celková zadluženost} = (\text{Cizí kapitál} / \text{Celková aktiva}) \times 100$$

Kubíčková s Jindřichovskou (2015, s. 67) doplňují ukazatel věřitelského rizika **koeficientem samofinancování**. Součet těchto dvou ukazatelů musí být 100 %. Udává podíl, který náleží vlastníků podniku, pokud se splatí veškeré závazky. Vypočítá se následovně:

$$\text{Koeficient samofinancování} = (\text{Vlastní kapitál} / \text{Celková aktiva}) \times 100$$

Následujícím velmi často používaným ukazatelem je **míra zadluženosti**. Ten vymezují Knápková a spol. (2017, s. 86) následovně. Vypočítá se poměrem cizích a vlastních zdrojů a doporučená hodnota zní těsně pod 1 - nízká zadluženost. Je-li hodnota nad 1 znamená to vyšší zadluženost (cizí kapitál je vyšší než vlastní kapitál) a hodnota nad 1,5 charakterizuje vysokou zadluženost. Je významný zejména pro banky, které se rozhodují, zda podniku poskytnou úvěr či nikoliv. Výpočet je následující:

$$\text{Míra zadluženosti} = (\text{Cizí zdroje} / \text{Vlastní kapitál}) \times 100$$

Ukazatele aktivity

Dle Knápkové s Pavelkovou (2017, s. 103) podnik zjišťuje pomocí ukazatelů aktivity, zda je schopen využívat vložené prostředky, tedy svá aktiva. První ukazatel této skupiny je **obrat aktiv**. Obecně platí pravidlo, že čím je hodnota obratu aktiv vyšší, tím lépe pro podnik. Literatura uvádí nejnižší hodnotu 1. Jestliže je hodnota nízká, pak podnik neefektivně využívá svůj majetek. Jeho výpočet je zobrazen níže. Hodnota čitatele – aktiv se uvádí v netto hodnotě.

$$\text{Obrat aktiv} = \text{Tržby}^4 / \text{Aktiva}$$

Následující ukazatel aktivity se nazývá **obrat dlouhodobého majetku**. Tento ukazatel je podobný obratu aktiv, avšak se vymezuje jen na používání investičního majetku. Doporučená hodnota je stejná jako u obratu aktiv, tedy 1.

$$\text{Obrat dlouhodobého majetku} = \text{Tržby} / \text{Dlouhodobý majetek}$$

Doba obratu zásob dle Knápkové s Pavelkovou, 2017, s. 104 *udává, za jak dlouho trvá jeden obrat, tj. doba nutná k tomu, aby peněžní fondy přešly přes výrobky a zboží znovu do peněžní formy*. Výsledek se musí však porovnat se stejným odvětvím a s časovou řadou.

$$\text{Doba obratu zásob} = (\text{Zásoby} / \text{Tržby}) \times 360$$

Doba, od které se prodá zboží na obchodní úvěr po přijetí platby od odběratelů se nazývá **doba obratu pohledávek**. Tento ukazatel vypovídá o tom, jak dlouho je kapitál v podobě pohledávek. Výsledek ukazatele se porovnává s dobou splatnosti faktur. Výpočet je následující, počítá se stavem krátkodobých pohledávek a s tržbami.

⁴ Tržby = Tržby za vlastní výkony a za prodej zboží

$$\text{Doba obratu pohledávek} = (\text{Krátkodobé pohledávky} / \text{Tržby}) \times 360$$

Posledním ukazatelem aktivity je dle Knápkové s Pavelkovou, 2017, s. 104 **doba obratu závazků**. Tento ukazatel stanovuje, jak dlouhá je doba od nákupu zásob do jeho uhrazení. Ukazatel by se měl shodovat s dobou obratu pohledávek. Výpočet je následující.

$$\text{Doba obratu závazků} = (\text{Krátkodobé závazky} / \text{Tržby}) \times 360$$

Ukazatele rentability

Rentabilita neboli výnosnost vloženého kapitálu pozoruje, jak je podnik schopen dosáhnout zisku využitím investovaného kapitálu. Existuje mnoho ukazatelů rentability, avšak nyní budou vymezeny pouze ty, se kterými se pracuje ve vlastní práci. Mezi první ukazatele rentability lze zařadit **rentabilitu provozních tržeb** (Return On Sales – ROS). Tento ukazatel vymezuje, kolik musí být vynaloženo čistého zisku na 1 Kč tržeb. V čitateli zlomku lze nalézt zisk po zdanění, zisk před zdanění nebo EBIT – Provozní výsledek hospodaření (Knápková a spol., 2017, s. 98).

$$\text{ROS} = (\text{Zisk} / \text{Tržby}^5) \times 100$$

Sedláček (2007, s. 57) charakterizuje **rentabilitu celkových aktiv** (Return On Assets-ROA) následovně. Ukazatel ROA hodnotí zisk s aktivy, které byly investovány do podniku bez určení, zda se jednalo o financování z vlastních, cizích, krátkodobých či dlouhodobých zdrojů. Jestliže se v čitateli nachází hodnota EBIT pak je výsledná hodnota rentability celkového kapitálu bez daňového zatížení a vlivu zadlužení. Výpočet pak vypadá následovně.

$$\text{ROA} = (\text{EBIT}^6 / \text{Aktiva}) \times 100$$

Dalším ukazatelem je **ukazatel rentability vlastního kapitálu** (Return On Common Equity – ROE). Tento ukazatel charakterizuje Růčková (2019, s. 60) jako vyjádření ziskovosti vloženého kapitálu, který investovali akcionáři či vlastníci firmy. Jestliže ukazatel roste, znamená to, že se např. zlepšuje výsledek hospodaření. V čitateli se nachází čistý zisk po zdanění a ve jmenovateli vlastní kapitál. Literatura uvádí následující vzorec.

$$\text{ROE} = (\text{EAT}^7 / \text{Vlastní kapitál}) \times 100$$

⁵ Tržby = Tržby za vlastní výkony a za prodej zboží

⁶ EBIT = Provozní výsledek hospodaření, Knápková a spol., 2017

⁷ EAT = Čistý zisk po zdanění, Růčková, 2019

Poslední ukazatel, který bude dále využit ve vlastní části práce je **ukazatel rentability celkového investovaného kapitálu** (Return On Capital Employed – ROCE), který odborně vymezuje Růčková (2019, s. 60). Jedná se o zhodnocení aktiv podniku hrazeného vlastním a cizím dlouhodobým kapitálem. Hodnoty vyjádřené v tomto ukazateli jsou převzaty z pasivní strany rozvahy. Ve jmenovateli se nacházejí dlouhodobé závazky (emitované obligace a dlouhodobý bankovní úvěry) a vlastní kapitál. Jsou to prostředky, které byly do podniku dlouhodobě investovány věřiteli a také poskytnuté finance od akcionářů. Tento ukazatel lze vyjádřit ve vzorci:

$$ROCE = ((EBIT / (Dlouhodobé závazky + Vlastní kapitál)) \times 100$$

3.6 Bankrotní modely

Bankrotní modely oznamují uživatelům (akcionářům, manažerům, věřitelům atd.), že za nedlouho může jejich firma upadnout do bankrotu. Tyto modely dokážou odhadnout bankrot v předčasné době, protože firma vykazuje konkrétní příznaky charakteristické pro bankrot. Mezi velmi časté problémy se řadí problémy s běžnou likviditou či rentabilitou celkového investovaného kapitálu. Nejzákladnější bankrotní modely, které také budou využívány ve vlastní části práce jsou: Altmanův model, model IN neboli Index důvěryhodnosti a Tafflerův model. Tyto modely jsou detailně vymezeny níže v podpodkapitolách (Růčková, 2019, s. 77).

3.6.1 Altmanův model

Altmanův model neboli Altmanův index finančního zdraví podniku charakterizuje Růčková (2019, s. 78) následovně. Tento model vychází z kalkulací indexů souhrnného hodnocení podniku. V České republice je tento model velmi oblíbený z důvodu jeho jednoduchosti. Vypočítá se sečtením pěti hodnot obvyklých poměrových ukazatelů, přičemž každému z ukazatelů náleží jiná váha. Nejvíce důležitým ukazatelem je rentabilita celkového kapitálu, tento ukazatel disponuje s největší vahou. Cílem Altmanova modelu je rozpoznat, které firmy přicházejí do bankrotu a které nikoliv. K prognóze rizika bankrotu využil Altman tzv. diskriminační metodu založenou na statistické metodě, která třídí sledované objekty do dvou či více kategorií podle konkrétního charakteristiky. Dle statistické metody stanovil váhu samostatných poměrových ukazatelů, které mají podobu proměnné v daném modelu.

Altmanův model se dělí na dvě skupiny. První skupinou jsou firmy, které jsou veřejně obchodovatelné na burze. Rovnice této skupiny znázorňuje Altman (2000, s. 8) následovně:

$${}^8Z = 1,2 x_1 + 1,4 x_2 + 3,3 x_3 + 0,6 x_4 + 1 x_5$$

x ₁	pracovní kapitál / celková aktiva
x ₂	nerozdělený zisk / celková aktiva
x ₃	EBIT / celková aktiva
x ₄	tržní hodnota vlastního kapitálu / cizí zdroje
x ₅	tržby / celková aktiva

Interpretace výsledku je následující. Jestliže je hodnota vyšší nežli 2,99 znamená to, že se firma nebude v nejbližší době nacházet v bankrotu. Je-li výsledek v intervalu od 1,81 do 2,98, firma se nachází v tzv. šedé zóně. To znamená, že o firmě nelze hovořit pozitivně ani negativně. Podnik, který dosahuje hodnot pod 1,81 se nachází ve velmi špatné finanční situaci a může to znamenat i jeho bankrot (Růčková, 2019, s. 78).

Druhou skupinou jsou společnosti, které nejsou veřejně obchodovatelné na burze. Rovnice modelu se odlišuje pouze zčásti. Rozdílem jsou hodnoty vah poměrových ukazatelů, které se nacházejí v Altmanově modelu. Rovnice druhé skupiny je následující.

$$Z = 0,717 x_1 + 0,847 x_2 + 3,107 x_3 + 0,42 x_4 + 0,998 x_5$$

Zástupci jednotlivých proměnných jsou stejné jako u firem veřejně obchodovatelných na burze. Odlišnost se nachází také u interpretaci výsledků. Je-li výsledek modelu vyšší jak 2,9, podnik je úspěšný. Rozmezí 1,2 až 2,9 znamená pro podnik šedou zónu, tudíž nelze o podniku hovořit jako o úspěšném, ale ani o neúspěšném. Hodnoty nižší nežli 1,2 představují pro firmu pásmo bankrotu (Růčková, 2019, s. 78).

3.6.2 Indexy IN

Indexy IN mají čtyři podoby. Všechny formy indexu IN hodnotí finanční zdraví a spolehlivost českých firem. Název „IN“ pochází od autorů indexů a čísla za indexem určuje vznik indexu. První z indexů se nazývá model IN95, nazývá se mu také index důvěryhodnosti či věřitelský index. Tento model je výsledkem analýzy dvacet čtyři

⁸ Z = overall index, X₁ = working capital / total assets, X₂ = retained earnings / total assets, X₃ = earnings before interest and taxes / total assets, X₄ = market value equity / book value of total liabilities, X₅ = sales / total assets

zásadních matematicko-statistických modelů podnikové evaluace a znalostí z praxe více jak tisíc českých firem. Při identifikaci finanční situace podniku má index IN95 více jak 70 % úspěšnost. V rovnici se nacházejí stejně jako v Altmanově modelu poměrové ukazatele zadluženosti, rentability, aktivity a likvidity. Každý ukazatel má určitou váhu, která pojednává o průměru daného ukazatele v odvětví. Pro váhy V2 a V5 je koeficient pro všechna odvětví a ekonomiku České republiky stejný, a to: V2=0,11, V5= 0,10 (Sedláček, 2007, s. 111).

Sedláček (2007, s. 111) vymezuje rovnici indexu IN95 následovně:

$$IN95 = V1 * A + V2 * B + V3 * C + V4 * D + V5 * E + V6 * F, \text{ přičemž}$$

- A aktiva/cizí kapitál
- B EBIT/nákladové úroky
- C EBIT/celková aktiva
- D celkové výnosy/celková aktiva
- E oběžná aktiva/krátkodobé závazky
- F závazky po lhůtě splatnosti/výnosy
- V1-6 váhy dílčích ukazatelů

Tabulka 6 - Hodnocení výsledků IN95

Interval	Hodnocení
IN>2	uspokojivá finanční situace
1>IN>2	„šedá zóna“ nevyhraněných výsledků
IN <1	ohrožení podniku vážnými finančními problémy

Zdroj: Finanční analýza podniku, Sedláček, 2007, s.111

Následujícím indexem je IN99, který zdůrazňuje vlastníkův pohled a vyjadřuje hodnotu podniku z pohledu finanční výkonnosti. V rovnici IN99 jsou využity poupravené váhy z IN95. Index IN99 má vyšší úspěšnost nežli index IN95, a to více než 85 %. V tomto modelu jsou váhy stejné pro všechny obory podnikání (Sedláček, 2007, s. 111).

$$IN99 = - 0,017 * A + 4,573 * C + 0,481 * D + 0,015 * E$$

Tabulka 7 - Hodnocení výsledků IN99

Interval	Hodnocení
IN >2,07	dobré finanční zdraví
0,684 > IN >2,07	potencionální problémy
IN <0,684	projev finanční neduživosti

Zdroj: Finanční analýza, Růčková, 2019, s. 80

Index IN01 vznikl kombinací indexu IN95 a IN99 a pomocí diskriminační analýzy, která byla sestavena 1 915 podniky z průmyslu. Tyto podniky byly rozděleny na tři skupiny. První skupinou bylo 583 podniků, které tvořily hodnotu. Druhou skupinu tvořilo 503 podniků v bankrotu nebo blízko bankrotu. Poslední skupinou bylo 829 ostatních podniků (Sedláček, 2007, s. 112).

$$IN01 = 0,13 * A + 0,04 * B + 3,92 * C + 0,21 * D + 0,09 * E$$

Tabulka 8 - Hodnocení výsledků IN01

Interval	Hodnocení
IN >1,77	kladná hodnota ekonomického zisku
0,75 < IN >1,77	„šedá zóna“ podnik netvoří hodnotu, ale nedochází k bankrotu
IN <0,75	existence bankrotu

Zdroj: Finanční analýza podniku, Sedláček, 2007, s.112

Poslední index, který vznikl v roce 2005 je index IN05. Vznikl aktualizací indexu IN01 a dle testů z údajů průmyslových podniků, které byly v roce 2004. Nejenom, že se změnila váhy dílčích poměrových ukazatelů, ale také se změnila od indexu IN01 interpretace výsledků podniku (Sedláček, 2007, s. 112). Změny, které byly aplikovány na index IN05 doplňuje Růčková (2019, s. 81). Byla provedena úprava ukazatele rentability celkového vloženého kapitálu. Jeho původní hodnota byla 3,92 a po úpravě činila 3,97. Růčková také zmiňuje provedené změny na hodnocení výsledků. Jestliže je hodnota vyšší jak 1,6 hovoří se o podniku, který vytváří hodnotu. Hodnoty pod 0,9 určují, že podnik hodnotu nevytváří. Šedá zóna, která se nachází mezi těmito hodnotami zůstává nezměněna.

$$IN05 = 0,13 * A + 0,04 * B + 3,97 * C + 0,21 * D + 0,09 * E$$

Tabulka 9 - Hodnocení výsledků IN05

Interval	Hodnocení
IN>1,6	uspokojivá finanční situace
0,9<IN>1,6	„šedá zóna“ nevyhraněných výsledků
IN=0,9	firma spěje k bankrotu

Zdroj: Finanční analýza podniku, Sedláček, 2007, s.112

Index IN05 a IN01 vyjadřují pohled věřitele i vlastníka. Vytvářejí kritérium pro „ex post“ analýzu a porovnávají kvalitu provozu podniků. Dále také „ex ante“ ukazatel včasného varování (Sedláček, 2007, s. 112).

3.6.3 Tafflerův model

Poslední zmíněný model pozorující bankrot firmy popisuje Růčková (2019, s. 82). Tento model se nazývá Tafflerův model. Vznikl v roce 1977 a má dvě varianty. Obě varianty se liší vyhodnocením modelu a bodovým hodnocením. Podoby však používají stejný počet poměrových ukazatelů. První verzi je základní tvar Tafflerova modelu. Hodnocení základní podoby je následující. Pokud je výsledek <0, je velká pravděpodobnost, že se firma ocitne v bankrotu. Pokud je výsledek >0, firmě bankrot nehrozí. Výpočet základního tvaru je uveden dle Tafflera (1983) níže ve vzorci.

$${}^9ZT(z) = 0,53 * EBT/KD + 0,13 * OA/CZ + 0,18 * KD/CA + 0,16 * (FM - KD) /PN, kde$$

EBT zisk před zdaněním

KD krátkodobé dluhy

OA oběžná aktiva

CZ cizí zdroje

CA celková aktiva

FM finanční majetek

PN provozní náklady

Druhou variantou Tafflerova modelu je modifikovaná verze. Při této verzi chybí údaje o finančním majetku, krátkodobých dlužích a provozních nákladech. Proto je ve vzorci změněna poslední položka na T/CA = celkové tržby/celková aktiva. Hodnocení modelu zní následovně. Pokud je výsledek <0,2, znamená to pro firmu blíží se bankrot. Je-li

⁹ $ZT(z)$ = overall index, EBT/KD = profit before tax/current liabilities, OA/CZ = current assets / total liabilities, KD/CA = current liabilities / total assets, $(FM - KD) / PN$ = (Quick assets – current liabilities) / sales

výsledek > 0,3, firma se nemusí ocitnout v bankrotu. Vzorec modifikovaného tvaru lze zapsat následovně.

$$^{10}ZT(z) = 0,53 * EBT/KD + 0,13 * OA/CZ + 0,18 * KD/CA + 0,16 * T/CA$$

3.7 Bonitní modely

Bonitní modely mají za úkol posoudit finanční zdraví firmy. Jejich cílem je zjistit, zda se určitá firma nachází mezi příznivými nebo nepříznivými firmami na trhu. Aby došlo k hodnocení musí se porovnat více firem stejného oboru. Bonitní modely usilují pomocí bodového hodnocení stanovit bonitu neboli solventnost určitého podniku. Tyto modely jsou velmi vázané na kvalitní databázi poměrových ukazatelů v odvětvové kategorii porovnávaných podniků. V následujících dvou podpodkapitolách budou zmíněny nejzákladnější bonitní modely, a to Kralicekuv model, Tamariho model a Index bonity (Sedláček, 2007, s. 104).

3.7.1 Kralicekuv Quicktest

Kralicekuv Quicktest neboli rychlý test vynalezl v roce 1990 rakouský ekonom Petr Kralicek. Nazývá se Rychlý test, protože umožňuje během několika kroků vyhodnotit analyzovaný podnik. Používaná data pro tento test vycházejí z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty. Ukazatele, které jsou použity v následujících vzorcích jsou vybrány ze čtyř základních odvětví finanční analýzy (finanční analýza stability, likvidity, rentability a VH). Ukazatele jsou vybrány tak, aby byla vyrovnána finanční stabilita i zisková situace firmy. Mezi ukazatele finanční stability patří kvóta vlastního kapitálu neboli koeficient samofinancování a doba splácení dluhu z CF. Reciproční hodnota těchto ukazatelů sděluje platební schopnost uhrazovat finanční závazky firmy (Sedláček, 2007, s. 105).

Dále Sedláček (2007, s. 106) popisuje některé ukazatele rychlého testu. Kvóta vlastního kapitálu neboli koeficient samofinancování informuje o tom, do jaké míry je firma schopna financovat své potřeby vlastními zdroji. Doba splácení dluhu z CF zjišťuje, za jak dlouho je podnik schopen splatit své závazky. Bilanční CF, které se nachází ve jmenovateli se stanovuje z výkazu zisku a ztráty následovně. Od výsledku hospodaření za účetní období se odečte daň z příjmů a přičtou se odpisy DHM a DNM. Následně se přičte saldo

¹⁰ ZT(z) = overall index, EBT/KD = profit before tax/current liabilities, OA/CZ = current assets / total liabilities, KD/CA = current liabilities / total assets, T/CA = total sales / total assets

přechodných pasiv a odečte saldo přechodných aktiv. Sedláček používá bilanční cash flow, protože se domnívá, že „tzv. bilanční cash flow se v uvedeném ukazateli používá proto, aby bylo dodrženo jedno ze základních pravidel srovnatelnosti: aby se porovnával okamžikový ukazatel s okamžikovým ukazatelem (a ne s tokovým ukazatelem, kterým je klasické cash flow).“ S tímto tvrzením nesouhlasí Růčková (2019, s. 86) ani Kubíčková s Jindřichovskou (2015, s. 96), které ve jmenovateli ukazatele místo bilančního cash flow dosazují provozní cash flow. Do výnosové/ziskové situace firmy se řadí cash flow v procentech tržeb a ROA-rentabilita celkového kapitálu. Níže v tabulce č. 10 jsou uvedeny vzorce rychlého Kralicekova testu.

Tabulka 10 - Ukazatele Kralicekova rychlého testu

Interval	Hodnocení
Koeficient samofinancování	Vlastní kapitál / Celková aktiva
Doba splácení dluhu z CF	Cizí kapitál – Peněžní prostředky / Provozní CF
CF v tržbách	Provozní CF / Tržby
Rentabilita aktiv-ROA	Zisk před zdaněním / Celková aktiva

Zdroj: Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem, Kubíčková s Jindřichovskou, 2015 s. 56

Sedláček (2007, s. 107) doplňuje Kubíčkovou s Jindřichovskou o hodnocení ukazatelů. Každému výpočtu se přidělí body z tabulky č. 12. Konečná známka se stanoví jednoduchým aritmetickým průměrem ze získaných známek ukazatelů. Jestliže podnik získá známku v intervalu >1;2), znamená to, že je bonitní. Interval <2;3> se nazývá šedá zóna a poslední interval (3;5> představuje bankrotní podnik.

Tabulka 11 - Stupnice hodnocení ukazatelů Kralicekova rychlého testu

Ukazatel	Výborný (1 bod)	Velmi dobrý (2 body)	Dobrý (3 body)	Špatný (4 body)	Ohrožen insolvenčí (5 bodů)
Kvóta vlastního kapitálu	>30 %	>20 %	>10 %	>0 %	negativní
Doba splácení dluhu	<3 roky	<5 let	<12 let	> 12 let	> 30 let
CF v % tržeb	>10 %	>8 %	>5 %	>0 %	negativní
ROA	>15 %	>12 %	>8 %	>0 %	negativní

Zdroj: Finanční analýza podniku, Sedláček, 2007, s. 107

3.7.2 Tamariho model

Dalším zahraničním bonitním modelem je Tamariho model, který byl vytvořen v šedesátých letech 20. století bankovním úředníkem M. Tamarim. V tomto modelu se

počítá bonita firem bodovým hodnocením. To znamená, že se sečtou body výsledků z následujících rovnic.

T1 = vlastní kapitál / cizí kapitál

T2 = zisk po zdanění (EAT) / celková aktiva

T3 = oběžná aktiva / krátkodobé dluhy

T4 = výrobní spotřeba / průměrný stav nedokončené výroby

T5 = tržby / průměrný stav pohledávek

T6 = výrobní spotřeba / pracovní kapitál

Individuální rovnice posuzují finanční samostatnost (T1), vázanost vlastního kapitálu a VH (T2), běžnou likviditu (T3) a zbývající tři rovnice se věnují provozní činností. Ke každému výsledku se přiřadí bodové hodnoty a současně jejich součet musí vycházet 100. Čím vyšší je celkový výsledek, tím vyšší je bonita podniku v daném odvětví (Růčková, 2019, s. 81).

3.7.3 Index bonity

Index bonity se používá zejména v Německu, Švýcarsku a Rakousku a je sestaven šesti poměrovými ukazateli. Pro výpočet indexu bonity je třeba znát cash flow, cizí zdroje, aktiva, zisk, výnosy a zásoby. Největší váhu (10) má podíl zisku na aktivech podniku. Druhá největší váha (5) je přiřazena k podílu zisku na výnosech podniku. Ostatním ukazatelům jsou přiděleny váhy podstatně nižší. Pomocí indexu bonity se určí, zdali se jedná o podnik bonitní nebo bankrotní. Jestliže je výsledná hodnota záporná, jedná se o bankrotní podnik. Kladná hodnota pak určuje bonitní podnik. Podrobnější zhodnocení je zobrazeno v tabulce č. 12. Následuje vzorec indexu bonity (Vochozka, 2020, s. 95).

$$IB = 1,5 * \text{cash flow} / \text{cizí zdroje} + 0,08 * \text{aktiva} / \text{cizí zdroje} + 10 * \text{zisk} / \text{aktiva} + 5 * \text{zisk} / \text{výnosy} + 0,3 * \text{zásoby} / \text{výnosy} + 0,1 * \text{výnosy} / \text{aktiva}$$

Tabulka 12 - Hodnocení Indexu bonity

Výsledek	Hodnocení	Podnik
$IB \in (-\infty; -2)$	extrémně špatná ekonomická situace	bankrotní podnik
$IB \in <-2; -1)$	velmi špatná ekonomická situace	bankrotní podnik
$IB \in <- 1; 0)$	špatná ekonomická situace	bankrotní podnik
$IB \in <0; 1)$	problematická ekonomická situace	bonitní podnik
$IB \in <1; 2)$	dobrá ekonomická situace	bonitní podnik
$IB \in < 2; 3)$	velmi dobrá ekonomická situace	bonitní podnik
$IB \in <3; \infty)$	extrémně dobrá ekonomická situace	bonitní podnik

Zdroj: Metody komplexního hodnocení podniku, Vochozka, 2020, s. 79

3.8 Finanční zdraví nemocnic

Finančním zdravím nemocnic se zabývá nezisková organizace HealthCare Institute o.p.s., která vznikla v roce 2006. Jejím úkolem je pomáhat zvyšovat kvalitu, bezpečnost a efektivitu ve zdravotnictví. V roce 2021 nezisková organizace provedla 16. celostátní projekt „Nemocnice ČR 2021“, do kterého bylo zapojeno 150 nemocnic z ČR. Cílem projektu je vyhodnotit, která nemocnice je z hlediska finančního zdraví, spokojenosti pacientů a míry bezpečnosti nejlepší. Výstupy projektu jsou posléze poskytnuty managementu nemocnic, aby mohli zlepšovat zdravotní péči ve své nemocnici. V roce 2020 se umístila na prvním místě v kategorii nemocnic zřízenými kraji Nemocnice Český Krumlov a.s., na druhém místě Nemocnice České Budějovice a.s. a na třetím místě Oblastní nemocnice Kolín a.s. Jelikož dosáhla Nemocnice Český Krumlov a.s. nejvíce bodů ze všech nemocnic, stala se tak absolutním vítězem v kategorii Finanční zdraví pro rok 2021. Nemocnice, která je finančně zdravá musí dle HealthCare Institute o.p.s. (2021) splňovat následující kritéria:

- i. *„má dostatek prostředků na úhradu svých závazků,*
- ii. *není předlužená,*
- iii. *hradí své závazky v přiměřeném čase,*
- iv. *financuje dlouhodobý majetek z dlouhodobých zdrojů,*
- v. *investuje do svého majetku,*
- vi. *je vybavena dlouhodobým majetkem umožňujícím poskytovat kvalitní zdravotní péči (co nejnovějším),*
- vii. *dokáže adekvátně odměnit svůj personál.“*

Po splnění výše zmíněných parametrů, je nemocnice podrobena výpočtům Finančního zdraví. K výpočtům jsou použity data z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty nemocnic. Z ukazatelů likvidity se používá pohotová a běžná likvidita. Z ukazatelů zadluženosti je využita celková zadluženost nemocnice a z ukazatelů rentability doba obratu závazků. Jako další ukazatel je použita struktura aktiv, která se vypočítá podílem vlastního kapitálu, rezerv a dlouhodobých závazků na dlouhodobých aktivech. Tyto uvedené ukazatele mají váhu 10. Dalším ukazatelem využitým ve výpočtu finančního zdraví nemocnic je objem investovaných prostředků, který se vypočítá jako: investiční výdaje na stálá aktiva/výkony. Tento ukazatel má váhu 5. Předposledním ukazatelem jsou investiční aktiva, která mají váhu 20 a vypočítají se podílem dlouhodobých aktiv v netto hodnotě na dlouhodobých aktivech v brutto hodnotě. Posledním ukazatelem finančního zdraví nemocnic je průměrná měsíční mzda, jejíž výpočet je podíl mzdových nákladů na průměrným přepočteným počtem zaměstnanců. Každý ukazatel má rozdílný minimální a maximální interval. Za dosažení hodnoty v minimálním intervalu dosáhne nemocnice 0 bodů. Za hodnotu v maximálním intervalu nemocnice dosáhne 100 bodů. Jestliže se jedná o hodnotu mezi minimálním a maximálním intervalem je použita přímá úměrnost. Detailnější tabulka se nachází ve vlastní práci v kapitole 4.8 (HealthCare Institute o.p.s., 2021).

4 Vlastní práce

4.1 Historie společnosti – Oblastní nemocnice Náchod a.s.

V roce 1881 se okresní zastupitelstvo rozhodlo v Náchodě zřídit nemocnici. V 19. století bylo možné v tehdejší Hradeckém kraji realizovat akutní operace pouze v Opočně, a tak bylo nutností postavit v kraji další nemocnici už kvůli zvedajícímu počtu obyvatelstva. Přípravy stavby nemocnice trvaly jedno celé desetiletí a v roce 1895 se nemocnice otevřela veřejnosti. Nemocnice disponovala se 70 lůžky a zdravotní péči zajišťoval primář, jeden lékař a čtyři sestry. Postupem času rostl počet pacientů a nemocnice byla nucena přistavět nové pavilony. Od roku 1896 do roku 1926 bylo ošetřeno v nemocnici skoro 60 tisíc osob a provedeno 22 tisíc operací. Vznikla tzv. horní nemocnice, do které se přemístilo interní, gynekologicko-porodnické a dětské oddělení. Od roku 1940 a dále se postupně zřizovaly nová oddělení, např. ortopedické (1954), ušní, krční a nosní (1965), anesteziologicko-resuscitační (1965) a urologické (1972).

V roce 2000 se stala nemocnice LDN¹¹ v Jaroměři součástí Všeobecné nemocnice Náchod. Koncem roku 2001 byla zavedena potrubní pošta mezi dolní a horní nemocnicí. To mělo pozitivní vliv na snížení nákladů v převozu biologického materiálu a zrychlila se komunikace mezi odděleními. V roce 2003 se otevřel nový ambulantní pavilon, kde se nachází heliport, který poskytuje přistání vrtulníků letecké záchranné služby. Zřízení nového pavilonu došlo k oddělení ambulance a lůžkového oddělení. Rok 2004 přinesl zavedení nemocničního informačního systému, jehož zásluhou je jednotná zdravotní dokumentace.

V průběhu let nesla současná Oblastní nemocnice Náchod a.s. mnoho názvů. Do roku 1948 se nemocnice jmenovala Všeobecná veřejná okresní nemocnice v Náchodě a od tohoto roku byla přejmenována na Státní okresní nemocnici v Náchodě. Od roku 1952 nesla název Okresní ústav národního zdraví se sídlem v Náchodě. Tento ústav byl v roce 1960 sjednocen s OÚNZ (Okresní ústavy národního zdraví) Broumov a Jaroměř a vznikla organizace OÚNZ Náchod. Od roku 1992 byla nemocnice příspěvkovou organizací, která nesla název Nemocnice s poliklinikou v Náchodě. Od 1.9.1998 se přejmenovala na Všeobecnou nemocnici Náchod a od 27.3.2003 na Oblastní nemocnice Náchod (Nemocnice Náchod, Historie Oblastní nemocnice Náchod a.s., 2013).

¹¹ LDN – Léčebna dlouhodobě nemocných

4.2 Základní informace o současné společnosti Oblastní nemocnice a.s. a Zdravotnickém holdingu Královéhradeckého kraje a.s.

V této podkapitole budou popsány základní informace Oblastní nemocnice Náchod a.s. dále ONN a.s. Nemocnice je akciová společnost, která byla zapsána do obchodního rejstříku vedeným Krajským soudem v Hradci Králové v oddílu B, vložce č. 2333 dne 12.11.2003 a působení zahájila dne 1.1.2004.

V roce 2004 vytvořila náchodská nemocnice s akciovými společnostmi nemocnic v Trutnově, Jičíně, Rychnově nad Kněžnou a Broumově Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje a.s., dále ZHKK a.s. O tři roky později v roce 2007 se připojila Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o. a v roce 2009 se k ZHKK a.s. přidala Městská nemocnice Dvůr Králové nad Labem. ZHKK a.s. zabezpečuje pro nemocnice výhodnější dodání zdravotnického materiálu. ZHKK a.s. je řídicí osobou ve vedení koncernu, ve kterém jsou následující řízené osoby: Oblastní nemocnice Náchod a.s., Oblastní nemocnice Jičín a.s., Oblastní nemocnice Trutnov a.s., Městská nemocnice Dvůr Králové nad Labem a.s., Královéhradecká lékárna a.s., Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o. Předmětem podnikání ZHKK a.s. je např. pronájem a půjčování movitých věcí, reklamní činnost, marketing, mediální zastoupení, velkoobchod a maloobchod. Základní kapitál ZHKK a.s. k 31.12.2020 činí 340 922 000 Kč. Hodnotu základní kapitálu tvoří jedna kmenová akcie na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 340 922 000 Kč. Akcionářem této společnosti je Královéhradecký kraj (Nemocnice Náchod, Historie Oblastní nemocnice Náchod a.s., 2013).

Budovy a pozemky ONN a.s. jsou od 1.8.2018 v podnájmu na základě podnájemní smlouvy o užívání nemovitých věcí od ZHKK a.s. Nájemné činilo 25 330 tis. Kč. Jelikož se rozšířily budovy nemocnice, zvýšilo se také roční nájemné o 18 932 tis. Kč. Mezi další smlouvy mezi ONN a.s. a ZHKK a.s. náleží ekonomický informační systém FEIS či mzdový a personální program MS NAV Webcom. ZHKK, a.s. Dále si nemocnice pronajímá od ZHKK movité věci a zdravotnické přístroje.

V roce 2006 se ONN a.s. sloučila s Broumovskou nemocnicí a.s. a Opočenskou nemocnicí a.s. V roce 2010 byla Opočenská nemocnice zrušena. V roce 2013 se k ONN a.s. připojila nemocnice v Rychnově nad Kněžnou.

Oblastní nemocnice Náchod a.s. je po Fakultní nemocnici Hradec Králové druhou největší nemocnicí v Královéhradeckém kraji. V kategorii Oblastních nemocnic je v kraji na prvním místě. Tvoří ji nemocnice v Náchodě, Broumově, Jaroměři, Novém Městě nad Metují, Opočně a Rychnově nad Kněžnou. Předmětem podnikání je poskytování zdravotnických a sociálních služeb; vedení účetnictví a daňové evidence; hostinská činnost; podnikání v odvětví nakládání s nebezpečnými odpady; výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Níže v tabulce je zobrazen základní kapitál a rozvržení akcií. Základní kapitál byl splacen v plné výši (Výroční zpráva ONN a.s., 2020).

Tabulka 13 - Základní kapitál, akcionářská struktura roku 2020

Základní kapitál v Kč k 31.12. 2020	68 366 000			
akcionář	ZHKK a.s. vlastní 100 % akcií			
kmenové akcie na jméno v ks	1 057	6	140	15
jmennovitá hodnota v tis. Kč.	48	480	100	50

Zdroj: Výroční zpráva ONN a.s., 2020

V roce 2020 došlo k zásadním změnám ve vedení ONN a.s. Z postu statutární ředitelny nemocnice odešla Ing. Ivana Uřešová, která byla následně zvolena na předsedkyni představenstva ZHKK a.s., ale po devíti měsících byla z této funkce odvolána. ZHKK a.s. jmenoval nového statutárního ředitele ONN a.s. RNDr. Jana Macha. Do roku 2020 řídily ONN a.s. dva orgány (statutární ředitel a správní rada). Od 1.1.2021 řídí ONN a.s. pouze správní rada, která má tři členy. Níže v tabulce je vedení ONN a.s. detailně popsáno.

Tabulka 14 - Vedení ONN a.s. od 1.1.2021

Vedení ONN a.s. od 1.1.2021	
Předseda správní rady ONN a.s.	RNDr. Bc. Jan Mach
Člen správní rady	Ing. Luboš Mottl
Člen správní rady	Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje a.s. (při výkonu funkce zastupuje Ing. Marian Tomášik, MBA)
Prokurista, vedoucí odboru úhrad zdravotnické péče	Ing. Lukáš Hartwich
Náměstek pro léčebnou péči	MUDr. Ladislav Tichý, MUDr. Miroslav Švábl
Náměstkyně pro ošetrovatelskou péči	Mgr. Markéta Vyhnanovská
Technický náměstek	Miroslav Bůžek
Vedoucí útvaru personálního řízení a mezd	Mgr. Lukáš Holub
Vedoucí útvaru ICT	Ing. Bohuslav Hrabčuk
Vedoucí ekonomického odboru-ekonom	Ing. Veronika Rusová

Zdroj: Výroční zpráva ONN a.s., 2020

Jak už bylo výše zmíněno, ONN a.s. je komplex sedmi nemocnic. Jednou z nich je Nemocnice v Jaroměři, kde se nachází LDN¹², lůžka následné péče a sociální lůžka. V Novém Městě nad Metují, dále NMnV je psychiatrické oddělení a ortopedická ambulance. Lůžka těchto nemocnic se započítávají do nemocnice Náchod. V nemocnici Opočno se nachází oddělení klinické biochemie a diagnostiky. Následuje nemocnice Broumov, kde se nachází interní oddělení, multidisciplinární JIP, lůžka následné intenzivní péče, dlouhodobě intenzivní ošetrovatelské péče, následné a sociální péče. Dále radiodiagnostické oddělení, oddělení klinické biochemie a diagnostiky a specializované ambulance. Struktura nemocnice v Rychnově nad Kněžnou je podobná struktuře nemocnice v Náchodě. Skládá se z interního, anesteziologicko-resuscitačního, chirurgického, ortopedického, gynekologicko-porodnického, dětského a novorozeneckého oddělení. Dále z lůžek následné rehabilitační péče, ambulantní rehabilitace, oddělení laboratorní medicíny, klinické onkologie a LPS¹³ pro dospělé, děti a dorost. ONN a.s. je dále součástí Zdravotní středisko České Meziříčí (praktický lékař) a oddělení laboratorní medicíny v Týništi nad Orlicí (Nemocnice Náchod, 2021).

Obrázek 1 - Struktura zdravotnických pracovišť ONN a.s.

Zdroj: Výroční zpráva 2020

Největší nemocnicí společnosti ONN a.s. je Nemocnice Náchod. Do roku 2020 byla struktura náchodské nemocnice následující. V areálu horní nemocnice se nacházelo interní oddělení, pracoviště hemodialýzy, gynekologicko-porodnické oddělení, dětské a novorozenecké oddělení, oddělení klinické biochemie a diagnostiky a lékařská

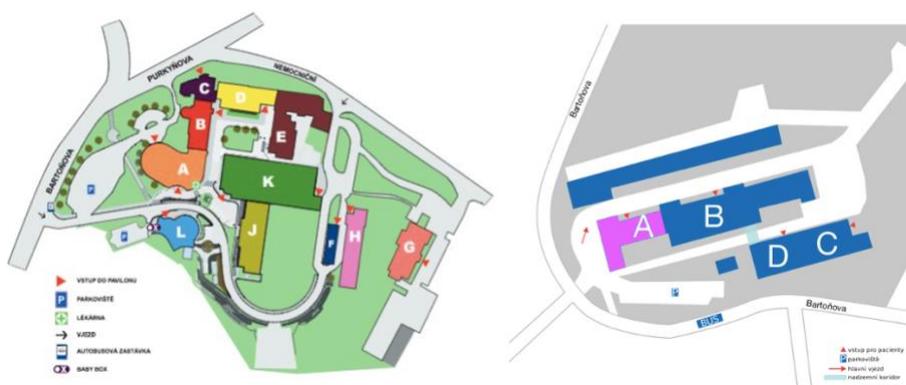
¹² LDN = Léčebna dlouhodobě nemocných

¹³ LPS = Lékařská pohotovostní služba

pohotovostní služba pro děti a dorost. V areálu dolní nemocnice se nacházelo anesteziologicko-resuscitační, chirurgické, ortopedické, urologické, ušní, nosní a krční oddělení, dále neurologické oddělení, rehabilitační oddělení lůžkové a ambulantní a oddělení klinické onkologie.

Struktura oddělení se od jara roku 2021 změnila, protože náchodské nemocnici byly přistavěny dva nové pavilony K a J. Byla to největší investice v historii Královéhradeckého kraje. Stavba byla dokončena za 27 měsíců a její hodnota byla 1,4 miliardy korun. Pavilon K slouží k vyšetření a operativním úkonům. V pavilonu J se pak nachází 150 lůžek. V roce 2021 tedy došlo k velké změně ve struktuře oddělení. Do pavilonu K se přestěhovalo gynekologicko-porodnické oddělení, dětské oddělení, lékařská pohotovostní služba pro děti a dorost, anesteziologicko-resuscitační oddělení, multidisciplinární jednotka intenzivní péče a operační sály. V pavilonu J se nachází lůžková oddělení chirurgie, ortopedie, gynekologie a porodnice. V horní nemocnici zůstalo interní oddělení a lůžkové interní oddělení, klinická biochemie a dialyzační centrum. Jelikož se jedná o největší nemocnici ONN a.s. jak z ekonomického, tak prostorového hlediska, je níže zobrazen plán náchodské nemocnice (Nemocnice Náchod, O společnosti – Historie, 2013).

Obrázek 2 - Orientační plán dolní a horní Nemocnice Náchod

Zdroj: nemocnicenachod.cz: Orientační plán.

4.3 Ekonomická charakteristika společnosti a zařazení do CZ-NACE

V teoretické části byla představena Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE. Oblastní nemocnice Náchod a.s. je zaměřena především na poskytování zdravotnických a sociálních služeb. Autorka práce zařazuje společnost ONN a.s. do sekce Q – Zdravotní a sociální péče, přesněji CZ-NACE 86.10 – Ústavní Zdravotní péče. Níže v práci v kapitole 4.6 Analýza poměrových ukazatelů bude odvětví Zdravotní péče v České republice srovnáno

se společností ONN a.s. Ukazatele pro výpočty poměrových ukazatelů budou čerpány z Ministerstva průmyslu a obchodu, Finanční analýza podnikové sféry.

Mezi ekonomické ukazatele společnosti ONN a.s. se řadí počet lůžek. Lůžková oddělení má společnost ONN a.s. v Náchodě, Broumově a Rychnově nad Kněžnou. V roce 2017 ubylo v Náchodě osm lůžek na oddělení pediatrie a novorozenci. V roce 2018 přibylo pět lůžek na oddělení dlouhodobá intenzivní ošetrovatelská péče v Broumově. V roce 2019 se opět snížil počet v Náchodě o osm lůžek na oddělení pediatrie a novorozenci. V posledním roce sledovaného období přibyly v Náchodě dvě lůžka na oddělení chirurgie a čtyři lůžka na neurologickém oddělení.

Celkové náklady na lůžka se ve sledovaném období zvyšují, protože dochází ke každoročnímu navyšování lůžek na odděleních. Dále je v tabulce zaznamenán průměrný roční náklad na jedno lůžko, který nabývá logicky také růstových hodnot. Nejvyšší náklady byly zaznamenány na odděleních interna a chirurgie. Na druhou stranu nejvyšší roční náklad na jedno lůžko představuje oddělení ARO¹⁴. Nejnižší náklady jak celkové, tak náklady na jedno lůžko se nacházejí na psychiatrii v NMnM a na odděleních následné péče. Největší zisk přinášejí mikrobiologická oddělení, ortopedie, dialýza, biochemie a ARO. Naopak nevýnosové je chirurgické a interní oddělení. Jak je vidět z tabulky č. 15, v Náchodě se nachází nadpoloviční většina celkových lůžek v ONN a.s.

Tabulka 15 - Počet lůžek ONN a.s., 2016-2020

Rok	Náchod	Broumov	RnK	Celkem lůžek	Celkové náklady na lůžka v Kč	Průměrný roční náklad na 1 lůžko v Kč
2016	472	105	255	832	553 464 029	665 221
2017	480	105	255	840	626 501 400	745 835
2018	480	110	255	845	664 413 993	786 289
2019	472	110	255	837	738 742 183	882 607
2020	478	110	255	843	755 601 648	896 325

Zdroj: Výroční zpráva ONN a.s., 2016-2020

Dalším ekonomickým ukazatelem společnosti je počet zaměstnanců a průměrná měsíční mzda. Společnost ONN a.s. zaměstnává zaměstnance v Náchodě, Novém Městě nad Metují, Jaroměři, Broumově, Opocnu a v Rychnově nad Kněžnou. Největší podíl zaměstnanců je v nemocnici Náchod, následuje nemocnice v Rychnově nad Kněžnou

¹⁴ ARO – Anesteziologicky-resuscitační oddělení

a zhruba 14 % z celkového počtu zaměstnanců se nachází v ostatních nemocnicích. V roce 2019 se zvýšil počet zaměstnanců o 4,33 % a v roce 2020 o 3,61 %. Důvodem byla bezpochyby pandemie Covid-19, kdy se přijímalo velké množství sester. V tabulce č. 16 lze pozorovat, že více jak polovina zaměstnanců je zaměstnaná v náhodské nemocnici. Průměrná měsíční mzda se nejvíce meziročně zvýšila v roce 2020, a to o 17,60 %. Důvodem byly odměny, které obdrželi zdravotníci od Ministerstva zdravotnictví (rok 2020 – 102 839 tis. Kč) a dále přímo ONN a.s. vyplatila zaměstnancům odměny v částce 21,9 mil. Kč. Naopak nejnižší snížení průměrné mzdy zaznamenal rok 2018 (8,78 %).

Tabulka 16 - Počet zaměstnanců a průměrná mzda ONN a.s., 2016-2020

Rok	Náhod	RnK	Broumov	Jaroměř	NMnM	Opočno	Celkem	Mzda v Kč
2016	731	463	108	61	19	7	1 389	29 524
2017	805	421	120	60	17	7	1 430	33 737
2018	817	414	116	65	16	5	1 433	36 700
2019	805	472	124	71	18	5	1 495	40 462
2020	829	495	122	74	22	7	1 549	47 582

Zdroj: Výroční zpráva ONN a.s., 2016-2020

Mezi další ekonomický ukazatel nelze opomenout náklady a výnosy společnosti. Níže v tabulce č. 17 jsou uvedeny náklady za analyzované období 2016 až 2020. Do tabulky byly vybrány náklady účetních skupin 50, 51 a 52. Tyto náklady představují největší podíl na celkových nákladech. Průměrný součet vybraných skupin je 98 %. Pouze 2 % nákladů nejsou zahrnuty v této struktuře (daně a poplatky, provozní náklady, odpisy a finanční náklady). Největší náklad nemocnice představují osobní náklady, a to průměrně 64 %. Největší podíl na osobních nákladech mají mzdové náklady. V roce 2020 to bylo 75 %. Mezi další osobní náklady se řadí zákonné sociální a zdravotní pojištění a dále zákonné sociální náklady tzn. penzijní připojištění či soukromé sociální náklady. Druhou největší položkou jsou spotřebované nákupy (23 %). Za všechny sledované roky byla největším spotřebovaným nákupem spotřeba materiálu. V roce 2020 byl podíl spotřeby materiálu na spotřebovaných nákupech 91,44 %, zbylých 8,56 % náleží spotřebě energie, jejíž částka se každoročně rapidně zvedá. Spotřebou materiálu je především materiál, který se dále dělí na: pohonné hmoty, léky, krev, SZM (Speciálně zdravotní materiál), potraviny, všeobecný materiál, materiál pro údržbu a prádlo. Z uvedených položek má největší podíl na materiálu SZM. Třetí významnou skupinou na celkových nákladech jsou služby. Představují průměrně 11 % celkových nákladů. Největší částí služeb jsou ostatní služby. Do těch se řadí v první

radě dodavatelské služby (praní prádla, stravování, úklid, údržba), nájemné (nemovitost ZH KHK, a.s.) a revize zdravotních přístrojů. Dále lze nalézt mezi službami opravy a udržování, cestovné či náklady na reprezentaci.

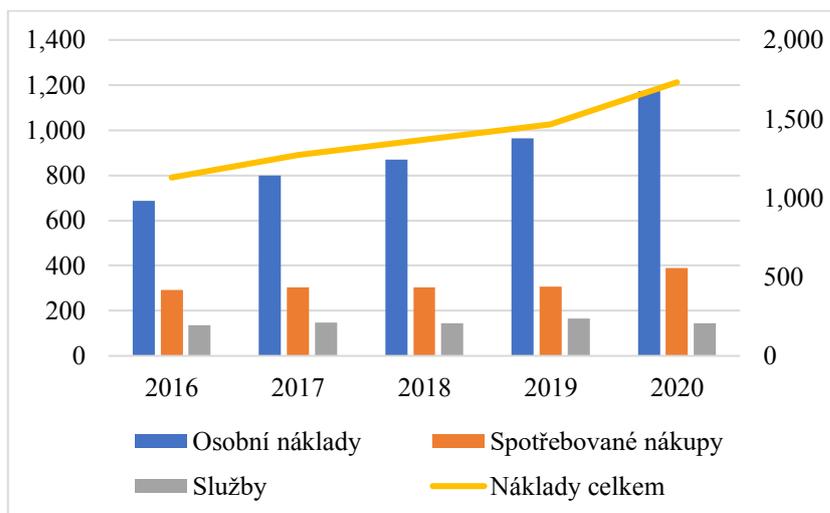
Tabulka 17 - Struktura nákladů ONN a.s., 2016-2020

v tis.	Osobní náklady	Spotřebované nákupy	Služby	Náklady celkem
2016	688 329	291 511	135 471	1 128 758
v %	60,98	25,83	12,00	100
2017	800 262	303 249	146 891	1 271 146
v %	62,96	23,86	11,56	100
2018	869 852	304 423	145 139	1 370 487
v %	63,47	22,21	10,60	100
2019	963 477	308 357	165 759	1 465 631
v %	65,74	21,04	11,31	100
2020	1 172 175	389 162	144 117	1 732 122
v %	67,67	22,47	8,32	100

Zdroj: Obraty výsledkových účtů ONN a.s., 2016-2020

Na grafu č. 4 je zobrazen vývoj nákladů ONN a.s. za období 2016 až 2020. Lze konstatovat, že celkové náklady se každým rokem zvyšují. V roce 2017 se zvýšily celkové náklady o 13 %, v roce 2018 o 8 %, v roce 2019 o 7 % a v roce 2020 o 18 % - 270 miliónů korun. Příčinou jsou osobní náklady. Zejména platební tarify zaměstnanců se navýšily zhruba o 10 % oproti roku 2019. Dále byla vyplacena dotace na odměny pracovníkům za intenzivní nasazení v průběhu pandemie Covid-19. Počet pracovníků se navýšil o 54. To znamená, že se také navýšilo zákonné sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance. Dalším důvodem navýšením osobních nákladů jsou odměny pracovníkům v pandemii Covid-19. Spotřebované nákupy a služby zůstávají konstantní a nijak rapidně se nezvyšují. Dá se tedy říct, že ceny spotřebovaných nákupů (léky či SZM) a služeb se v průběhu let nemění.

Graf 4 – Vývoj nákladů ONN a.s. v mil. Kč, 2016-2020

Zdroj: Obraty výsledkových účtů ONN a.s., 2016-2020

V tabulce č. 18 se nacházejí výnosy v letech 2016 až 2020. Do sledování vývoje byly vybrány ty položky, které mají největší vliv na podíl celkových výnosů. Jsou jimi tržby od zdravotních pojišťoven, tržby za úhrady od pacientů a ostatní provozní výnosy. Průměrný součet vybraných položek je 97,82 %. Do zbylých 2 %, které se nenacházejí v tabulce se řadí některé tržby z prodeje služeb a finanční výnosy. Největší podíl na celkových výnosech mají tržby od ZP (zdravotních pojišťoven), které spadají pod účtovou skupinu 60 – Tržby za vlastní výkony a zboží. Průměrný podíl na celkových výnosech za sledované období je 86 %. Nejvíce finančních prostředků získala nemocnice od zdravotní pojišťovny VZP (Všeobecná zdravotní pojišťovna), a to 65 % na celkových Tržbách od ZP. Na druhém místě jsou tržby od ZP MV ČR (Ministerstva vnitra) – 10 %. Třetí místo obsadila Vojenská ZP – 5,9 %. Zbylých 20 % obsahují tržby od České průmyslové ZP, Oborové ZP, ZP Škoda, Revírní ZP a dále tržby v rámci LDN – Léčebna dlouhodobě nemocných. Lze pozorovat, že podíl Tržeb od ZP se každým rokem snižuje. Důvodem je rostoucí podíl tržeb za úhrady od pacientů. Průměrný podíl této položky na celkových výnosech je necelé jedno procento. Následující vypočtená procenta jsou z roku 2020. Do tržeb od pacientů se řadí tržby za léčení cizinců - 50 %, zdravotní výkony pro fyzické osoby – 40 %, LSPP (Lékařská služba první pomoci) – 7 % a nadstandard – 3 %. Největší podíl z úhrad pacientů mají platby od cizinců. Jedním z důvodů je, že náchodská nemocnice je vzdálená pouhé 4 km od polských hranic. Mnoho občanů z Polska využívá placených zákroků v náchodské nemocnici už kvůli kratší čekací lhůtě, anebo z nižší finanční částky za zákrok. Dalším důvodem jsou cizinci na dovolené, kteří přijdou k úrazu a musejí si za ošetření zaplatit. Každým rokem se navyšovaly

tržby za úhrady od pacientů. Důvodem je každoroční zdražování zdravotních výkonů. I když došlo v roce 2020 k zastavení provádění plánovaných výkonů, zdravotní pojišťovny kompenzovali tuto ztrátu pro nemocnice bonusovými příplatky za hospitalizace Covid-19 pozitivních pacientů a také se navýšily úhrady za následnou a dlouhodobou péči.

Dalším důvodem snižování podílu tržeb od ZP na celkových výnosech je zvyšování podílu ostatních provozních výnosů. Průměrný podíl na celkových výnosech za sledované období je 8 %. Následující vypočtená procenta budou opět z roku 2020. Významnou položkou ostatních provozních výnosů jsou ostatní provozní dotace. Podíl je 43 % na provozních výnosech. Hlavní položkou ostatních provozních dotací byl v roce 2020 program Antivirus – náhrada mezd pracovníkům v období pandemie Covid-19, který v roce 2020 činil 102 839 tis. Kč. Mezi další ostatní dotaci se řadí dotace v částce 30 tis. Kč v roce 2020 od obce Adršpach na podporu nemocnice v Broumově, která spadá pod ONN a.s. Druhou významnou položkou na ostatních provozních výnosech je provozní dotace od KHK, a to na základě smlouvy o poskytování zdravotní péče.

Tabulka 18 - Struktura výnosů ONN a.s. v tis. Kč, 2016-2020

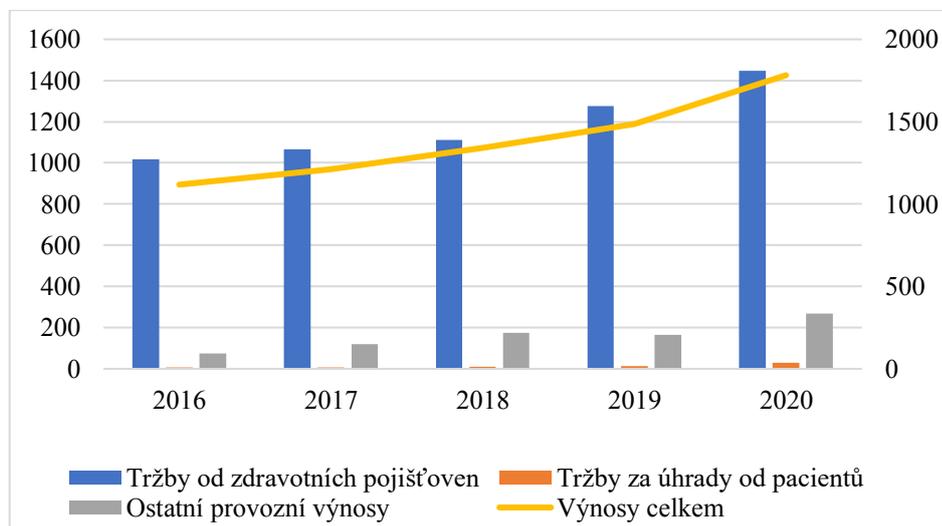
v tis.	Tržby od zdravotních pojišťoven	Ostatní provozní výnosy	Tržby za úhrady od pacientů	Výnosy celkem
2016	1 017 455	75 641	5 858	1 117 823
v %	91,02	6,77	0,52	100
2017	1 066 375	118 714	6 627	1 211 571
v %	88,02	9,80	0,55	100
2018	1 111 962	176 148	10 586	1 341 605
v %	82,88	13,13	0,79	100
2019	1 275 534	166 229	12 308	1 484 391
v %	85,93	11,20	0,83	100
2020	1 445 991	269 537	30 555	1 782 229
v %	81,13	15,12	1,71	100

Zdroj: Obraty výsledkových účtů ONN a.s., 2016-2020

Na grafu č. 5 je znázorněn vývoj výnosů ONN a.s. za pětileté sledované období. V grafu nejsou viditelné tržby za úhrady od pacientů z důvodu nízké hodnoty. Jelikož se jednalo o třetí nejvyšší výnos ONN a.s., autorka práce se domnívá, že je důležité tuto položku zmínit. Tržby od ZP se zvyšují v souladu s úhradovou vyhláškou, která je aktualizována každý rok od MZČR. Od roku 2016 se v roce 2020 zvýšily tržby od ZP o 30 %. Od roku 2019 se zvýšily ostatní provozní výnosy o 62 %. Důvodem je navýšení ostatních provozních

dotací, zejména programu Antivirus, která nemocnice získala od Ministerstva práce a sociálních věcí.

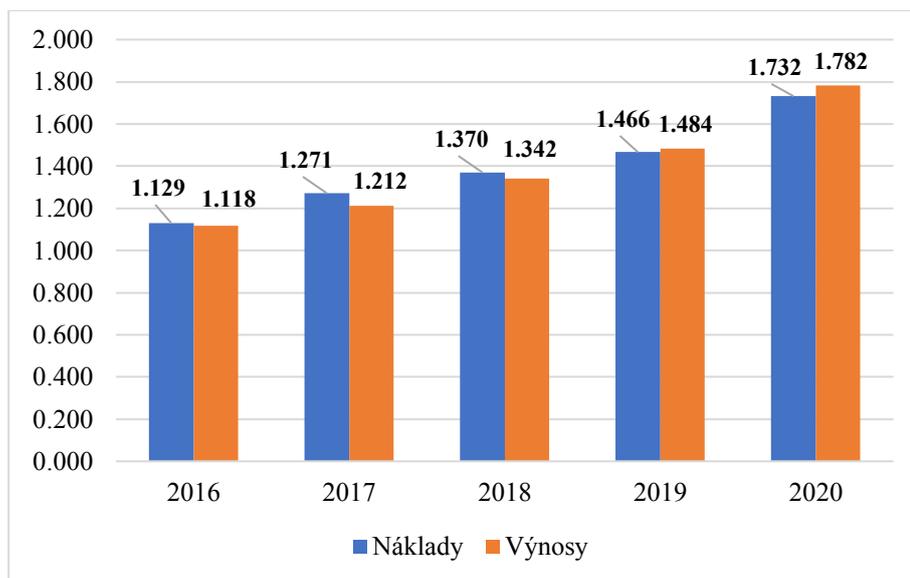
Graf 5 - Vývoj výnosů ONN a.s. v mil. Kč, 2016-2020

Zdroj: Obraty výsledkových účtů ONN a.s., 2016-2020

Na grafu č. 6 se nachází vývoj nákladů a výnosů v letech 2016-2020. Znatelný nárůst nákladů až o 18 % (266 mil. Kč) byl zjištěn v roce 2020. Zvýšení nákladů bylo zejména v důsledku zabezpečení všech nezbytných epidemiologických a hygienických opatření v souvislosti s Covidem-19. Do roku 2018 byl výsledek hospodaření záporný. V roce 2019 přesahovaly výnosy nad náklady o 18 mil. Kč a tento zisk byl z 95 % převeden na neuhrazenou ztrátu minulých let a zbylých 5 % do rezervního fondu. V roce 2020 byl výsledek hospodaření na úrovni 50 mil. Kč. Důvodem vyššího zisku oproti minulých let bylo testování PCR a antigenních testů na Covid-19, které se prováděly od března roku 2020. Předpokládá se, že v roce 2021 bude výsledek hospodaření ještě větší. A to z důvodu zahrnutí očkování proti Covidu-19. Lze konstatovat, že si ONN a.s. vede velmi dobře.

Graf 6 - Vývoj nákladů a výnosů v mil. Kč, 2016-2020

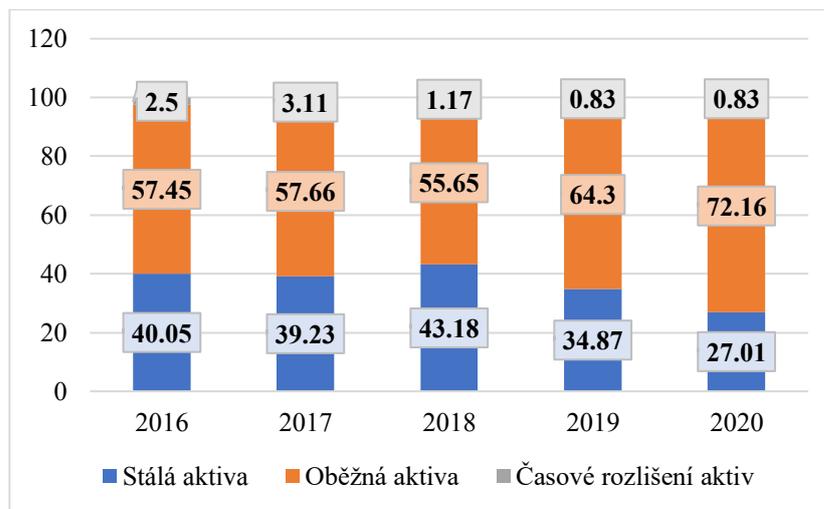

Zdroj: Výroční zprávy ONN a.s., 2016-2020

4.4 Analýza stavových ukazatelů

Do analýzy stavových ukazatelů patří horizontální a vertikální analýza. Tyto zmíněné analýzy lze nalézt v příloze E a F. Na grafu č. 7 jsou z vertikální analýzy vybrány ty položky, se kterými Oblastní nemocnice Náchod a.s. nejvíce disponuje. Stálá aktiva neboli dlouhodobý majetek se ve sledovaném období pohyboval v rozmezí 27,01 až 43,18 %. Do roku 2018 se stálá aktiva pohybovala na stejné úrovni, ale poté velmi prudce klesala. Stálá aktiva jsou v každém roce složena z většiny dlouhodobého hmotného majetku. Nižší počet stálých aktiv je dán tím, že Oblastní nemocnice Náchod a.s. má spoustu dlouhodobého majetku v pronájmu. Dále lze z tabulky vidět, že se každoročně zvyšuje podíl oběžných aktiv na celkových aktivech a celkově oběžná aktiva silně převládají nad dlouhodobým majetkem.

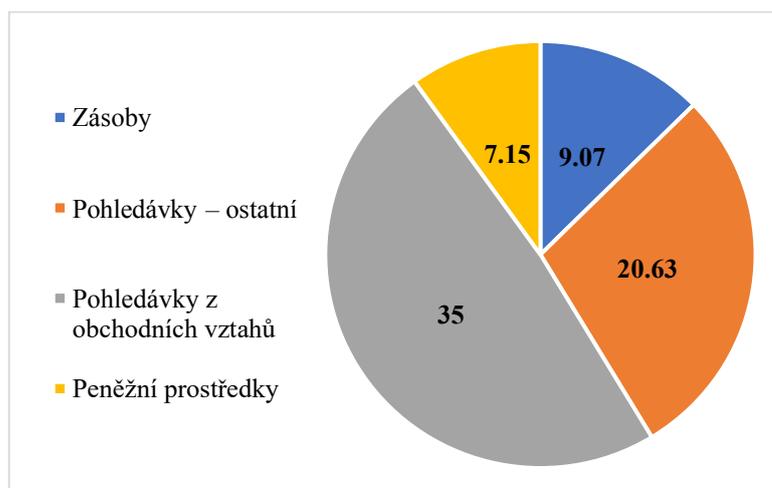
Graf 7 - Struktura aktiv v procentech, 2016-2020

Zdroj: Rozvaha ONN a.s.2016-2020

Podstatnou položkou oběžných aktiv jsou krátkodobé pohledávky, které jak lze vidět z grafu č. 8 tvořily v roce 2020 nadpoloviční většinu oběžných aktiv. Na grafu se nachází podíl jednotlivých položek na oběžných aktivech za rok 2020. Největší podíl mají krátkodobé pohledávky, které se skládají z pohledávek z obchodních vztahů, což jsou úhrady od zdravotních pojišťoven a ostatních pohledávek. Důvodem navýšení ostatních pohledávek bylo vytvoření dohadné položky aktivní na vyplacení odběrů na PCR od ZP. Největší nárůst zaznamenala v roce 2020 položka materiál (nespotřebovaný materiál či léky) a pohledávky z obchodních vztahů, které se od roku 2016 navýšily o 45 %.

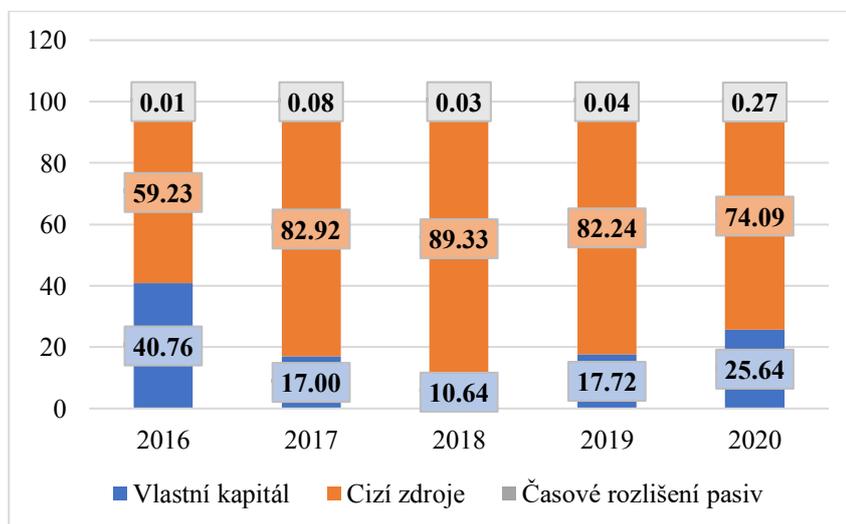
Graf 8 - Podíl na oběžných aktivech za rok 2020 v procentech

Zdroj: Rozvaha ONN a.s.2016-2020

Na následujícím grafu č. 9 je zobrazena struktura pasiv v procentech v letech 2016 až 2020. Její položky jsou převzaty z vertikální analýzy, která se nachází v příloze E. Největší podíl na pasivech měly cizí zdroje, jejichž bližší struktura je znázorněna na grafu č. 10. Druhou skupinou, jenž tvoří pasiva společnosti je vlastní kapitál, který se skládá ze základního kapitálu, ážia a kapitálových fondů, fondů ze zisku, VH minulých let a VH běžného účetního období. Základní kapitál byl ve všech letech na stejné úrovni. Výše kapitálového fondu je určena dary a fúzí zanikající Oblastní nemocnice RnK ve výši 42 000 tis. Kč. Největší propad vlastního kapitálu zaznamenal rok 2018. Největším poklesem činila v tomto roce neuhrazená ztráta minulých let (-133 161 tis. Kč), přičemž na její snížení byly použity kapitálové fondy. Další příčinou nízkého vlastního kapitálu byl záporný VH (- 28 882 tis. Kč). Rok 2018 byl pro ONN a.s. kritickým a společnosti hrozila insolvence. Od roku 2019 se situace začala zlepšovat, především díky kladnému VH (18 761 tis. Kč). Ten byl zapříčiněn doplatkem od zdravotní pojišťovny VZP, se kterou vedla společnost ONN a.s. soudní spor za neuhrazení zdravotní péče v roce 2016 a nadcházejících letech. Rok 2020 zaznamenal nárůst VK o 8 %. Důsledkem bylo navýšení VH o 31 346 tis. Kč.

Graf 9 - Struktura pasiv v procentech, 2016-2020

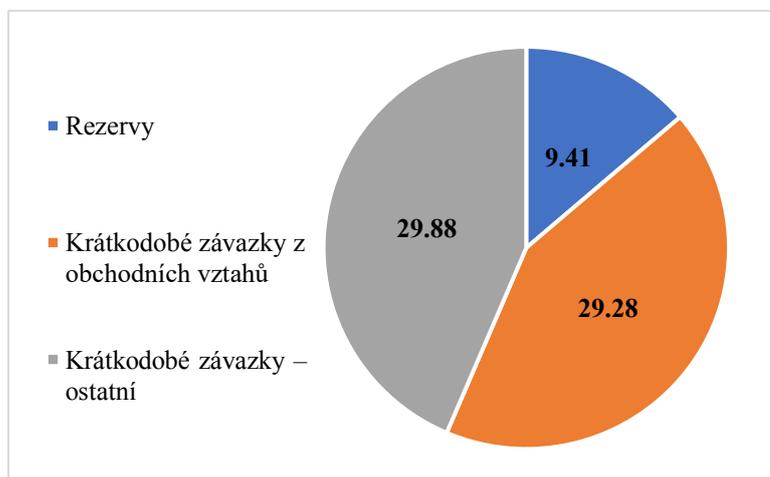

Zdroj: Rozvaha ONN a.s.2016-2020

Graf č. 10 rozděluje nejvýznamnější položky cizích zdrojů. Největší podíl na cizích zdrojích mají krátkodobé závazky z obchodních vztahů a krátkodobé ostatní závazky. Obchodní vztahy má ONN a.s. zejména se ZHKK a.s., který pronajímá ONN a.s. budovy a zdravotnické přístroje. Dále s Královéhradeckou lékárnou a.s., která dodává léčiva či

zdravotnické prostředky a Centrální zdravotnickou zadavatelskou s.r.o., která dodává také zdravotnický materiál. Do krátkodobých ostatních závazků patří zejména závazky k zaměstnancům, které za rok 2020 činily 44 % na krátkodobých ostatních závazcích.

Graf 10 - Podíl na cizích zdrojích za rok 2020 v procentech

Zdroj: Rozvaha ONN a.s.2016-2020

4.5 Analýza rozdílových ukazatelů

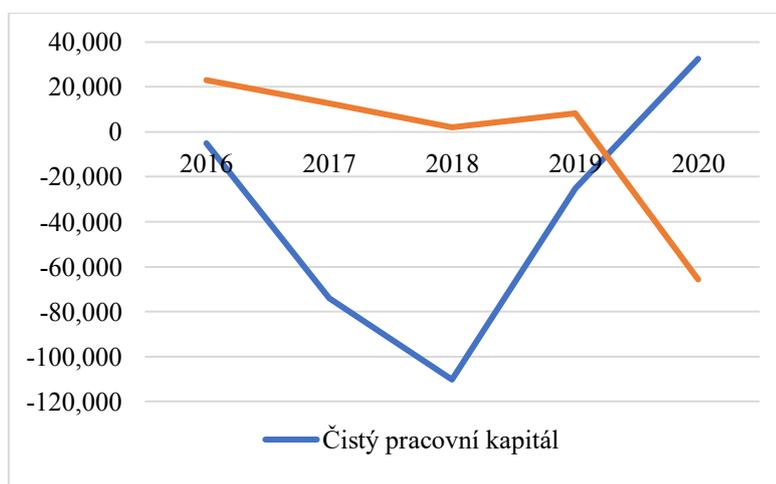
Pro výpočet čistého pracovního kapitálu a čistých pohotových prostředků se využily vzorce z teoretické části. Z tabulky č. 19 lze sledovat, že ČPK se ocital v mínusových hodnotách až do roku 2020. Znamená to tedy, že až do roku 2020 měla ONN a.s. potíže s úhradou krátkodobých cizích zdrojů a musela použít nejen dlouhodobé zdroje, ale i krátkodobé zdroje. Tento čin je riskantní, při nízkých krátkodobých zdrojích je nemocnice nucena si vzít půjčku. Na druhou stranu krátkodobé zdroje jsou levnější nežli dlouhodobé zdroje. Nejkritičtější byly roky 2017 a 2018, poté se situace zlepšila a v roce 2020 dosahuje ČPK kladných hodnot. Nemocnice se tedy nepřibližuje zlatému bilančnímu pravidlu, ale spíše inklinuje k agresivní strategii. Čisté pohotové prostředky si až do roku 2020 udržovaly kladnou hodnotu. V roce 2018 nemocnice dosáhla nejnižší hodnoty ČPP, dalo by se říct skoro až ukázkové hodnoty pro tento ukazatel. Jelikož právě 0 je doporučenou hodnotou pro ČPP. V roce 2020 nebylo dostatečné množství peněžních prostředků na pokrytí okamžitě splatných závazků. Jednotlivý pokles či nárůst je zobrazen na grafu č. 11.

Tabulka 19 – Čistý pracovní kapitál a Čisté pohotové prostředky ONN a.s., 2016-2020

v tis. Kč	2016	2017	2018	2019	2020
Oběžný majetek	209 756	226 609	224 498	223 806	314 689
Krátkodobé cizí zdroje	214 677	300 596	334 798	249 026	282 105
Čistý pracovní kapitál	-4 921	-73 987	-110 300	-25 220	32 584
Pohotové peněžní prostředky	60 925	55 019	57 544	64 355	31 168
Časové rozlišení aktiv	9 135	12 238	4 702	2 902	3 639
Okamžitě splatné závazky	46 951	54 107	60 003	58 886	99 333
Časové rozlišení pasiv	39	319	120	123	1 177
Čisté pohotové prostředky	23 070	12 831	2 123	8 248	-65 703

Zdroj: Rozvaha; Výroční zprávy ONN a.s., 2016-2020

Graf 11 - Vývoj ČPK a ČPP ONN a.s., 2016-2020

Zdroj: Rozvaha; Výroční zprávy ONN a.s. 2016-2020

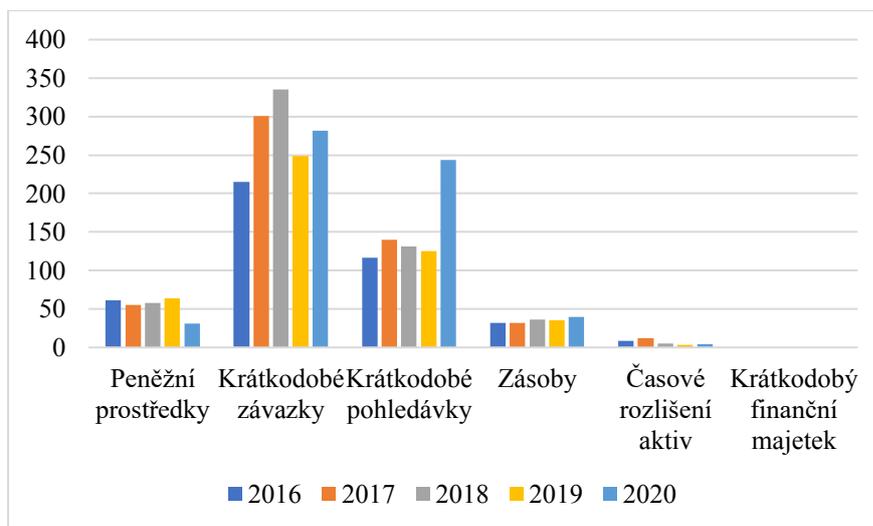
4.6 Analýza poměrových ukazatelů

V této kapitole bude provedena analýza ONN a.s. pomocí poměrových ukazatelů, a to konkrétně likvidity, zadluženosti, aktivity a rentability. Dle doporučených hodnot každého ukazatele se následně stanoví finanční situace nemocnice. Data potřebná pro výpočty ukazatelů jsou převzata z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty. Pro srovnání poměrových ukazatelů ONN a.s. byla zvolena ekonomická činnost CZ-NACE 86: Zdravotní péče. Data pro výpočet poměrových ukazatelů byly převzaty z Ministerstva průmyslu a obchodu viz. příloha G. Počet zkoumaných nemocnic, které jsou ve Finanční analýze podnikových sfér CZ-NACE 86 je stanoven na 49.

4.6.1 Ukazatele likvidity

Jak už bylo v teoretické části řečeno, likvidita v nejširším pojetí znamená schopnost podniku uhradit své závazky, tedy mít dostatek oběžného majetku (peněžní prostředky, krátkodobé pohledávky) ke splacení krátkodobých závazků. Na grafu č. 12 se nacházejí vstupní data potřebná pro výpočty jednotlivých ukazatelů. Jak lze vidět z grafu, nemocnice nedisponuje žádným krátkodobým finančním majetkem. Nejvyšší hodnoty jsou dosaženy u krátkodobých závazků a následně krátkodobých pohledávek.

Graf 12 - Vstupní data ukazatele likvidity ONN a.s. v mil. Kč

Zdroj: Rozvaha ONN a.s., 2016-2020

V následující tabulce č. 20 se nacházejí pomocná data k výpočtu likvidit a samotný výsledek likvidit. Data pro rok 2020 ekonomického odvětví 86 - zdravotní péče nejsou k dispozici, tudíž lze porovnat pouze roky 2016 až 2019. Jak lze vidět z tabulky, peněžní prostředky se od roku 2019 snížily o polovinu. Krátkodobým finančním majetkem nemocnice nedisponovala za celé analyzované období. Krátkodobé závazky mají kolísavý charakter. Jedná se zejména o závazky z obchodních vztahů či k zaměstnancům. Krátkodobé pohledávky se v roce 2020 zvýšily o 50 %. Důvodem bylo vytvoření dohadné položky aktivní ve vyšší částce nežli v předchozích letech, a to kvůli úhradě za PCR testy od ZP. Běžné pohledávky byly do konce roku 2020 splaceny, avšak velkou část pohledávek tvořila dotace, která byla uhrazena až v roce 2021 podle podmínek, které byly sjednány při žádosti. Zásoby, do kterých se řadí např. krev se pohybují každý rok okolo 30 mil. Kč.

Tabulka 20 - Ukazatele likvidity ONN a.s. a likvidita odvětví zdravotní péče

v tis. Kč	2016	2017	2018	2019	2020
Peněžní prostředky	60 925	55 019	57 544	64 355	31 168
Časové rozlišení aktiv	9 135	12 238	4 702	2 902	3 639
Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Krátkodobé závazky	214 677	300 596	334 798	249 026	282 105
Okamžitá likvidita	0,33	0,22	0,19	0,27	0,12
CZ-NACE 86					
Likvidita 1	0,47	0,55	0,48	0,48	-
Krátkodobé pohledávky	115 770	138 460	129 847	123 420	242 646
Pohotová likvidita	0,87	0,68	0,57	0,77	0,98
CZ-NACE 86					
Likvidita 2	1,54	1,69	1,51	1,54	-
Zásoby	32 006	31 516	36 181	34 842	39 552
Běžná likvidita	1,01	0,79	0,68	0,91	1,12
CZ-NACE 86					
Likvidita 3	1,65	1,79	1,62	1,66	-

Zdroj: Rozvaha ONN a.s.; MPO.cz, Finanční analýza podnikové sféry 2016-2020

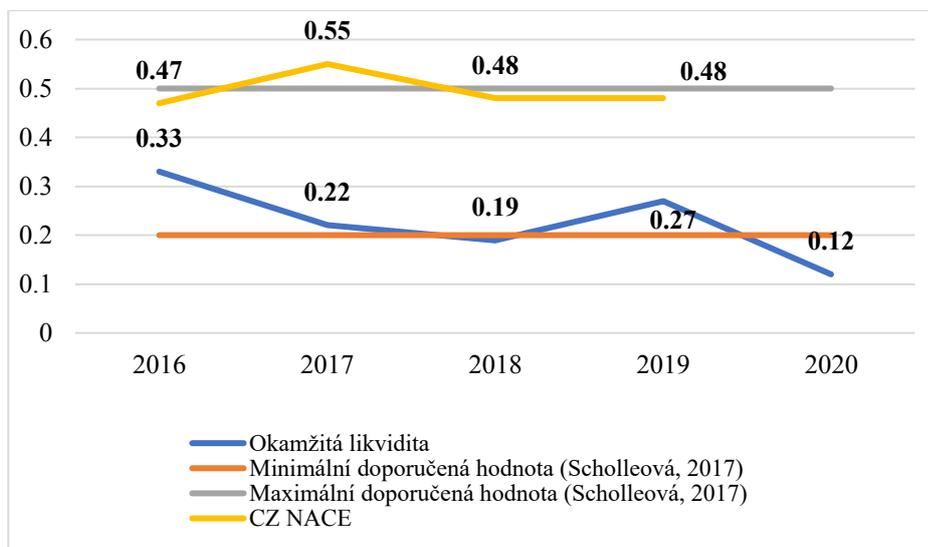
Okamžitá likvidita

Konkrétní vzorec pro výpočet okamžité likvidity je následující:

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Peněžní prostředky} + \text{Časové rozlišení aktiv} + \text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Na grafu č. 13 je zobrazen vývoj okamžité likvidity neboli likvidity prvního stupně v porovnání s odvětvím zdravotní péče v letech 2016 až 2019. Dále je zobrazena minimální a maximální hodnota okamžité likvidity (0,2-0,5). Okamžitá likvidita je nejpřísnější ukazatel, protože poměruje nejlikvidnější oběžná aktiva. V této diplomové práci se jedná o peněžní prostředky a časové rozlišení aktiv. Všechny roky až na rok 2020 dosahovaly doporučených hodnot autorů. To znamená, že je nemocnice schopna uhradit okamžitě splatné závazky. Rok 2020 nesplnil doporučenou hodnotu pouze o 0,08. Důvodem je rapidní snížení peněžních prostředků, a to o 50 %. Ovšem to nemusí znamenat, že by nemocnice měla finanční problémy. Okamžitá likvidita zdravotní péče dle klasifikace CZ-NACE se také udržovala mezi doporučenými hodnotami až na rok 2017 (0,55). Jedná se o překročení o pouhých 0,05.

Graf 13 - Vývoj okamžité likvidity s doporučenými hodnotami

Zdroj: Rozvaha ONN a.s.; MPO.cz, Finanční analýza podnikové sféry 2016-2020

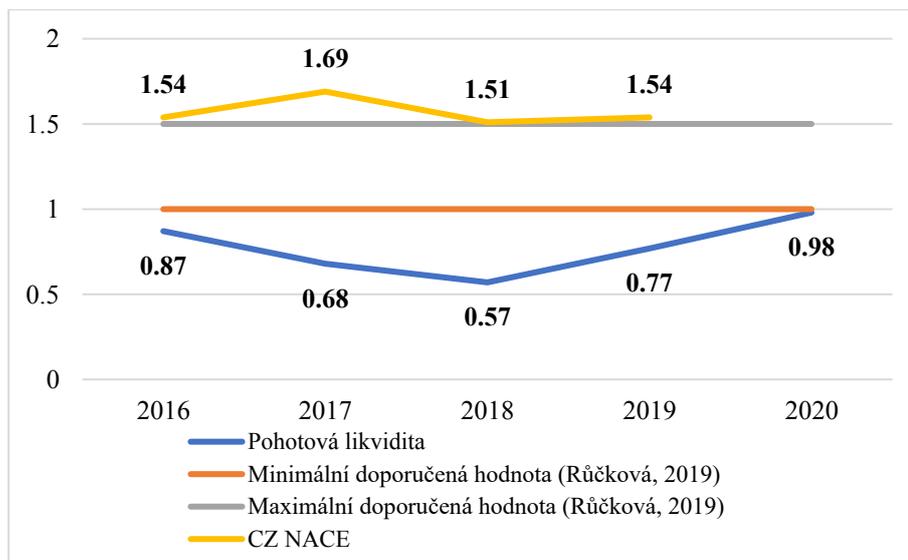
Pohotová likvidita

Konkrétní vzorec pro výpočet pohotové likvidity je následující:

$$\text{Pohotová likvidita} = (\text{Peněžní prostředky} + \text{Krátkodobé pohledávky} + \text{Krátkodobý finanční majetek} + \text{Časová rozlišení aktiv}) / \text{Krátkodobé závazky}$$

Na následujícím grafu č. 14 je zobrazen vývoj pohotové likvidity s doporučenými hodnotami (1-1,5). Dále je zachycena křivka pohotové likvidity celého odvětví zdravotní péče. Hodnoty ONN a.s. se až do roku 2020 pohybovaly pod doporučeným minimem. Nejnižší hodnota byla v roce 2018 z důvodu velkého množství krátkodobých závazků. Lze tedy konstatovat, že měla nemocnice v předešlých letech problém se splácení krátkodobých závazků a musela pro jejich splacení prodat své zásoby. Pro věřitele to tedy znamenal risk z důvodu nedodržení splatnosti. Podstatně lepších hodnot dosahovalo celkové odvětví zdravotní péče. V roce 2017 dokonce přesáhlo maximální doporučovanou hodnotu o 0,19.

Graf 14 - Vývoj pohotovosti likvidity s doporučenými hodnotami

Zdroj: Rozvaha ONN a.s.; MPO.cz, Finanční analýza podnikové sféry 2016-2020

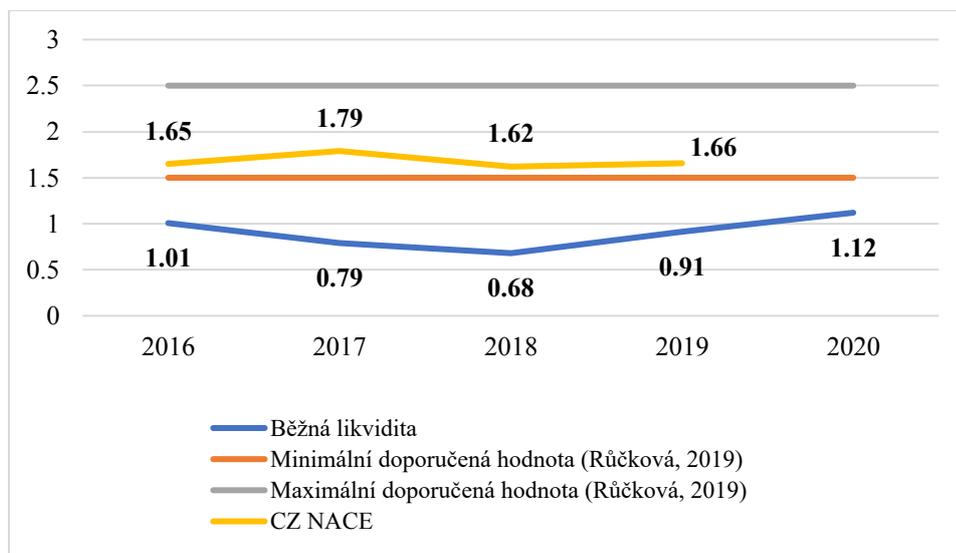
Běžná likvidita

Konkrétní vzorec pro výpočet běžné likvidity je následující:

$$\text{Běžná likvidita} = (\text{Peněžní prostředky} + \text{Krátkodobé pohledávky} + \text{Krátkodobý finanční majetek} + \text{Zásoby} + \text{Časová rozlišení aktiv}) / \text{Krátkodobé závazky}$$

Vývoj běžné likvidity je zobrazen na grafu č. 15. Doporučené hodnoty jsou stanovené literaturou na 1,5-2,5. Hodnoty za sledované období nedosahují doporučeného minima. Na druhou stranu lze vidět, že od roku 2018 se hodnota běžné likvidity zvedá. Dá se tedy předpokládat, že v dalších letech by nemocnice mohla dosahovat likvidnosti. Oběžná aktiva převyšují krátkodobé závazky v roce 2020 pouze 1,12x. Jestliže by nemocnice přeměnila oběžná aktiva na peněžní prostředky, uspokojila by své věřitele 1,12x. Co se týče zdravotního odvětví, ve všech letech byly hodnoty nad minimální doporučenou hodnotou. Celkové odvětví tedy splácí krátkodobé závazky oběžnými aktivy a nemusejí prodávat hmotný majetek.

Graf 15 - Vývoj běžné likvidity s doporučenými hodnotami

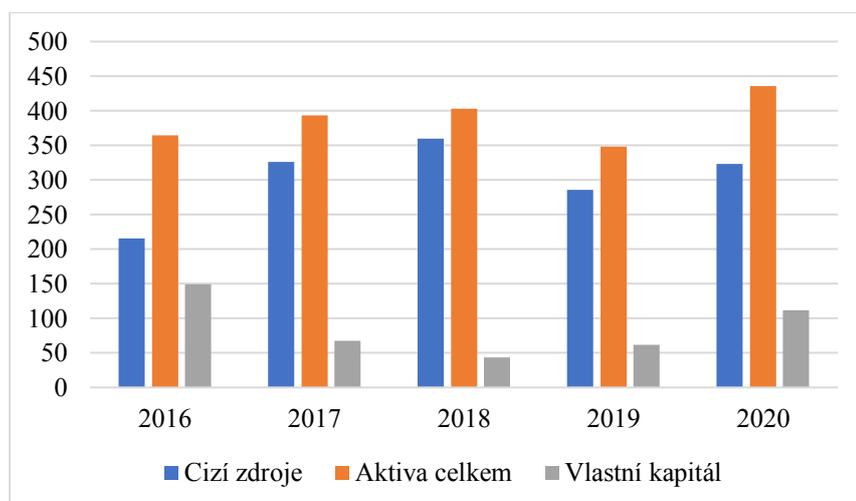

Zdroj: Rozvaha ONN a.s.; MPO.cz, Finanční analýza podnikové sféry 2016-2020

4.6.2 Ukazatele zadluženosti

Zadluženost nemocnice znamená, že nakládá s cizími zdroji. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je momentální zadlužení. Na grafu č. 16 jsou zobrazena vstupní data, která budou dále použita k výpočtům ukazatelům zadluženosti. V práci budou spočítány následující ukazatele zadluženosti – ukazatel věřitelského rizika, koeficient samofinancování a míra zadluženosti. Na grafu lze vidět, že cizí zdroje mají rostoucí tendenci až do roku 2018, poté cizí zdroje klesaly a od roku 2019 se opět zvyšují. Celková aktiva ONN a.s. se každým rokem zvyšují až na rok 2019, kdy se zaznamenal úbytek o skoro 14 %. Vlastní kapitál se od roku 2016 snižoval a od roku 2019 se zvyšuje. Důvodem snížení vlastního kapitálu byl záporný výsledek hospodaření.

Graf 16 – Vstupní data ukazatele zadluženosti ONN a.s. v mil. Kč

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.,2016-2020

Tabulka č. 21 znázorňuje položky z rozvahy ke stanovení výsledných hodnot ukazatelů. Pro srovnání ukazatelů byly opět vybrány ukazatele zadluženosti za celé zdravotní odvětví v České republice. Ukazatel věřitelského rizika neboli celková zadluženost dosahuje průměrně 78 %. Znamená to tedy, že ONN a.s. disponuje s vlastním jměním okolo 22 %. Koeficient samofinancování doplňuje ukazatel věřitelského rizika, při jejich sečtení se výsledek rovná 100. Průměrně dosahoval koeficient hodnoty 22 %. K nejvyššímu poklesu došlo v roce 2018. Příčinou bylo prudké snížení vlastního kapitálu, který klesl z důvodu neuhrazené ztráty z minulých let. To znamená, že ONN a.s. používá k financování aktiv cizí zdroje. Míra zadluženosti je důležitým ukazatelem pro banky, která stanoví, zdali poskytne bankovní úvěr či nikoliv. Jak lze vidět z tabulky, všechny roky vykazují vysokou zadluženost, nicméně po roce 2018 se celková zadluženost snižuje.

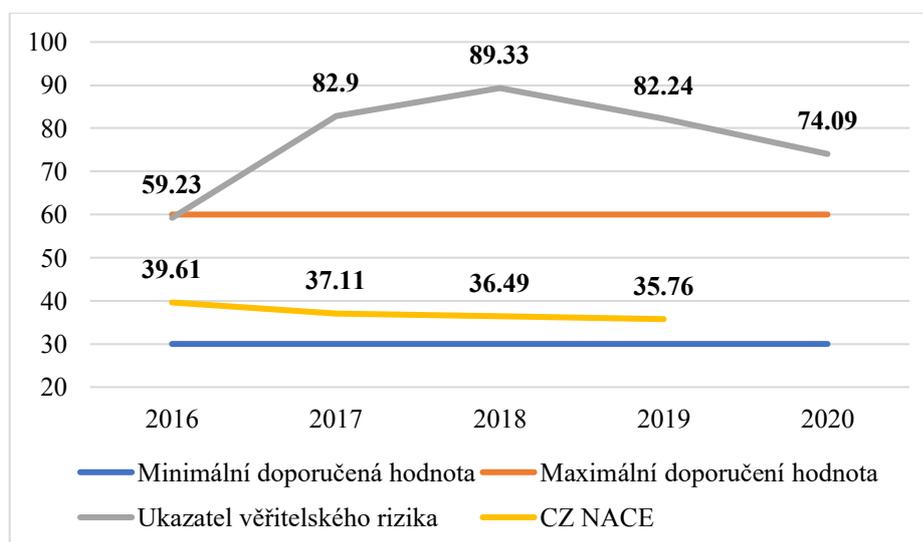
Tabulka 21 – Ukazatele zadluženosti ONN a.s. a odvětví zdravotní péče

v tis. Kč a v %	2016	2017	2018	2019	2020
Cizí zdroje	216 253	325 886	360 344	286 283	323 157
Aktiva celkem	365 120	393 026	403 403	348 105	436 140
Ukazatel věřitelského rizika	59,23	82,9	89,33	82,24	74,09
CZ-NACE 86 Ukazatel věřitelského rizika	39,61	37,11	36,49	35,76	-
Koeficient samofinancování	40,77	17,1	10,64	17,72	25,64
Vlastní kapitál	148 828	66 821	42 939	61 699	111 806
Míra zadluženosti	145,3	487,7	839,2	464	289,03
CZ-NACE 86 Míra zadluženosti	67,69	63,12	59,41	57,5	-

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.; MPO.cz, Finanční analýza podnikové sféry 2016-2020

Níže na grafu č. 17 je znázorněn vývoj ukazatele věřitelského rizika – celkové zadluženosti v letech 2016 až 2020. Na grafu je také znázorněna doporučená hodnota, která se pohybuje od 30 % do 60 %. Tento interval splňuje odvětví zdravotní péče v České republice. Oblastní nemocnice Náchod a.s. interval nesplňuje kromě roku 2016. Bylo to dáno tím, že se v tomto roce jednalo o nejnižší velikost cizích zdrojů za sledované období. Od roku 2017 se celková zadluženost zvyšovala, to znamenalo potenciální ohrožení ze strany věřitelů. Lze konstatovat, že nemocnice je v analyzovaném období zadlužená. Jak už bylo výše zmíněno, celkovou zadluženost doplňuje koeficient samofinancování. V roce 2020 dosahoval daný koeficient 25,64 %. To znamená, že nemocnice pokryla své potřeby z 25,64 % vlastních zdrojů. Většina aktiv nemocnice jsou splacena z cizího kapitálu.

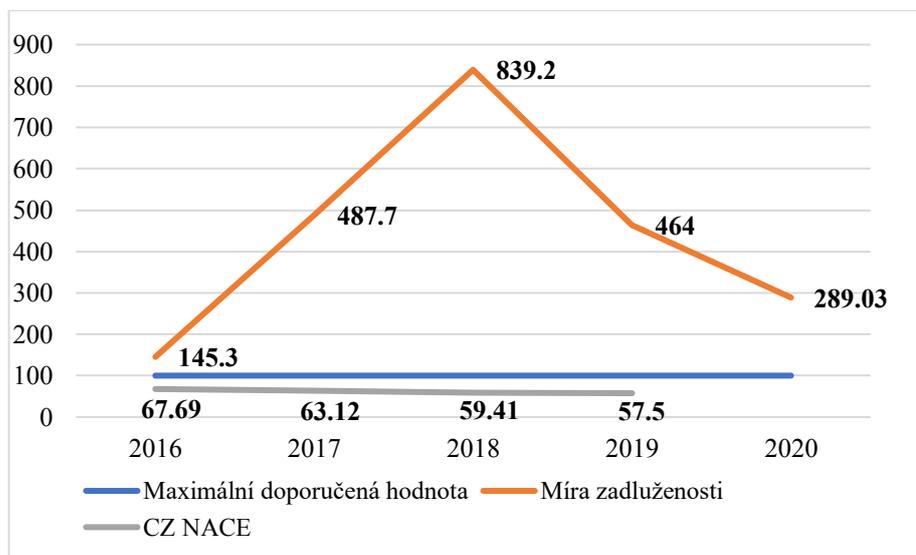
Graf 17 – Vývoj ukazatele věřitelského rizika v procentech s doporučenými hodnotami

Zdroj: Rozvaha ONN a.s.; MPO.cz, Finanční analýza podnikové sféry 2016-2020

Graf č. 18 zobrazuje vývoj míry zadluženosti ONN a.s. spolu s doporučenou hodnotou, která je na úrovni 1 (100 %). Odvětví zdravotní péče dosahuje hodnot pod 1 ve všech sledovaných letech. Cizí kapitál byl tedy za všechny roky nižší nežli vlastní kapitál. Nejkritičtějším rokem ONN a.s. byl rok 2018, kde míra zadluženosti dosahovala až 8násobku doporučené hodnoty. Důvodem byla nejnižší hodnota vlastního kapitálu, která byla zapříčiněna zápornou hodnotou výsledku hospodaření minulých let a zápornou hodnotou výsledku hospodaření daného období. Od roku 2019 se začala míra zadluženosti snižovat, díky kladnému výsledku hospodaření.

Graf 18 - Vývoj míry zadluženosti v procentech s doporučenou hodnotou

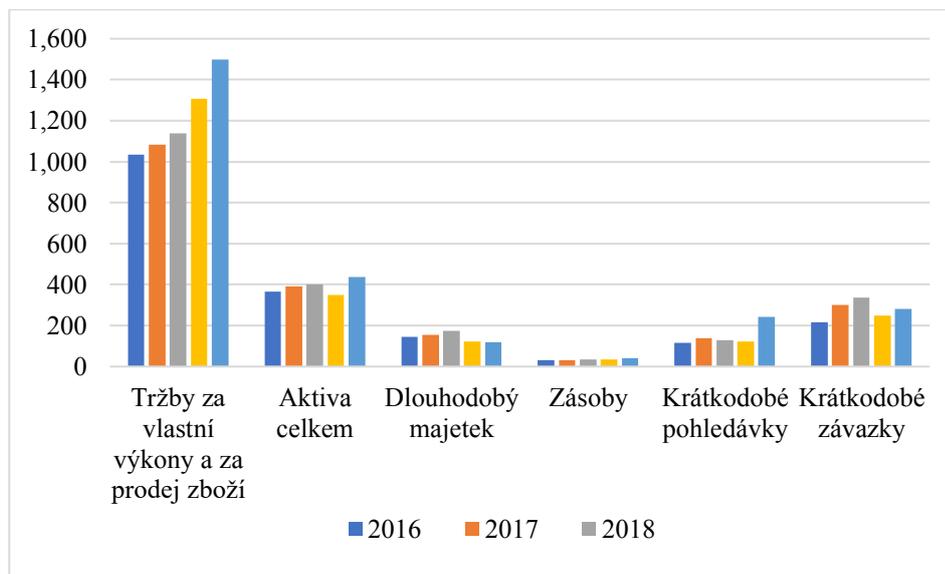

Zdroj: Rozvaha ONN a.s.; MPO.cz, Finanční analýza podnikové sféry 2016-2020

4.6.3 Ukazatele aktivity

Jak už bylo řečeno v teoretické části, ukazatele aktivity podávají společnosti informace o tom, zda využívají svá aktiva (majetek, zásoby, pohledávky) efektivně. Na následujícím grafu č. 19 jsou znázorněny položky z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty, které jsou potřebné pro výpočet ukazatelů aktivity. Lze pozorovat, že se tržby za vlastní výkony a zboží každým rokem zvětšují. Je to dáno tím, že se neustále zdražují výkony pacientů dle úhradové vyhlášky. Další položky – celková aktiva, dlouhodobý majetek, zásoby, krátkodobé pohledávky a závazky se pohybují poměrně na stejné výši. Ukazatele aktivity jsou rozděleny do dvou tabulek. V první tabulce č. 22 se nachází obrat aktiv a obrat dlouhodobého majetku a v následující tabulce č. 23 jsou vypočítány doby obratu zásob, pohledávek a závazků.

Graf 19 - Vstupní data ukazatele aktivity ONN a.s. v mil. Kč

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.,2016-2020

První tabulka č. 22 vyjadřuje obrat aktiv a dlouhodobého majetku od roku 2016 do roku 2020. Tyto obraty jsou porovnány s CZ-NACE odvětvím 86 - zdravotní péče od roku 2016 do roku 2019. Jak už bylo řečeno výše, položka tržby za vlastní výkony se zvyšuje z důvodu zvyšování úhrad za zdravotní výkony. Položka celkových aktiv má také rostoucí tendenci až na rok 2019. Důvodem byl pokles dlouhodobého hmotného majetku.

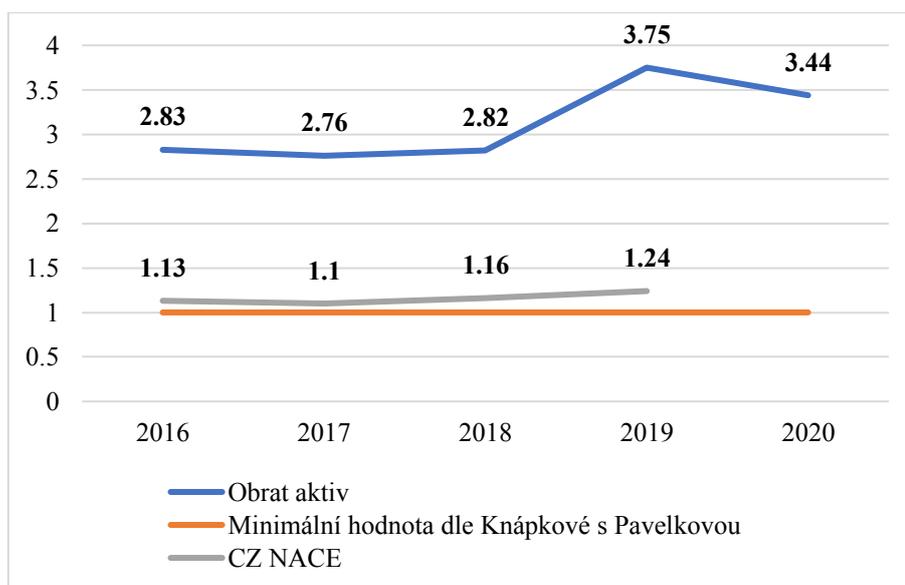
Tabulka 22 - Obrat aktiv a dlouhodobého majetku ONN a.s. a odvětví zdravotní péče

v tis. Kč	2016	2017	2018	2019	2020
Tržby za vlastní výkony	1 034 496	1 084 408	1 136 625	1 306 469	1 498 639
Tržby za prodej zboží	0	0	0	66	48
Aktiva celkem	365 120	393 026	403 403	348 105	436 140
Obrat celkových aktiv	2,83	2,76	2,82	3,75	3,44
CZ-NACE 86 Obrat celkových Aktiv	1,13	1,10	1,16	1,24	-
Dlouhodobý majetek	146 229	154 179	174 203	121 397	117 812
Obrat dlouhodobého majetku	7,07	7,03	6,52	10,76	12,72
CZ-NACE 86 Obrat dlouhodobého majetku	1,7	1,82	1,87	1,96	-

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.; MPO.cz, Finanční analýza podnikové sféry 2016-2020

Na grafu č. 20 se nachází obrat celkových aktiv ONN a.s. a celého zdravotního odvětví dle klasifikace CZ-NACE 86. Doporučená hodnota obratu aktiv je stanovena na hodnotě 1. Okolo této hodnoty se pohybuje celkové odvětví zdravotní péče. Nicméně, společnost ONN a.s. dosahuje až trojnásobku doporučené hodnoty. To znamená, že se průměrně za rok obrátí celková aktiva až 3x. Za poslední dva roky se obrat zrychluje. Důvodem jsou vyšší tržby za vlastní výkony.

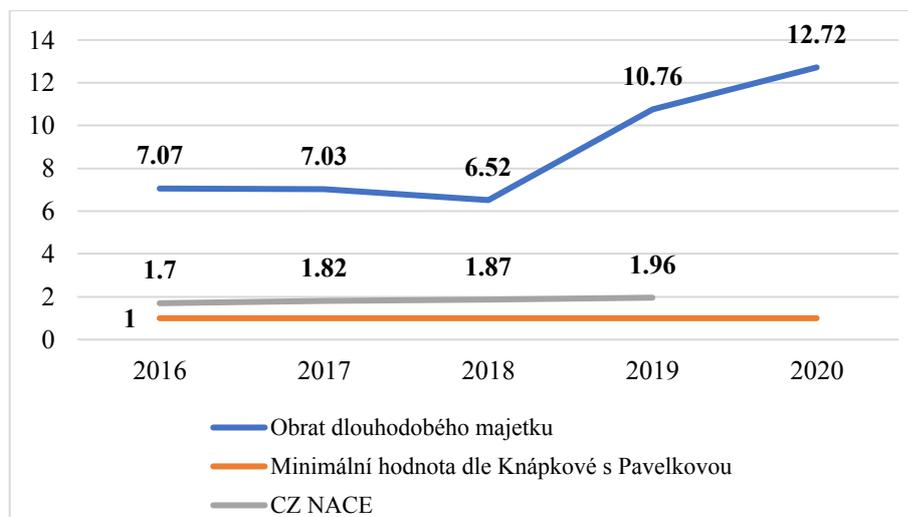
Graf 20 - Vývoj obratu celkových aktiv s doporučenou hodnotou

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.; MPO.cz, Finanční analýza podnikové sféry 2016-2020

Vývoj obratu dlouhodobého majetku je znázorněn na grafu č. 21. Doporučená hodnota je stanovena na stejné hodnotě jako u celkových aktiv (1). Lze konstatovat, že obrat dlouhodobého majetku u ONN a.s. má rostoucí charakter, kromě roku 2018, kde byl navýšen dlouhodobý majetek o 13 %. Obrat dlouhodobého majetku je průměrně až 8x větší nežli u zdravotního odvětví. Je to dáno tím, že ONN a.s. nevlastní nemovitosti, ale pronajímá si je. Obecně se dá říct, že ONN a.s. efektivně využívá dlouhodobá hmotná aktiva.

Graf 21 - Vývoj obratu dlouhodobého majetku s doporučenou hodnotou

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.; MPO.cz, Finanční analýza podnikové sféry 2016-2020

V následující tabulce č. 23 jsou zobrazeny položky k výpočtu doby obratu. Přesněji se jedná o dobu obratu zásob, krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků. V tabulce se nacházejí pro porovnání s ONN a.s. doby obratu oběžných aktiv zdravotního odvětví. Jak už bylo řečeno výše, tržby za vlastní výkony se zvyšují, protože každý rok vychází nová úhradová vyhláška. Zásoby mají kolísavý charakter, avšak průměrně se pohybují okolo 35 mil. Kč. Krátkodobé pohledávky se za poslední rok zvýšily o skoro 50 %. Důvodem byla otevřená dohadná položka na vyplacení PCR testů a antigenních testů od ZP. Krátkodobé závazky mají kolísavý charakter, přičemž se zvýšily v roce 2020 o 13 %. Příčinou bylo zvýšení závazků z obchodních vztahů a k zaměstnancům.

Z tabulky lze pozorovat, že je doba obratu zásob zdravotního odvětví kratší o cca tři dny. Doba, kdy jsou zásoby v ONN a.s. nespotřebovány je v porovnání s odvětvím méně efektivní. Doba obratu krátkodobých pohledávek ONN a.s. je o cca měsíc kratší než u odvětví zdravotní péče. Co se týče doby obratu krátkodobých závazků, lépe se daří celému zdravotnímu odvětví. Nicméně, doba obratu u ONN, a.s. má klesající tendenci a hodnoty se přibližují zdravotnímu odvětví. Lze konstatovat, že si ONN a.s. vede v porovnání s odvětvím velmi dobře.

Tabulka 23 - Ukazatele aktivity ONN a.s. a odvětví zdravotní péče

v tis. Kč	2016	2017	2018	2019	2020
Tržby za vlastní výkony	1 034 496	1 084 408	1 136 625	1 306 469	1 498 639
Tržby za prodej zboží	0	0	0	66	48
Zásoby	32 006	31 516	36 181	34 842	39 552
Doba obratu zásob	11,13	10,46	11,46	9,60	9,50
CZ-NACE 86 Doba obratu zásob	6,68	6,76	7,81	7,45	-
Krátkodobé pohledávky	115 770	138 460	129 847	123 420	242 646
Doba obratu krátkodobých pohledávek	40,29	45,97	41,13	34,00	58,29
CZ-NACE 86 Doba obratu pohledávek	66,65	73,97	74,08	66,38	-
Krátkodobé závazky	214 677	300 596	334 798	249 026	282 105
Doba obratu krátkodobých závazků	74,71	99,79	106,04	68,62	67,76
CZ-NACE 86 Doba obratu závazků	62,28	67,01	71,93	62,49	-

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.; MPO.cz, Finanční analýza podnikové sféry 2016-2020

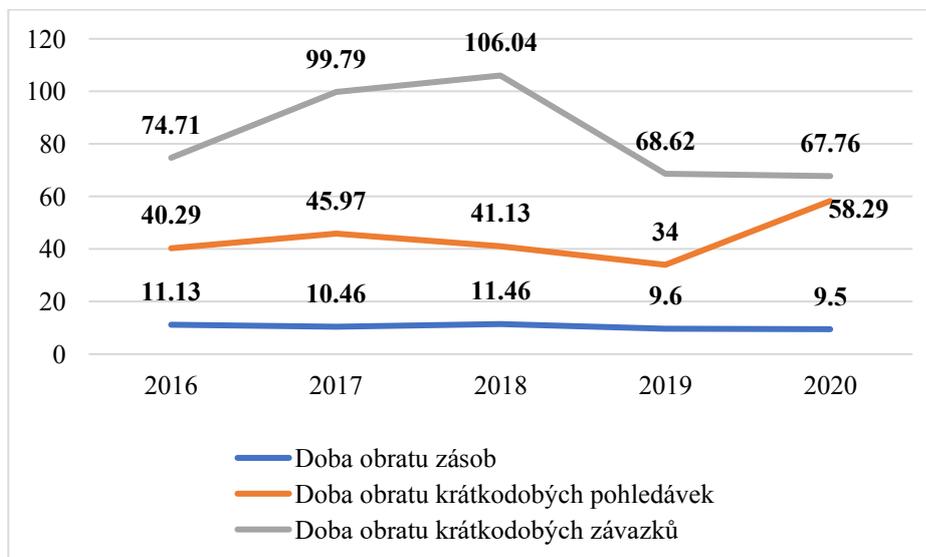
Vývoj všech třech ukazatelů v letech 2016-2020 je zobrazen na následujícím grafu č. 22. Doba obratu zásob je po celé analyzované období konstantní a pohybuje se průměrně okolo 10 dnů. Zdravotnické zařízení by mělo mít dobu obratu zásob co nejnižší z důvodu efektivního řízení zásob. Lze pozorovat, že se doba obratu zásob od roku 2019 snižuje, což je velmi přívětivé.

Doba obratu krátkodobých pohledávek obecně představuje, kolik dní uběhne od prodeje k tržbám. U zdravotnického zařízení se jedná o počet dní od výkonu k úhradě. Průměrně se doba obratu pohledávek ve sledovaném období pohybuje okolo 44 dní. V roce 2019 byla doba obratu pohledávek nejnižší, a to cca měsíc. V následujícím roce byla doba obratu 58 dní, to znamená, že došlo u odběratelů ke zhoršení schopnosti splácet své závazky. Důvodem bylo rapidní zvýšení krátkodobých pohledávek od ZP z důvodu pandemie Covid-19. Zdravotní pojišťovny hradí zdravotní péči v zálohách. Jelikož vzrostl objem péče za rok 2020, tudíž byly ceny za péči vyšší nežli zálohy od ZP. Splatnost péče poskytnutý nad rámec poskytnutý zálohy je splatný k 31.8. následujícímu roku (2021). Lze

tedy konstatovat, že nárůst doby obratu pohledávek byl způsoben právě nedostačujícími zálohami, které budou doplacený až následující rok.

Doba krátkodobých závazků představuje dobu mezi nákupem zásob a jeho uhrazením. Od roku 2016 do roku 2018 měl tento ukazatel rostoucí tendenci, a to z důvodu vysokých krátkodobých závazků v porovnání s nižšími tržbami za výkony nežli např. v roce 2020. Nejvyšší hodnota byla v roce 2018 (106,04 dní). V tomto roce hrozila společnosti insolvence. Po roce 2018 se ukazatel snížil až o 40 %, důvodem byly změny ve vedení společnosti. O tento ukazatel se zajímají věřitelé, kteří čekají na zaplacení služby či zboží. Věřitelem je např. ZHKK a.s. nebo Královéhradecká lékárna a.s., která dodává ONN a.s. léčiva. Doporučená doba obratu závazků není stanovena, protože záleží na době splatnosti přijatých faktur zdravotnického zařízení. Doba obratu pohledávek by měla být z logického hlediska kratší nebo rovna době obratu závazků, a to kvůli zvyšování peněžního toku v cash flow.

Graf 22 - Ukazatele aktivity ONN a.s.

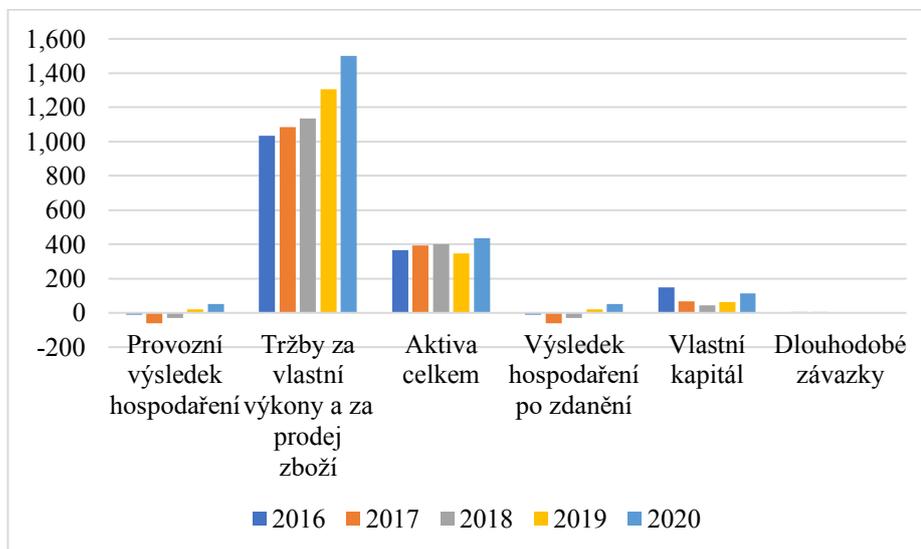
Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.2016-2020

4.6.4 Ukazatele rentability

V případě zdravotnických zařízení se nepředpokládá vysoká rentabilita, protože hlavním cílem není dosažení zisku. Avšak pro zjištění finančního zdraví subjektu je ideálním měřítkem. Na grafu č. 23 se nacházejí položky, které budou použity níže ve výpočtech rentability. Pro tuto práci autorka zvolila následující ukazatele rentability – rentabilita tržeb

(ROS), rentabilita celkových aktiv (ROA), rentabilita vlastního kapitálu (ROE) a rentabilita celkového investovaného kapitálu (ROCE).

Graf 23 - Vstupní data ukazatele rentability ONN a.s. v mil. Kč

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s., 2016-2020

V tabulce č. 24 se nacházejí data ONN a.s. a data za zdravotní odvětví dle CZ-NACE za sledované období. K výpočtům je použit provozní výsledek hospodaření či čistý zisk po zdanění, který je vždy porovnáván s položkami, které náleží jednotlivým vzorcům viz. kapitola č. 3.5.3. Jak je vidět z tabulky, ONN a.s. dosahovala až do roku 2018 záporných hodnot u všech ukazatelů rentability. Příčinou byl záporný výsledek hospodaření. Rok 2019 a 2020 dosahuje kladného výsledku hospodaření, který byl zapříčiněn zvýšením tržeb za vlastní výkony a zboží. Položka tržby za prodej zboží dosahuje hodnoty až v roce 2019, protože se do té doby nepoužíval. Je na něm účtován prodej kojících pomůcek. Tržby za vlastní výkony a zboží se oproti roku 2016 navýšilo o cca půl milionu korun. To bylo způsobeno především navýšením úhrad v úhradové vyhlášce pro rok 2020.

Ukazatele rentability nemají doporučenou hodnotu. Obecně se dá říct, že by neměla rentabilita dosahovat záporných hodnot. Rentabilita provozních tržeb (ROS) v odvětví zdravotní péče dosahuje za období 2016-2019 kladných hodnot, v průměru 2 %. Data pro rok 2020 bohužel nejsou dostupná, ale očekává se, že budou hodnoty velmi podobné rentabilitě tržeb u ONN a.s. Oblastní nemocnice Náchod a.s. nedosahovala kladných hodnot až do roku 2018, a to kvůli zápornému VH. Ukazatel rentability celkových aktiv ROA dosahoval až do roku 2018 opět záporných hodnot, a to kvůli zmíněnému zápornému

výsledku hospodaření. V roce 2020 se zvýšila rentabilita aktiv meziročně až o cca 6 %. Důvodem nebyl pouze kladný výsledek hospodaření, ale i patrný nárůst aktiv. Přesněji se zvýšila oběžná aktiva – pohledávky z obchodních vztahů (Královéhradecký kraj) a jiné pohledávky (dotace na pořízení zdravotnického přístrojového vybavení a kompenzace Antivirus – vyplacení mezd zaměstnancům. S porovnáním se zdravotním odvětví je na tom ONN a.s. patřičně lépe od roku 2019.

Rentabilita vlastního kapitálu je důležitým ukazatelem pro jediného akcionáře ONN a.s. a to ZHKK a.s. Kdyby se nejednalo o zdravotnické zařízení, pravděpodobně by akcionáři již odešli vzhledem k záporným hodnotám ROE v letech 2016-2018. Od roku 2019 se však progresivně ROE zvýšilo zejména díky kladnému hospodářskému výsledku. V roce 2020 došlo k navýšení vlastního kapitálu o 50 107 tis. Kč z důvodu nižší neuhrazené ztráty z minulých let a vyššího VH. V případě kladného VH lze předpokládat rostoucí ROE i v následujícím roce. Rentabilita celkového investovaného kapitálu (ROCE) má stejný vývoj jako výše popsané ukazatele. Propad zaznamenal ukazatel v roce 2018 kvůli nízkému VH.

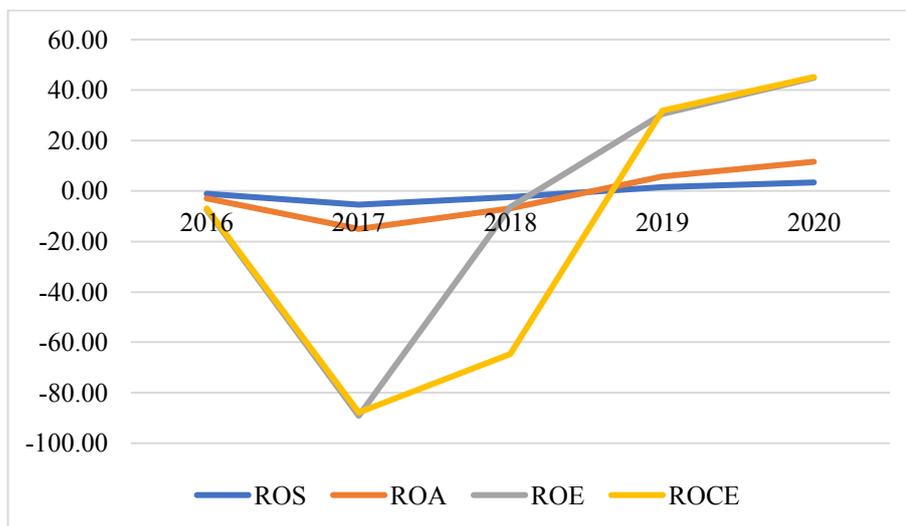
Tabulka 24 - Ukazatele rentability ONN a.s. a odvětví zdravotní péče

v tis. Kč, v %	2016	2017	2018	2019	2020
Provozní výsledek hospodaření	-10 560	-59 134	-27 794	19 627	50 477
Tržby za vlastní výkony	1 034 496	1 084 408	1 136 625	1 306 469	1 498 639
Tržby za prodej zboží	0	0	0	66	48
Rentabilita tržeb	-1,02	-5,45	-2,45	1,5	3,37
CZ-NACE 86 ROS	1,35	2,6	2,12	2,81	-
Aktiva celkem	365 120	393 026	403 403	348 105	436 140
Rentabilita celkových aktiv	-2,89	-15,05	-6,89	5,64	11,57
CZ-NACE 86 ROA	1,52	2,86	2,46	3,48	-
Výsledek hospodaření po zdanění	-10 935	-59 575	-28 882	18 761	50 107
Vlastní kapitál	148 828	66 821	42 939	61 699	111 806
Rentabilita vlastního kapitálu	-7,35	-89,15	-6,26	30,4	44,82
CZ-NACE 86 ROE	1,04	2,69	2,72	3,79	-
Dlouhodobé závazky	1 576	533	0	0	13
ROCE	-7,02	-87,8	-64,73	31,81	45,15
CZ-NACE 86 ROCE	1,97	3,87	3,35	4,66	-

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.; MPO.cz, Finanční analýza podnikové sféry 2016-2020

Vývoj výše popsaných ukazatelů zobrazuje graf č. 24 v letech 2016-2020. Všechny použité ukazatele rentability mají od roku 2018 rostoucí charakter, tudíž lze konstatovat, že ONN a.s. má nyní efektivně vložený kapitál.

Graf 24 - Vývoj ukazatelů rentability ONN a.s.

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.,2016-2020

4.7 Analýza bankrotních a bonitních modelů

V této podkapitole bude společnost ONN a.s. hodnocena z pohledu bankrotních a bonitních modelů. Mezi bankrotní modely autorka práce zvolila Altmanův model a Index důvěryhodnosti IN05. Ačkoliv se Altmanův model pro zdravotnické zařízení nedoporučuje, autorka práce se rozhodla po konzultaci s vedením ONN a.s. tento model do práce zahrnout, aby posoudila, zdali je model vhodný či nikoliv. V rámci bonitních modelů byl vybrán Kralicekuv model a Index bonity. Tyto modely posuzují společnost z hlediska jejího zdraví. Jelikož se jedná o zdravotní zařízení, výsledné hodnoty mohou být zkreslené. Cílem této podkapitoly je výsledky modelů porovnat a určit, zda se shodují či nikoliv.

Altmanův model

Jak už bylo v teoretické části řečeno, existují dva modely pro výpočet Altmanova modelu. Pro tuto práci byl zvolen model hodnotící společnosti, které nejsou obchodovatelné na burze. Níže v tabulce č. 25 jsou znázorněny výsledky ONN a.s. v letech 2016 až 2020. Doplňující výpočty se nacházejí v příloze CH. Je-li výsledek nižší než 1,2 – podnik se nachází v bankrotu. Jak lze vidět z tabulky, tohoto výsledku nebylo dosaženo ani v jednom sledovaném roce. Nachází-li se výsledek mezi 1,2 – 2,9, podnik se nachází v šedé zóně. To

znamená, že se nedokáže určit, zdali je společnost úspěšná či nikoliv. V této situaci se nacházela ONN a.s. v roce 2017 a 2018. Hodnocení v roce 2017 (2,24) se snížilo oproti předchozímu roku zejména navýšením krátkodobých závazků a zvýšení záporného VH o 48,5 mil. Kč. Rok 2018 byl podobný předchozímu roku, pracovní kapitál byl opět záporný stejně tak jako provozní VH. Převratným je až rok 2019, kdy se podařilo hospodařit s kladným VH, příčinou bylo vyplacení 55 mil. Kč od zdravotní pojišťovny VZP za neuhrazenou péči v předchozích letech a zvýšení tržeb. Bonitním rokem je rok 2020, a to hlavně díky kladnému pracovnímu kapitálu, výsledku hospodaření a navýšením tržeb z důvodu pandemie Covid-19. Dle názoru autorky práce může společnost ONN a.s. očekávat dobré finanční výsledky i v následujícím roce, a to zejména díky ziskům plynoucích z pandemie (očkování, testování PCR, hospitalizace Covid pozitivních pacientů).

Tabulka 25 - Altmanův model ONN a.s., 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Altmanův model	3,02	2,24	2,45	3,96	3,99
Vyhodnocení	bonitní	šedá zóna	šedá zóna	bonitní	bonitní

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.,2016-2020

Index důvěryhodnosti IN05

IN05 je nejnovější model indexů důvěryhodnosti, a proto byl zvolen do této práce. Tabulka č. 26 zobrazuje hodnocení společnosti ONN a.s. pomocí IN05. Doplnující výpočty se nacházejí v příloze I. Jak lze vidět z tabulky, dle IN05 hrozil společnosti v letech 2016-2018 bankrot. Bylo to dáno především úrokovým krytím, které bylo záporné v důsledku záporného VH. Dále hodnocení ovlivnilo záporné ROA. Záporný výsledek hospodaření byl v letech 2016 až 2018, a to kvůli neuhrazené zdravotní péči ze strany VZP v roce 2016 a nadcházejících letech. V roce 2020 bylo hodnocení společnosti skoro 5x vyšší, a to díky navýšení VH o 30 mil. Kč. Důvodem přesahujících výnosů nad náklady byla, jak už bylo mnohokrát řečeno, pandemie Covid-19.

Tabulka 26 - IN05 ONN a.s., 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
IN05	-1,82	-9,54	-0,51	1,95	6,74
Vyhodnocení	bankrotní	bankrotní	bankrotní	bonitní	bonitní

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.,2016-2020

Mezi bonitní modely, které budou využity k analýze ONN a.s. byl vybrán Kralicekuv model neboli Rychlý test a Index bonity. Účelem zkoumání těchto dvou analýz je porovnat, zdali se výsledky budou shodovat či nikoliv.

Kralicekuv model

V tabulce č. 27 se nacházejí výpočty jednotlivých ukazatelů potřebné ke stanovení výsledného hodnocení. Koeficient samofinancování neboli kvóta vlastního kapitálu říká, že za rok 2016 byla společnost ONN a.s. schopna splatit svá aktiva z vlastních zdrojů ze 40,76 %. Tento koeficient se každým rokem snižoval. Velkou část svých aktiv hradí ONN a.s. z cizích zdrojů. Druhým ukazatelem je doba splácení dluhu z cash flow. Nejhůře si společnost vedla v roce 2018, kdy ji hrozil bankrot, jak už bylo ukázáno v předešlém modelu. Největší vliv má na tento ukazatel provozní cash flow. Rok 2020 je specifický v mínusové době splácení dluhu z CF. Provozní CF bylo záporné z důvodu vytvoření dohadné položky na vyplacení PCR testů od ZP. Lze konstatovat, že si ONN a.s. kromě roku 2018 vedla přívětivě.

Tabulka 27 - Výpočet ukazatelů Kralicekova rychlého testu

	2016	2017	2018	2019	2020
Vlastní kapitál	148 828	66 821	42 939	61 699	111 806
Aktiva celkem	365 120	393 026	403 403	348 105	436 140
Koeficient samofinancování	40,76 %	17,00 %	10,64 %	17,72 %	25,63 %
Cizí kapitál	216 253	325 886	360 344	286 283	323 157
Peněžní prostředky	60 925	55 019	57 544	64 355	31 168
Provozní cash flow	31 820	93 249	7 161	63 198	-33 711
Doba splácení dluhu z CF	4,88 let	2,90 let	42,28 let	3,51 let	-8,66 let
Tržby za vlastní výkony a za prodej zboží	1 034 496	1 084 408	1 136 625	1 306 469	1 498 639
Cash flow v tržbách	3,08 %	8,6 %	0,63 %	4,84 %	-2,25 %
ROA	-2,89 %	-15,05 %	-6,89 %	5,64 %	11,57 %

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.,2016-2020

Jak už bylo řečeno v teoretické části, finanční stabilita se skládá z koeficientu samofinancování a doby splácení dluhu z cash flow. Výnosová situace společnosti je složena z ukazatelů rentability tržeb měřených z cash flow a aktiv. Rok 2016 a 2017 byl z hlediska finanční situace na dobré úrovni, ale výnosová situace přesunula společnost do šedé zóny, kde se spíše přibližovala bankrotnímu podniku. Rok 2018 byl bankrotní, a to jak z hlediska

finančního, tak výnosového. Mnohokrát bylo v práci řečeno, že se společnost nacházela v tomto roce na pokraji insolvence. Od roku 2019 zůstává výnosová situace, tedy CF v tržbách a ROA na špatné úrovni, ale finanční situace pomalu přesouvá společnost do šedé zóny.

Tabulka 28 - Výsledky Kralicekova rychlého testu pro ONN a.s., 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Koeficient samofinancování	1	3	3	3	2
Doba splácení dluhu z CF	2	1	5	2	1
Cash flow v tržbách	4	2	4	4	5
ROA	5	5	5	4	3
Finanční stabilita	1,5	2	4	2,5	1,5
Výnosová situace	4,5	3,5	4,5	4	4
Aritmetický průměr	3	2,75	4,25	3,25	2,75
Hodnocení	šedá zóna	šedá zóna	bankrotní	bankrotní	šedá zóna

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.,2016-2020

Index bonity

Dalším bonitním modelem, který byl vybrán do vlastní práce je Index bonity. Pomocná data lze nalézt v příloze J. V roce 2016 byla ONN a.s. sice bonitní, ale její ekonomická situace byla problematická. Příčinou byl záporný zisk před zdaněním. Až bankrotních výsledků dosahovala nemocnice v roce 2017. Bylo to z důvodu meziročního zvýšení záporného výsledku hospodaření až o 48 640 tis. Kč. Od roku 2019 byla nemocnice opět bonitní, a to díky kladnému VH, který zapříčinily narůstající tržby za vlastní výkony a také úhrada VZP v důsledku soudního sporu. Jestliže by nemocnice udržovala kladný výsledek hospodaření, tedy náklady nižší nežli výnosy, ekonomická situace nemocnice by mohla v příštích letech dosahovat ještě vyšších hodnot.

Tabulka 29 - Index bonity ONN a.s., 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Výsledek IB	0,49	-1,17	-0,23	1,42	1,92
Hodnocení ekonomické situace	problematická	velmi špatná	špatná	dobrá	dobrá
Společnost	bonitní	bankrotní	bankrotní	bonitní	bonitní

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.2016-2020

Je důležité zmínit, že bonitní a bankrotní modely se používají zejména pro podniky, které jsou založené za účelem zisku. Oblastní nemocnice Náchod a.s. je sice akciová společnost, ale dosažení zisku zde není na prvním místě. Tato skutečnost vypovídá o komplikovaném nalezení bankrotního či bonitního modelu, který by zohledňoval zdravotnické zařízení. Nicméně autorka práce použila dva bankrotní modely a dva bonitní za účelem porovnání a zjištění, zda se modely shodují.

Při pohledu na bankrotní modely lze konstatovat, že se neshodují v plné míře v roce 2016. Rok 2017 a 2018 u modelu IN05 říká, že je společnost bankrotní, přičemž Altmanův model je na pomezí mezi bonitní a bankrotní společností. Altmanův model má bankrotní mezi nastavenou na poměrně nízké úrovni, proto zde vychází šedá zóna. Autorka práce se ale spíše přiklání k bankrotní situaci. Naprostá shoda je u obou modelů v roce 2019 a 2020. Bankrotní modely autorka práce hodnotí jako spolehlivé, ale doporučuje vycházet spíše z modelu IN05, kde není rozmezí mezi intervaly tak široké jako je tomu u Altmanova modelu.

Bonitní modely se v roce 2016 neshodují, ačkoliv Kralicekuv test v roce 2016 říká, že se společnost nachází v šedé zóně, je na hranici bankrotu. Bankrotní situaci se přibližuje i rok 2017, dá se tedy říct, že se tyto modely v tomto roce shodují. V roce 2018 je také spatřena shoda. V roce 2019 Kralicekuv test hodnotí společnost ONN a.s. jako bankrotní, ačkoliv se hodnota blíží šedé zóně, nesouhlasí tedy s Indexem bonity, který je bonitní. V roce 2020 se Kralicekuv test (2,75) přibližuje spíše k bankrotnímu stavu nežli bonitnímu, jak říká Index bonity. Lze konstatovat, že v porovnání s bankrotními modely a poměrovými ukazateli je vhodné volit Index bonity namísto Kralicekova testu.

Tabulka 30 - Srovnání bankrotních a bonitních modelů ONN a.s., 2016-2020

		2016	2017	2018	2019	2020
Bankrotní modely	Altmanův model	bonitní	šedá zóna	šedá zóna	bonitní	bonitní
	IN05	bankrotní	bankrotní	bankrotní	bonitní	bonitní
Bonitní modely	Kralicekuv test	šedá zóna	šedá zóna	bankrotní	bankrotní	šedá zóna
	Index bonity	bonitní	bankrotní	bankrotní	bonitní	bonitní

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s., 2016-2020

4.8 Model finančního zdraví nemocnic

V předešlé kapitole bylo zmíněno, že je velmi obtížné zkoumat finanční zdraví zdravotnického zařízení z bonitních a bankrotních modelů. Je to dáno tím, že tyto modely jsou využívány v ziskových odvětvích. Proto se autorka práce rozhodla využít model finančního zdraví nemocnic, který zohledňuje přímo zdravotnická zařízení. Účelem zkoumání bude model porovnat s bankrotními a bonitními modely a určit jejich shodu či ji vyvrátit.

Jak už bylo v teoretické části zmíněno, nezisková organizace HealthCare Institute o.p.s. se zabývá zlepšováním českého zdravotnictví. Tato nezisková organizace provádí komplexní hodnocení nemocnic (finanční zdraví, bezpečnost a spokojenost ambulantních pacientů a hospitalizovaných pacientů a zaměstnanců nemocnic). V teoretické části práce byly popsány parametry, které musejí nemocnice splňovat, aby mohly být podrobeny výpočtům. V tabulce č. 31 jsou vypsány ukazatele, intervaly a váhy pro hodnocení finančního zdraví. 50 % vah náleží oblastem zkoumající likviditu, platební schopnost a strukturu financování aktiv, 25 % vah je přiděleno investicím do majetku a zbylých 25 % náleží mzdám zaměstnancům nemocnice. Dále je důležitý interval daného výpočtu, který určuje kolik bodů bude ukazateli přiděleno. Ve výpočtech je použita přímá úměrnost. Je-li přímá úměrnost rostoucí a zároveň je hodnota menší než minimální krajní hodnota intervalu, nejsou přiděleny žádné body. Jestliže se hodnota ukazatele rovná nebo je vyšší, než maximální krajní hodnota intervalu je ukazateli přiděleno sto bodů. Je-li přímá úměrnost klesající a zároveň je hodnota ukazatele rovna nebo je větší než krajní hodnota minimálního intervalu, je přiděleno ukazateli nula bodů. V opačném případě, kdy je hodnota rovna nebo je menší, než krajní hodnota maximálního intervalu je přiděleno sto bodů. Níže se nachází tabulka s přidělenými intervaly a body za rok 2020.

Tabulka 31 - Ukazatele, intervaly a váhy finančního zdraví za rok 2020

Ukazatel	Výpočet	Min (0 bodů)	Max (100 bodů)	Váha
Pohotová likvidita	(Oběžná aktiva – Zásoby) / Krátkodobé závazky	1	1,5	10
Běžná likvidita	Oběžná aktiva / Krátkodobé závazky	1,5	2,5	10
Celková zadluženost	Cizí zdroje bez rezerv / Aktiva celkem	1	0,3	10
Doba obratu závazků	Krátkodobé závazky / (účty skupin 50,51,52) / 365)	90	0	10
Struktura aktiv	(Vlastní kapitál + Rezervy + Dlouhodobé závazky) / Dlouhodobá aktiva	0,8	1,2	10
Objem investovaných prostředků	Investiční výdaje na stálá aktiva / Výkony	0	0,05	5
Investiční aktivita	Netto dlouhodobá aktiva / Brutto dlouhodobá aktiva	0,2	0,7	20
Průměrná mzda (Kč)	Mzdové náklady / Průměrný přečtený počet zaměstnanců	45 000	60 000	25
SUMA				100

Zdroj: HealthCare Institute o.p.s., Finanční zdraví nemocnic, 2021

V následující tabulce č. 32 se nachází bodové hodnocení finančního zdraví ONN a.s. Pro porovnání byla zvolena Oblastní nemocnice Jičín a.s., dále ONJ a.s. a Oblastní nemocnice Trutnov a.s., dále ONT a.s. Autorka práce zvolila tyto nemocnice, protože se taktéž nacházejí v Královéhradeckém kraji a jsou součástí ZHKK a.s. Je nutné zdůraznit, že ONJ a.s. se skládá z nemocnice v Jičíně a v Novém Bydžově. ONT a.s. má nemocnici pouze v Trutnově. Dále autorka porovnává rok 2020 s rokem 2016. Pro rok 2016 se pouze mění intervaly průměrné měsíční mzdy. Minimální krajní hodnota průměrné mzdy byla stanovena na 25 000 Kč a maximální hodnota na 40 000 Kč. Pomocná data z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a z cash flow se nacházejí v příloze K.

Nemocnice, které se nacházejí na prvních příčkách dosahují okolo 80-85 bodů. Jak lze vidět z tabulky č. 32, těchto vysokých bodů ani jedna nemocnice nedosahuje. Co se týče pohotové likvidity, nebylo ve výpočtu přičteno časové rozlišení aktiv, proto se výsledky mohou lišit od kapitoly 4.6. Hodnoty pohotové likvidity ONN a.s. jsou v porovnání s ONJ a.s. a ONT a.s. podstatně horší a až v roce 2020 se blíží k doporučenému minimu. Důvodem byla podstatně vyšší hodnota krátkodobých závazků. Stejná interpretace je

u běžné likvidity až na doporučovanou minimální hodnotu, která je dle literatury stanovena na 1,5. ONN a.s. je v porovnání s ostatními nemocnicemi nejvíce zadlužená. Doba obratu závazků se opět liší s hodnotami v kapitole 4.6, a to kvůli upravenému vzorci. Nemocnice v Jičíně a v Trutnově mají kratší dobu obratu závazků, tudíž proběhne platba za zásoby rychleji. Struktura aktiv je v ONN a.s. také horší v porovnání s ONJ a ONT a.s., a to z toho důvodu, že mají nemocnice podobný stav vlastního kapitálu, ale ONN a.s. drží velké množství dlouhodobých aktiv. Průměrná mzda se pohybuje na stejné úrovni, a proto nemá velký vliv na rozdílné výsledky nemocnic. Lze konstatovat, že se nemocnici ONN a.s. daří lépe, než tomu bylo v roce 2016 a v roce 2020 se přibližuje hodnotám srovnávacích nemocnic.

Tabulka 32 - Bodové hodnocení finančního zdraví ONN a.s., ONJ a.s. a ONT a.s., 2016 a 2020

Ukazatel	ONN a.s.		ONJ a.s.		ONT a.s.	
	2016	2020	2016	2020	2016	2020
Pohotová likvidita	0,83	0,98	1,44	1,51	1,41	1,38
Běžná likvidita	0,98	1,12	1,66	1,64	1,70	1,57
Celková zadluženost	0,59	0,74	0,45	0,49	0,37	0,45
Doba obratu závazků	70,26	60,38	47,48	48,21	37,91	48,34
Struktura aktiv	1,03	1,30	2,09	2,49	1,78	1,85
Objem investovaných prostředků	-0,09	0	-0,04	-0,02	-0,02	-0,03
Investiční aktivita	0,40	0,31	0,38	0,31	0,40	0,37
Průměrná měsíční mzda-Kč	33 513	54 093	32 789	52 730	32 295	52 458
Celkové hodnocení v bodech	35,78	46,54	53,29	50,38	54,94	50,14

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s. a ONJ, a.s.2016 a 2020

Ve čtvrté kapitole byly vymezeny poměrové ukazatele – ukazatele likvidity, zadluženosti, aktivity a rentability, bonitní modely – Kralicekuv model, Index bonity a bankrotní modely – Altmanův model a Index důvěryhodnosti IN05. Dále byl specifikován model finančního zdraví přímo určený pro nemocnice. Komentáře k jednotlivým výpočtům jsou uvedeny u daného modelu. Návrh a doporučení pro Oblastní nemocnici Náchod a.s. jsou představeny v následující kapitole a celkové shrnutí výsledků v kapitole Závěr.

5 Zhodnocení a doporučení

Po provedených výpočtech poměrových ukazatelů, bonitních a bankrotních modelů i modelu finančního zdraví nemocnic autorka práce došla k následujícím návrhům a doporučením. Dá se očekávat, že po skončení pandemie Covid-19 bude Oblastní nemocnice Náchod a.s. opět hospodařit se záporným výsledkem hospodaření. Aby tomu tak nebylo, je důležité se zaměřit především na výnosy, protože většina nákladů jsou tvořena osobními náklady, které je složité snižovat.

Nemocnice Náchod se dlouhodobě potýká s nedostatkem parkovacích míst. V současné době probíhají návrhy na vybudování parkovacího domu, který by přinesl v budoucnosti výnos v řádech milionů korun. Po konzultaci s vedením společnosti by náklady parkovacího domu hrazené Královéhradeckým krajem byly ve výši 35 mil. Kč. Přičemž návrh rozpočtu Královéhradeckého kraje na rok 2022 činí 5 535,5 mil. Kč (Kr- kralovehradecky.cz). To znamená, že 0,6 % rozpočtu se uplatní v investici do parkovacího domu v náchodské nemocnici. Autorka práce odhaduje cenu nájemného na 3 mil. Kč ročně. Mezi provozní náklady lze zařadit drobné opravy a úklid, které bude zajišťovat nemocnice. Dále lze uvažovat o nákupu venkovního kamerového systému, avšak tento nákup nebude mít vliv na celkovou cenu, proto autorka práce počítá pouze s nájemným. Podrobnější výpočet se nachází v příloze L. Celkový roční výnos může činit 4 147 200 Kč, tudíž by se nájemné uhradilo.

Obecným růstem výnosů je zvýšení produkce v hospitalizačním segmentu. Od roku 2021 se změnil DRG systém vykazování zdravotní péče definovaný úhradovou vyhláškou. Hlavní změna je, že zdravotní pojišťovny budou část zákroků hradit podle počtu jednotlivých případů, a ne hospitalizačním paušálem jako tomu bylo doposud. Autorka práce tedy doporučuje, aby se nemocnice zaměřila právě na zákroky, které jsou hrazeny profitabilně a jsou hrazeny novým systémem úhrady. Jsou jimi totální endoprotézy – výměna kolenního či kyčelního kloubu. Nemocnice tak může poskytnout své služby pro spádové nemocnice, které by měly obsazenou kapacitu. V roce 2020 průměrně náchodská nemocnice provedla jednu výměnu kolene/kyčle za den. Po konzultaci s vedením společnosti, je nemocnice schopna provést až 3x více těchto operací. V příloze M je znázorněna kalkulace totální endoprotézy kolenního či kyčelního kloubu při maximálním vytížení ortopedického oddělení. Při provedení třech operacích je schopna ONN a.s. získat ročně 64 800 000 Kč.

Od roku 2016 se zvýšila spotřeba energie společnosti ONN a.s. o 5 770 tis. Kč (tj. 17 %). Z toho elektrická energie o 3 595 tis. Kč (tj. 28 %). V roce 2020 se meziročně zvýšila spotřeba elektrické energie o 4 363 tis. Kč (tj. 31 %). Spotřeba elektrické energie v roce 2020 činila pouze v náchodské nemocnici 24 888 tis. Kč. Jedná se o nárůst od roku 2016 o 8 064 tis. Kč (tj. 32 %). Spotřeba elektrické energie se od roku 2016 navýšila o 4 032 tis. Kč (tj. 45 %). Přičemž meziročně se v roce 2020 zvýšila cena za elektrickou energii o 47 %. V roce 2021 se zvýšila cena za elektrickou energii o 4 232 mil. Kč (tj. 32 %). Ceny energií nadále stoupají. V roce 2022 lze předpokládat opětovné zvýšení. Z toho důvodu autorka práce doporučuje, aby Oblastní nemocnice Náchod a.s. investovala do fotovoltaické elektrárny, která by byla nainstalována na nových budovách náchodské nemocnice. Nemocnice Náchod disponuje vhodnou plochou k umístění fotovoltaické elektrárny o rozměru 450 m². K 8. březnu 2022 cena za 274 ks panelů činila 3 716 470 Kč. Po konzultaci s vedením ONN a.s. lze předpokládat, že by dotace od Evropské unie na elektrárnu byla 35 %. Podrobný technický výpočet je uveden v příloze N. Návratnost investice se odhaduje mezi 8 až 10 lety. V roce 2020 spotřeba elektrické energie činila za prosinec 380 637 kWh v hodnotě 1 020 284 Kč. Průměrná měsíční výroba by za využití elektrárny byla 8 735 kWh. Nemocnice Náchod by průměrně měsíčně ušetřila 2,3 % elektrické energie, tedy 23 467 Kč. Ročně 281 604 Kč. V příloze O je zobrazena vhodná plocha pro fotovoltaickou elektrárnu.

Mezi další doporučení na zvýšení výnosů autorka práce navrhuje rozšířit počet odborných ambulancí, které jsou ziskové. Usilovat o návrat ziskových odborností (dialýza a RTG¹⁵) by měla Nemocnice v Rychnově nad Kněžnou, kde tyto odbornosti byly v 90. letech z nemocnice vyvedeny do soukromého sektoru.

¹⁵ RTG – rentgen

6 Závěr

Diplomová práce byla zaměřena na ekonomiku a finanční zdraví zkoumaného subjektu – Oblastní nemocnice Náchod a.s. Sledované období bylo určeno od roku 2016 do roku 2020. Zdroje pro provedení jednotlivých modelů finanční analýzy byly především účetní výkazy (rozvaha, výkaz zisku a ztráty), dále výroční zprávy a poskytnutá interní data od vedení společnosti.

Oblastní nemocnice Náchod a.s. je druhá největší nemocnice v Královéhradeckém kraji a z oblastních nemocnic se řadí na první místo. Společnost má nemocnice v Náchodě, Broumově, Jaroměři, Novém Městě nad Metují, Opočně a Rychnově nad Kněžnou. Přičemž lůžková oddělení jsou v Náchodě, Broumově a Rychnově nad Kněžnou.

Počet lůžek se každoročně navyšoval kromě roku 2019. V roce 2020 ONN a.s. disponovala 843 lůžky a zaměstnávala 1 549 zaměstnanců. Nárůst zaměstnanců od roku 2016 činil 11,5 %. Průměrná mzda se od roku 2016 navyšovala každoročně o 10 %, přičemž v roce 2020 se navýšila o 17,6 %. Důvodem bylo vyplacení kompenzačního bonusu zaměstnancům od Ministerstva zdravotnictví a ONN a.s. v době pandemie Covid-19.

Náklady společnosti se ve sledovaném období zvyšovaly. Důvodem bylo navyšování mezd a nárůst zaměstnanců. Největší podíl, průměrně 64 % z celkových průměrných nákladů (1 393 629 tis. Kč) měly osobní náklady. Celkové náklady (1 732 122 tis. Kč) se nejvíce navýšily v roce 2020, kdy nárůst představoval 15 % oproti roku 2019. Nejvýznamnější položkou na výnosech byly tržby od zdravotních pojišťoven, které představovaly průměrně 86 % (tj. 1 479 329 tis. Kč) celkových výnosů. Až do roku 2018 převyšovaly náklady nad výnosy. Od roku 2019 byl výsledek hospodaření kladný z důvodu vyplacení dlužné částky (cca 55 mil. Kč) od pojišťovny VZP, u které byl nedoplatek za zdravotní péči mezi lety 2015-2018. V roce 2020 disponovala Oblastní nemocnice Náchod a.s. se ziskem cca 50 mil. Kč. Důvodem byla pandemie Covid-19, kdy byly pozastaveny plánované výkony a zdravotní pojišťovny kompenzovaly tuto ztrátu příplatky za hospitalizace Covid-19 pozitivních pacientů.

Z vertikální analýzy byly vyňaty položky aktiv a pasiv pro posouzení struktury společnosti. Společnost disponovala velkým množstvím oběžných aktiv, zejména pohledávek z obchodních vztahů (2020 – cca 150 mil. Kč). Pasiva byla tvořena především cizími zdroji – krátkodobé závazky z obchodních vztahů (2020 - cca 130 mil. Kč). V roce

2018 představovaly cizí zdroje 360 344 tis. Kč (tj. 89,33 %) z celkových pasiv 403 403 tis. Kč a společnost se nacházela na pokraji insolvence. Od roku 2019 se situace zlepšila díky navýšení hodnoty vlastního kapitálu.

Významnou kapitolou této práce byla analýza poměrových ukazatelů – ukazatele likvidity, zadluženosti, aktivity a rentability. Jelikož doporučené hodnoty těchto ukazatelů mohou být zkreslené, vzhledem k tomu že se jedná o zdravotnické zařízení, autorka práce srovnávala poměrové ukazatele s ukazateli zdravotního odvětví. Okamžitá likvidita Oblastní nemocnice Náchod a.s. se pohybovala průměrně od roku 2016–2019 na hodnotě 0,25 a odvětví na hodnotě 0,5. Pohotová likvidita - 0,72 a odvětví - 1,57. Průměrná běžná likvidita dosahovala hodnot 0,85 a odvětví 1,68. Nejlépe na tom tedy Oblastní nemocnice Náchod a.s. byla v ohledu okamžité likvidity. Pro lepší výsledky pohotové a běžné likvidity by musela ONN a.s. snížit krátkodobé závazky či navýšit peněžní prostředky nebo krátkodobé pohledávky.

V práci byla zkoumána celková zadluženost, koeficient samofinancování a míra zadluženosti. Celková zadluženost se do roku 2018 zvyšovala kvůli vysokým investicím. Kritickým rokem byl rok 2018, v tomto roce byla ONN a.s. zadlužená z 89,33 % (360 344 tis. Kč). Po roce 2018 ubylo cizích zdrojů o 74 061 mil. (tj. 20,6 %) a zadluženost se začala snižovat. Zadluženost odvětví zdravotní péče se pohybuje průměrně okolo 37 %, tedy v doporučené hodnotě dle literatury.

V práci byl porovnán se zdravotním odvětvím dle CZ-NACE obrat aktiv, obrat dlouhodobého majetku, doba obratu zásob, krátkodobých pohledávek a závazků. Doba obratu zásob byla v ONN a.s. stanovena průměrně na 10 dní a u odvětví na 7 dní. V tomto ukazateli si ONN a.s. vede efektivně. Doba obratu krátkodobých pohledávek se pohybovala průměrně na 40 dnech a u odvětví na 70 dnech. U ONN a.s. docházelo k úhradě rychleji než u odvětví. Doba obratu závazků se průměrně pohybuje okolo 87 dní a u odvětví 66 dní. Lze hodnotit, že si ONN a.s. vede v ukazatelích aktivity přívětivě ve srovnání se zdravotním odvětvím.

V hodnocení společnosti z hlediska rentability byla aplikována rentabilita tržeb, aktiv, vlastního kapitálu a celkového investovaného kapitálu. Vzhledem k tomu, že ONN a.s. je zdravotnické zařízení, neočekávají se zde vysoké hodnoty rentability. Všechny ukazatele rentability dosahovaly záporných hodnot až do roku 2018, protože byly ovlivněny záporným

výsledkem hospodaření. Od roku 2019, se rentabilita tržeb (1,5 %) přibližovala k rentabilitě tržeb odvětví (2,81 %), a rentabilita aktiv byla v ONN a.s. vyšší v roce 2019 o 2,16 %.

Následující kapitola byla věnována bankrotním a bonitním modelům. Mezi bankrotní modely byl vybrán Altmanův model, protože byl používaný vedením ONN a.s. a autorka práce chtěla posoudit, zdali je tento model vhodný či nikoliv. K porovnání byl zvolen model manželů Neumaierových, a to Index důvěryhodnosti IN05. Oba modely stanovily, že rok 2019 a 2020 je bonitní. Nicméně v roce 2016, 2017 a 2018 dosahovaly odlišných výsledků. Autorka práce však doporučuje, aby společnost využívala IN05, protože tento model nemá tak široké rozmezí mezi intervaly jako Altmanův model. Mezi bonitní modely byl vybrán Kralicekuv model a Index bonity. Oba modely se shodovaly v roce 2018, kdy se společnost nacházela na pokraji bankrotu. S tímto tvrzením souhlasil i model IN05. V ostatních letech se liší od Indexu bonity. Autorka práce doporučuje využívat z bonitních modelů Index bonity oproti Kralicekova modelu. Důvodem je např. rok 2019, kdy Kralicekuv model ukázal, že je společnost bankrotní, přičemž tuto skutečnost vyvrátily srovnávací modely.

Posledním aplikačním modelem, který byl v práci využit, byl specifický model finančního zdraví přímo pro zdravotnická zařízení. V práci byla srovnána Oblastní nemocnice Náchod a.s. s Oblastní nemocnicí Trutnov a Jičín, které jsou také součástí Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje. Analýza ukázala, že Oblastní nemocnice Náchod a.s. dosahuje horších výsledků u všech zkoumaných parametrů až na průměrnou měsíční mzdu, která byla v roce 2016 i v roce 2020 vyšší. Rok 2020 se u ONN a.s. podstatně zlepšil od roku 2016 a to zejména zvýšením pohotové a běžné likvidity, snížením doby obratu závazků a zvýšením průměrné měsíční mzdy. Naopak výrazné zhoršení lze sledovat u celkové zadluženosti. Z ekonomického hlediska si Oblastní nemocnice Náchod a.s. vede hůře s porovnávanými nemocnicemi. Je třeba zdůraznit, že Oblastní nemocnice Náchod a.s. v roce 2020 disponovala až o 44 % více stálých aktiv (117 812 tis. Kč) nežli Oblastní nemocnice Trutnov a.s. (66 472 tis. Kč) a až o 54 % více než Oblastní nemocnice Jičín a.s. (53 997 tis. Kč).

Provedené analýzy poměrových ukazatelů a modelů bonity a bankrotu zdravotnického zařízení ukázaly, že jejich výsledky nejsou příliš příznivé. Tato skutečnost je přisuzována specifickému oboru, jež jsou nemocnice. Důvodem jsou aplikační metody, které se využívají zejména pro podniky jejichž účelem je dosažení zisku. Nicméně proto byl

do diplomové práce vybrán specifický model, který určuje finanční zdraví nemocnic. Použitý model nevyvrátil použité analýzy. Je obtížné stanovit významná doporučení vedoucí ke zvýšení hodnot výsledku hospodaření, protože nemocnice nedokáže zcela ovlivnit příjem zisku. Autorka práce doporučuje, aby se Oblastní nemocnice Náchod a.s. zaměřila zejména na snížení krátkodobých závazků, zvýšení vlastního kapitálu a využití navržených doporučení.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Knižní zdroje

BELLOVÁ, J., ZLÁMAL J. 2013. *Ekonomika zdravotnictví*. Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů. 249 s. ISBN 978-80-7013-551-8.

HICKS, L. L. 2014. *Economics of Health and Medical Care*. Burlington: Jones & Barlett Publishers. 599 s. ISBN 978-14-4962-986-1

HOLEČKOVÁ, J. 2008. *Finanční analýza firmy*. Praha: ASPI. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.

JANEČKOVÁ, J., HNILICOVÁ, H. 2009. *Úvod do veřejného zdravotnictví*. Praha: Portál. 296 s. ISBN 978-80-7367-592-9.

KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D., REMEŠ, D., ŠTEKER, K. 2017. *Finanční analýza komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada Publishing. 232 s. ISBN 978-80-271-0563-2.

KONEČNÝ, M. 2004. *Finanční analýza a plánování*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská. 102 s. ISBN 80-214-2564-4.

KONEČNÝ, M. 2006. *Finanční analýza*. Brno: Akademie Sting. 77 s. ISBN 80-86342-55-7.

KRAFTOVÁ, I. 2002. *Finanční analýza municipální firmy*. Praha: C.H. Beck. 206 s. ISBN 80-7179-778-2.

KUBÍČKOVÁ, D., JINDŘICHOVSKÁ I. 2015. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. Praha: C. H. Beck. 368 s. ISBN 9788074005381.

PEŠKOVÁ, R., JINDŘICHOVSKÁ I. 2012. *Finanční analýza*. 2. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu. 249 s. ISBN 978-80-86730-89-9.

RŮČKOVÁ, P. 2019. *Finanční analýza: 6. aktualizované vydání: metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing. 160 s. ISBN 978-80-271-2028-4.

SEDLÁČEK, J. 2007. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

SCHOLLEOVÁ, H. 2017. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. Praha: Grada Publishing. 272 s. ISBN 978-80-271-0413-0.

VOCHOZKA, M. a kol. 2020. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing. 480 s. ISBN 978-80-271-1701-7.

7.2 Internetové zdroje

ALTMAN, E., 2000. *Predicting Financial Distress of Companies: Revisiting the Z-Score and Zeta Models.*, New York University [online], (PDF). [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: <http://people.stern.nyu.edu/ealtman/Zscores.pdf>

Ceska-solarni.cz. *Systémy pro Váš dům. Kalkulačka* [online]. [cit. 2022-03-04]. Dostupné z: <https://www.ceska-solarni.cz/kalkulačka>

Český statistický úřad (ČSÚ). *Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE* [online]. 2021 [cit. 2022-02-18]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_cz_nace

Český statistický úřad (ČSÚ). *Souhrnné výsledky zdravotnických účtů* [online]. 2021 [cit. 2021-12-09]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/142872080/26000521k1.pdf/0a5662f5-851c-4bfd-a677-622753031626?version=1.1>

Český statistický úřad (ČSÚ). *Základní ukazatele o celkových výdajích na zdravotní péči*. [online]. 2019 [cit. 2021-12-09]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/90577099/26000519k4.pdf/e3f55a32-c7fe-4f3e-b309-52fc5519e83f?version=1.0>

Hc-Institute.org (HealthCare Institute o.p.s.). *Finanční zdraví nemocnic*. [online]. 2013 [cit. 2022-02-14]. Dostupné z: <http://www.hc-institute.org/cz/projekty/nemocnice-ceske-republiky/financni-zdravi-nemocnic-v-roce-2021.html>

Kr-Kralovehradecky.cz (Královéhradecký kraj). *Důvodová zpráva k návrhu rozpočtu Královéhradeckého kraje na rok 2022* [online]. (PDF). 2022 [cit. 2022-03-16]. Dostupné z: <https://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/povinne-informace/Duvodova-zprava-k-navrhu-rozpocetu-KHK-na-rok-2022.pdf>

Mapy.cz. *Oblastní nemocnice Náchod* [online]. [cit. 2022-03-13]. Dostupné z: <https://mapy.cz/letecka?x=16.1676045&y=50.4103243&z=20&l=0&source=firm&id=400313>

Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO). *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2019*. [online]. 2019 [cit. 2022-01-21]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-rok-2019--255382/>

Nemocnicenachod.cz. *Historie* [online]. 2013 [cit. 2021-10-14]. Dostupné z: <https://www.nemocnicenachod.cz/o-spolecnosti/historie-oblastni-nemocnice-nachod>

Nemocnicenachod.cz. *Nemocnice a oddělení*. [online], [cit. 2021-08-01]. Dostupné z: <https://www.nemocnicenachod.cz>

Nemocnicenachod.cz. *Orientační plán* [online]. [cit. 2021-10-14]. Dostupné z: <https://www.nemocnicenachod.cz/mapa-dolniho-arealu>

Nemocnicenachod.cz. *Výroční zpráva Oblastní nemocnice Náchod a.s. rok 2016-2019*. [online], (PDF). [cit. 2021-07-01]. Dostupné z: https://www.nemocnicenachod.cz/sites/default/files/273/pages/field_files/vyrocnizpravaonn-2019.pdf

OECD. OECD Reviews of Health Care Quality: Czech Republic 2014. *Raising Standards* [online]. 2014. OECD Publishing, [cit. 2021-7-12]. ISBN 978-92-64-20860-5. Dostupné z: https://read.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/oecd-reviews-of-health-care-quality-czech-republic-2014_9789264208605-en

TAFFLER, R. J. 1983. *The assessment of company solvency and performance using a statistical model. Accounting and Business Research. Tandfonline.com* [online], [cit. 2019-01-28]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00014788.1983.9729767>

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS). *Ekonomické výsledky nemocnic 2020. Zdravotnická statistika*. [online]. (PDF). 2020 [cit. 2022-02-15]. ISSN 1213-4104. Dostupné z: <https://www.uzis.cz/res/f/008373/eknem2020.pdf>

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS). *Klasifikace hospitalizačních případů* [online]. 2018 [cit. 2022-03-18]. Dostupné z: <https://drg.uzis.cz/index.php?pg=klasifikace-hospitalizacnich-pripadu>

8 Seznam obrázků, grafů, tabulek a zkratk

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 - Struktura zdravotnických pracovišť ONN a.s.	54
Obrázek 2 - Orientační plán dolní a horní Nemocnice Náchod	55

8.2 Seznam grafů

Graf 1 - Struktura výdajů na zdravotní péči za rok 2019 v %	21
Graf 2 – Celkové výdaje na zdravotní péči v letech 2016-2019	22
Graf 3 - Vývoj nákladů a výnosů nemocnic v ČR v letech 2016-2020 v mil. Kč	23
Graf 4 – Vývoj nákladů ONN a.s. v mil. Kč, 2016-2020	59
Graf 5 - Vývoj výnosů ONN a.s. v mil. Kč, 2016-2020	61
Graf 6 - Vývoj nákladů a výnosů v mil. Kč, 2016-2020.....	62
Graf 7 - Struktura aktiv v procentech, 2016-2020	63
Graf 8 - Podíl na oběžných aktivech za rok 2020 v procentech	63
Graf 9 - Struktura pasiv v procentech, 2016-2020.....	64
Graf 10 - Podíl na cizích zdrojích za rok 2020 v procentech.....	65
Graf 11 - Vývoj ČPK a ČPP ONN a.s., 2016-2020.....	66
Graf 12 - Vstupní data ukazatele likvidity ONN a.s. v mil. Kč	67
Graf 13 - Vývoj okamžité likvidity s doporučenými hodnotami	69
Graf 14 - Vývoj pohotové likvidity s doporučenými hodnotami.....	70
Graf 15 - Vývoj běžné likvidity s doporučenými hodnotami	71
Graf 16 – Vstupní data ukazatele zadluženosti ONN a.s. v mil. Kč.....	72
Graf 17 – Vývoj ukazatele věřitelského rizika v procentech s doporučenými hodnotami .	73
Graf 18 - Vývoj míry zadluženosti v procentech s doporučenou hodnotou	74
Graf 19 - Vstupní data ukazatele aktivity ONN a.s. v mil. Kč	75
Graf 20 - Vývoj obrátu celkových aktiv s doporučenou hodnotou.....	76
Graf 21 - Vývoj obrátu dlouhodobého majetku s doporučenou hodnotou	77
Graf 22 - Ukazatele aktivity ONN a.s.....	79
Graf 23 - Vstupní data ukazatele rentability ONN a.s. v mil. Kč	80
Graf 24 - Vývoj ukazatelů rentability ONN a.s.	82

8.3 Seznam tabulek

Tabulka 1 - Souhrn rozdílových ukazatelů	14
Tabulka 2 - Souhrn poměrových ukazatelů	14
Tabulka 3 - Souhrn bonitních a bankrotních modelů	16
Tabulka 4 - Ukazatele, intervaly a váhy finančního zdraví nemocnic dle HealthCare Institute.....	17
Tabulka 5 - Struktura elementárních metod finanční analýzy	34
Tabulka 6 - Hodnocení výsledků IN95.....	43
Tabulka 7 - Hodnocení výsledků IN99.....	44
Tabulka 8 - Hodnocení výsledků IN01.....	44
Tabulka 9 - Hodnocení výsledků IN05.....	45
Tabulka 10 - Ukazatele Kralicekova rychlého testu.....	47
Tabulka 11 - Stupnice hodnocení ukazatelů Kralicekova rychlého testu.....	47
Tabulka 12 - Hodnocení Indexu bonity	49
Tabulka 13 - Základní kapitál, akcionářská struktura roku 2020	53
Tabulka 14 - Vedení ONN a.s. od 1.1.2021	53
Tabulka 15 - Počet lůžek ONN a.s., 2016-2020	56
Tabulka 16 - Počet zaměstnanců a průměrná mzda ONN a.s., 2016-2020	57
Tabulka 17 - Struktura nákladů ONN a.s., 2016-2020.....	58
Tabulka 18 - Struktura výnosů ONN a.s. v tis. Kč, 2016-2020.....	60
Tabulka 19 - Čistý pracovní kapitál a Čisté pohotovové prostředky ONN a.s., 2016-2020	66
Tabulka 20 - Ukazatele likvidity ONN a.s. a likvidita odvětví zdravotní péče.....	68
Tabulka 21 - Ukazatele zadluženosti ONN a.s. a odvětví zdravotní péče	72
Tabulka 22 - Obrat aktiv a dlouhodobého majetku ONN a.s. a odvětví zdravotní péče	75
Tabulka 23 - Ukazatele aktivity ONN a.s. a odvětví zdravotní péče	78
Tabulka 24 - Ukazatele rentability ONN a.s. a odvětví zdravotní péče	81
Tabulka 25 - Altmanův model ONN a.s., 2016-2020.....	83
Tabulka 26 - IN05 ONN a.s., 2016-2020	83
Tabulka 27 - Výpočet ukazatelů Kralicekova rychlého testu	84
Tabulka 28 - Výsledky Kralicekova rychlého testu pro ONN a.s., 2016-2020.....	85
Tabulka 29 - Index bonity ONN a.s., 2016-2020	85
Tabulka 30 - Srovnání bankrotních a bonitních modelů ONN a.s., 2016-2020	86
Tabulka 31 - Ukazatele, intervaly a váhy finančního zdraví za rok 2020	88
Tabulka 32 - Bodové hodnocení finančního zdraví ONN a.s., ONJ a.s. a ONT a.s., 2016 a 2020.....	89

8.4 Seznam použitých zkratk

CF	Cash flow
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČPP	Čisté pohotovostní prostředky
ČSÚ	Český statistický úřad
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
EAT	Čistý zisk po zdanění
EBIT	Provozní výsledek hospodaření
HDP	Hrubý domácí produkt
IN	Index důvěryhodnosti
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
NMnM	Nové Město nad Metují
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
ONN a.s.	Oblastní nemocnice Náchod a.s.
ROA	Rentabilita celkového kapitálu
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROCE	Rentabilita celkového investovaného kapitálu
ROS	Rentabilita provozních tržeb
RnK	Rychnov nad Kněžnou
VH	Výsledek hospodaření
VZZ	Výkaz zisku a ztráty
ZHKK a.s.	Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje a.s.
ZP	Zdravotní pojišťovna

Přílohy

Příloha A – Rozvaha aktiv v netto hodnotě ONN a.s., 2016-2020

Označení	č.ř.	AKTIVA (v celých tisících Kč)	2016	2017	2018	2019	2020
	001	AKTIVA CELKEM	365 120	393 026	403 403	348 105	436 140
A.	002	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0
B.	003	Dlouhodobý majetek v netto hodnotě	146 229	154 179	174 203	121 397	117 812
B. 1.	004	Dlouhodobý majetek v brutto hodnotě	368 832	381 245	418 861	368 806	380 365
B. I.	005	Dlouhodobý nehmotný majetek	8 082	8 400	7 146	5 435	4 185
B. I. 1.	006	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	0	0	0	0	0
B. I. 2.	007	Ocenitelná práva	8 082	8 400	7 146	5 435	4 185
B. I. 2. 1.	008	Software	8 082	8 400	7 146	5 435	4 185
B. I. 2. 2.	009	Ostatní ocenitelná práva	0	0	0	0	0
B. I. 3.	010	Goodwill	0	0	0	0	0
B. I. 4.	011	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
B. I. 5.	012	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
B. I. 5. 1.	013	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	
B. I. 5. 2.	014	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
B. II.	015	Dlouhodobý hmotný majetek	138 147	145 779	167 057	115 962	113 627
B. II. 1.	016	Pozemky a stavby	33 422	35 461	4 477	4 237	4 045

B. II. 1. 1.	017	Pozemky	0	0	0	0	0
B. II. 1. 2.	018	Stavby	33 422	35 461	4 477	4 237	4 045
B. II. 2.	019	Hmotné movité věci a jejich soubory	102 956	109 515	161 568	110 220	108 141
B. II. 3.	020	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	0	0	0	0	0
B. II. 4.	021	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	0	0
B. II. 4. 1.	022	Pěstitelské celky trvalých porostů	0	0	0	0	0
B. II. 4. 2.	023	Dospělá zvířata a jejich skupiny	0	0	0	0	0
B. II. 4. 3.	024	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	0	0
B. II. 5.	025	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1 769	803	1 012	1 505	1 506
B. II. 5. 1.	026	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	80	23	80	636	636
B. II. 5. 2.	027	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1 689	780	932	869	805
B. III.	028	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
B. III. 1.	029	Podíly – ovládaná osoba nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
B. III. 2.	030	Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
B. III. 3.	031	Podíly – podstatný vliv	0	0	0	0	0
B. III. 4.	032	Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv	0	0	0	0	0
B. III. 5.	033	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	0	0	0	0	0
B. III. 6.	034	Zápůjčky a úvěry – ostatní	0	0	0	0	0

B. III. 7.	035	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
B. III. 7. 1.	036	Jiný dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
B. III. 7. 2.	037	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
C.	038	Oběžná aktiva (ř. 038 + 046 + 068 + 071)	209 756	226 609	224 498	223 806	314 689
C. I.	039	Zásoby	32 006	31 516	36 181	34 842	39 552
C. I. 1.	040	Materiál	32 006	31 516	36 181	34 842	39 552
C. I. 2.	041	Nedokončená výroba a polotovary	0	0	0	0	0
C. I. 3.	042	Výrobky a zboží	0	0	0	0	0
C. I. 3. 1.	043	Výrobky	0	0	0	0	0
C. I. 3. 2.	044	Zboží	0	0	0	0	0
C. I. 4.	045	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	0	0	0	0	0
C. I. 5.	046	Poskytnuté zálohy na zásoby	0	0	0	0	0
C. II.	047	Pohledávky (ř. 047 + 057)	116 825	140 074	130 773	124 609	243 988
C. II. 1.	048	Dlouhodobé pohledávky	1 055	1 614	926	1 189	1 322
C. II. 1. 1.	049	Pohledávky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
C. II. 1. 2.	050	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
C. II. 1. 3.	051	Pohledávky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
C. II. 1. 4.	052	Odložená daňová pohledávka	0	0	0	0	0
C. II. 1. 5.	053	Pohledávky ostatní	1 055	1 614	926	1 189	1 322
C. II. 1. 5. 1.	054	Pohledávky za společníky	0	0	0	0	0
C. II. 1. 5. 2.	055	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0	0	23	23	23
C. II. 1. 5. 3.	056	Dohadné účty aktivní	0	0	0	0	0

C. II. 1. 5. 4.	057	Jiné pohledávky	1 055	1 614	903	1 166	1 299
C. II. 2.	058	Krátkodobé pohledávky	115 770	138 460	129 847	123 420	242 646
C. II. 2. 1.	059	Pohledávky z obchodních vztahů	105 482	120 641	103 714	120 394	152 656
C. II. 2. 2.	060	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
C. II. 2. 3.	061	Pohledávky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
C. II. 2. 4.	062	Pohledávky – ostatní	10 288	17 819	26 133	3 026	89 990
C. II. 2. 4. 1.	063	Pohledávky za společníky	0	0	0	0	0
C. II. 2. 4. 2.	064	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0	0	0	0	0
C. II. 2. 4. 3.	065	Stát – daňové pohledávky	66	509	3 722	24	13
C. II. 2. 4. 4.	066	Krátkodobé poskytnuté zálohy	80	177	39	201	65
C. II. 2. 4. 5.	067	Dohadné účty aktivní	9 797	17 073	4 822	486	48 350
C. II. 2. 4. 6.	068	Jiné pohledávky	345	60	17 550	2 315	41 562
C. III.	069	Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
C. III. 1.	070	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
C. III. 2.	071	Ostatní krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
C. IV.	072	Peněžní prostředky (ř. 72 + 73)	60 925	55 019	57 544	64 355	31 168
C. IV. 1.	073	Peněžní prostředky v pokladně	537	463	503	482	675
C. IV. 2.	074	Peněžní prostředky na účtech	60 388	54 556	57 041	63 873	30 494
D.	075	Časové rozlišení aktiv	9 135	12 238	4 702	2 902	3 639
D. 1.	076	Náklady příštích období	7 663	6 547	3 395	1 808	1 512
D. 2.	077	Komplexní náklady příštích období	0	0	0	0	0

D. 3.	078	Příjmy příštích období	1 472	5 691	1 307	1 094	2 127
-------	-----	------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Zdroj: Výroční zpráva ONN a.s., 2016-2020

Příloha B – Rozvaha pasiv v netto hodnotě ONN a.s., 2016-2020

Označení	č.ř.	PASIVA (v celých tisících Kč)	2016	2017	2018	2019	2020
	078	PASIVA CELKEM	365 120	393 026	403 403	348 105	436 140
A.	079	Vlastní kapitál	148 828	66 821	42 939	61 699	111 806
A. I.	080	Základní kapitál	63 366	63 366	68 366	68 366	68 366
A. I. 1.	081	Základní kapitál	63 366	63 366	68 366	68 366	68 366
A. I. 2.	082	Vlastní podíly (-)	0	0	0	0	0
A. I. 3.	083	Změny základního kapitálu	0	0	0	0	0
A. II.	084	Ážio a kapitálové fondy	146 958	138 666	131 710	130 700	120 315
A. II. 1.	085	Ážio	0	0	0	0	0
A. II. 2.	086	Kapitálové fondy	146 958	138 666	131 710	130 700	120 315
A. II. 2. 1.	087	Ostatní kapitálové fondy	146 958	138 666	131 710	130 700	120 315
A. II. 2. 2.	088	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	0	0	0	0	0
A. II. 2. 3.	089	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)	0	0	0	0	0
A. II. 2. 4.	090	Rozdíly z přeměn obchodních korporací (+/-)	0	0	0	0	0
A. II. 2. 5.	091	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)	0	0	0	0	0
A. III.	092	Fondy ze zisku	4 906	4 906	4 906	4 906	5 844
A. III. 1.	093	Ostatní rezervní fondy	4 619	4 619	4 619	4 619	5 557
A. III. 2.	094	Statutární a ostatní fondy	287	287	287	287	287
A. IV.	095	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	-55 467	-80 542	-133 161	-161 034	-132 826

A. IV. 1.	096	Nerozdělený zisk minulých let	2 037	0	0	0	0
A. IV. 2.	097	Neuhrazená ztráta minulých let (-)	-57 504	-58 110	-133 161	-161 034	-132 826
A. IV. 3.	098	Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)	0	-22 432	0	0	0
A. V.	099	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	-10 935	-59 575	-28 882	18 761	50 107
A. VI.	100	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)	0	0	0	0	0
B. + C.	101	Cizí zdroje	216 253	325 886	360 344	286 283	323 157
B.	102	Rezervy	0	24 757	25 546	37 257	41 039
C.	103	Cizí zdroje bez rezerv	216 253	301 129	334 798	249 026	282 118
B. 1.	104	Rezerva na důchody a podobné závazky	0	0	0	0	0
B. 2.	105	Rezerva na daň z příjmů	0	0	0	0	0
B. 3.	106	Rezerva podle zvláštních právních předpisů	0	0	0	0	0
B. 4.	107	Ostatní rezervy	0	24 757	25 546	37 257	41 039
C.	108	Závazky	216 253	301 129	334 798	249 026	282 118
C. I.	109	Dlouhodobé závazky	1 576	533	0	0	13
C. I. 1.	110	Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
C. I. 1. 1.	111	Vyměnitelné dluhopisy	0	0	0	0	0
C. I. 1. 2.	112	Ostatní dluhopisy	0	0	0	0	0
C. I. 2.	113	Závazky k úvěrovým institucím	0	0	0	0	0
C. I. 3.	114	Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0	0	0	0
C. I. 4.	115	Závazky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
C. I. 5.	116	Dlouhodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0

C. I. 6.	117	Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	1 576	533	0	0	0
C. I. 7.	118	Závazky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
C. I. 8.	119	Odložený daňový závazek	0	0	0	0	0
C. I. 9.	120	Závazky – ostatní	0	0	0	0	13
C. I. 9. 1.	121	Závazky ke společníkům	0	0	0	0	0
C. I. 9. 2.	122	Dohadné účty pasivní	0	0	0	0	0
C. I. 9. 3.	123	Jiné závazky	0	0	0	0	13
C. II.	124	Krátkodobé závazky (ř. 124 + 127 + 128 + 129 + 130 + 131 + 132 + 133)	214 677	300 596	334 798	249 026	282 105
C. II. 1.	125	Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
C. II. 1. 1.	126	Vyměnitelné dluhopisy	0	0	0	0	0
C. II. 1. 2.	127	Ostatní dluhopisy	0	0	0	0	0
C. II. 2.	128	Závazky k úvěrovým institucím	75 000	9 744	80 861	67	22 477
C. II. 3.	129	Krátkodobé přijaté zálohy	1 385	1 661	1 348	1 466	1 615
C. II. 4.	130	Závazky z obchodních vztahů	72 374	119 737	112 466	98 063	127 682
C.II. 4.1	131	Závazky ve lhůtě splatnosti	46 951	54 107	60 003	58 885	99 333
C.II.4.2	132	Závazky po lhůtě splatnosti	25 423	65 630	52 463	39 178	28 349
C. II. 5.	133	Krátkodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0
C. II. 6.	134	Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	1 012	26 588	533	0	0
C. II. 7.	135	Závazky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
C. II. 8.	136	Závazky – ostatní	64 906	142 866	139 590	149 430	130 331
C. II. 8. 1.	137	Závazky ke společníkům	0	0	0	0	0
C. II. 8. 2.	138	Krátkodobé finanční výpomoci	0	0	0	0	0

C. II. 8. 3.	139	Závazky k zaměstnancům	36 521	40 684	41 814	47 042	56 833
C. II. 8. 4.	140	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	19 742	22 484	23 267	26 026	31 729
C. II. 8. 5.	141	Stát – daňové závazky a dotace	5 991	53 640	53 577	56 151	22 352
C. II. 8. 6.	142	Dohadné účty pasivní	503	22 070	16 896	17 893	16 224
C. II. 8. 7.	143	Jiné závazky	2 149	3 988	4 036	2 318	3 193
D.	144	Časové rozlišení pasiv	39	319	120	123	1 177
D. 1.	145	Výdaje příštích období	5	245	50	49	1 100
D. 2.	146	Výnosy příštích období	34	74	70	74	77

Zdroj: Výroční zpráva ONN a.s., 2016-2020

Příloha C – Výkaz zisku a ztráty ONN a.s., 2016-2020

Označení	č.ř.	Výkaz zisku a ztráty (v tis. Kč)	2016	2017	2018	2019	2020
I.	001	Tržby za vlastní výkony	1 034 496	1 084 408	1 136 625	1 306 403	1 498 591
II.	002	Tržby za prodej zboží	0	0	0	66	48
A.	003	Výkonová spotřeba	426 983	450 141	449 563	474 116	533 278
A.1.	004	Náklady vynaložené na prodané zboží	0	0	0	46	36
A.2.	005	Spotřeba materiálu a energie	291 512	303 250	304 423	308 311	389 125
A.3.	006	Služby	135 471	146 891	145 140	165 759	144 117
B.	007	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	0	0	0	0	0
C.	008	Aktivace (-)	-17 340	-18 751	-19 505	-18 344	-17 500
D.	009	Osobní náklady	688 329	800 262	869 852	963 477	1 172 175
D.1.	010	Mzdové náklady	510 756	594 198	646 990	718 323	877 089
D.2.	011	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	177 573	206 064	222 862	245 154	295 086
D.2.1.	012	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	168 694	195 609	213 048	234 881	285 640

D.2.2.	013	Ostatní náklady	8 879	10 455	9 814	10 273	9 446
E.	014	Úpravy hodnot v provozní oblasti	23 604	25 861	35 711	19 751	26 359
E.1.	015	Úprava hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	23 617	25 594	35 849	26 459	26 182
E.1.1.	016	Úpravy hodnot z dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé	23 617	25 594	35 849	26 459	26 182
E.1.2.	017	Úpravy hodnot z dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – dočasné	0	0	0	0	0
E.2.	018	Úpravy hodnot zásob	0	0	0	0	0
E.3.	019	Úpravy hodnot pohledávek	-13	267	-138	-6 708	177
III.	020	Ostatní provozní výnosy	83 322	127 164	204 851	177 202	283 352
III.1.	021	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	65	44	21 907	3	950
III.2.	022	Tržby z prodeje materiálu	6462	6 115	5 848	6 557	6 079
III.3.	023	Jiné provozní výnosy	76 795	121 005	177 096	170 642	276 223
F.	024	Ostatní provozní náklady	6 802	13 193	33 649	25 044	17 102
F.1.	025	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	0	0	21 907	0	0
F.2.	026	Zůstatková cena prodaného materiálu	6457	6 115	5 863	6 555	6 077
F.3.	027	Daně a poplatky	92	101	131	94	117
F.4.	028	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštího období	-1 700	3 057	605	11 712	3 781
F.5.	029	Jiné provozní náklady	1 953	3 920	5 143	6 683	7 127
*	030	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	-10 560	-59 134	-27 794	19 627	50 477

IV.	031	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly	0	0	0	0	0
IV.1.	032	Výnosy z podílů – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
IV.2.	033	Ostatní výnosy z podílů	0	0	0	0	0
G.	034	Náklady vynaložené na prodané podíly	0	0	0	0	0
V.	035	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
V.1.	036	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
V.2.	037	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
H.	038	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	0	0	0	0	0
VI.	039	Výnosové úroky a podobné výnosy	0	0	129	721	338
VI.1.	040	Výnosové úroky a podobné výnosy – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
VI.2.	041	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	0	0	129	721	338
I.	042	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	0	0	0	0	0
J.	043	Nákladové úroky a podobné náklady (ř. 044 + 045)	159	241	976	1 332	392
J.1.	044	Nákladové úroky a podobné náklady – ovládaná nebo ovládající osoba	94	77	245	5	0

J.2.	045	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	65	164	731	1 327	392
VII.	046	Ostatní finanční výnosy	4	0	0	0	0
K.	047	Ostatní finanční náklady	220	200	241	255	317
*	048	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	-375	-441	-1 088	-866	-210
**	049	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	-10 935	-59 575	-28 882	18 761	50 107
L.	050	Daň z příjmů	0	0	0	0	0
L.1.	051	Daň z příjmů splatná	0	0	0	0	0
L.2.	052	Daň z příjmů odložená (+/-)	0	0	0	0	0
**	053	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	-10 935	-59 575	-28 882	18 761	50 107
M.	054	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	0	0	0	0	0
***	055	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	-10 935	-59 575	-28 882	18 761	50 107
*	056	Čistý obrat za účetní období	1 117 822	1 211 572	1 341 605	1 484 392	1 782 229

Zdroj: Výroční zpráva ONN a.s., 2016-2020

Příloha D – Zkrácený výkaz cash flow ONN a.s., 2016-2020

Označení	č.ř.	Výkaz cash flow v tis. Kč	2016	2017	2018	2019	2020
P.	001	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	33 789	60 925	55 019	57 544	64 355
A.	002	Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (provozní činnosti)					
Z.	003	Účetní zisk nebo ztráta před zdaněním	-10 935	-59 575	-28 882	18 761	50 107
A. *	004	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a změnami pracovního kapitálu	11 063	-30 460	8 281	50 832	79 243
A. **	005	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním	31 979	93 490	8 008	63 809	-33 658
A. ***	006	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	31 820	93 249	7 161	63 198	-33 711
B.	007	Peněžní toky z investiční činnosti					
B. 1.	008	Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	-88 487	-76 072	-32 900	24 404	-848
B. 2.	009	Příjmy z prodeje stálých aktiv	65	21 907	44	3	950
B. ***	008	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-88 422	-32 856	-54 165	24 407	902
C.	009	Peněžní toky z finanční činnosti					
C. ***	010	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	83 738	-66 299	49 529	-80 794	22 423
F.	011	Čisté zvýšení, resp. snížení peněžních prostředků	27 136	-5 906	2 525	6 811	-33 186
R.	012	Stav peněžních prostředků peněžních ekvivalentů na konci účetního období	60 925	55 019	57 544	64 355	31 169

Zdroj: Výroční zpráva ONN a.s., 2016-2020

Příloha E – Horizontální a vertikální analýza aktiv ONN a.s., 2016-2020

AKTIVA V %	č.ř.	16	17	18	19	20	16/17	17/18	18/19	19/20
AKTIVA CELKEM	001	100,0	100,00	100,00	100,00	100,00	7,64	2,64	-13,71	25,29
Dlouhodobý majetek	003	40,05	39,23	43,18	34,87	27,01	5,44	12,99	-30,31	-2,95
Dlouhodobý nehmotný majetek	004	2,21	2,14	1,77	1,56	0,96	3,93	-14,93	-23,94	-23,00
Dlouhodobý hmotný majetek	014	37,84	37,09	41,41	33,31	26,05	5,52	14,60	-30,59	-2,01
Dlouhodobý finanční majetek	027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oběžná aktiva	037	57,45	57,66	55,65	64,30	72,16	8,03	-0,93	-0,31	40,61
Zásoby	038	8,77	8,02	8,97	10,01	9,07	-1,53	14,80	-3,70	13,52
Pohledávky	046	32,00	35,64	32,42	35,8	55,94	19,90	-6,64	-4,71	95,80
Dlouhodobé pohledávky	047	0,29	0,41	0,23	0,34	0,3	52,99	-42,63	28,40	11,19
Krátkodobé pohledávky	057	31,71	35,23	32,19	35,45	55,63	19,60	-6,22	-4,95	96,60
Pohledávky z obchodních vztahů	058	28,89	30,7	25,71	34,59	35	14,37	-14,03	16,08	26,80
Pohledávky – ostatní	061	2,82	4,53	6,48	0,87	20,63	73,20	46,66	-88,42	2873,89
Krátkodobý finanční majetek	068	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Peněžní prostředky	071	16,69	14	14,26	18,49	7,15	-9,69	4,59	11,84	-51,57
Časové rozlišení aktiv	074	2,5	3,11	1,17	0,83	0,83	33,97	-61,58	-38,28	25,40

Zdroj: Rozvaha ONN a.s., 2016-2020

Příloha F – Vertikální a horizontální analýza pasiv ONN a.s., 2016-2020

PASIVA V %	č.ř.	16	17	18	19	20	16/17	17/18	18/19	19/20
PASIVA CELKEM	078	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	7,64	2,64	-13,71	25,29
Vlastní kapitál	079	40,76	17,00	10,64	17,72	25,64	-55,10	-35,74	43,69	81,21
Základní kapitál	080	17,35	16,12	16,95	19,64	15,68	0,00	7,89	0,00	0,00
Ážio a kapitálové fondy	084	40,25	35,28	32,65	37,55	27,59	-5,64	-5,02	-0,77	-7,95
Fondy ze zisku	092	1,34	1,25	1,22	1,41	1,34	0,00	0,00	0,00	19,12
Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	095	-15,19	-20,49	-33,01	-46,26	-30,45	45,21	65,33	20,93	-17,52
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	099	-2,99	-15,16	-7,16	5,39	11,49	444,81	-51,52	164,96	167,08
Cizí zdroje	101	59,23	82,92	89,32	82,24	74,09	50,70	10,57	-20,55	12,88
Rezervy	102	0,00	6,30	6,33	10,70	9,41	0,00	3,19	45,84	10,15
Závazky	107	59,23	76,62	82,99	71,54	64,69	39,25	11,18	-25,62	13,29
Dlouhodobé závazky	108	0,43	0,14	0,00	0,00	0,00	-66,18	100,00	0,00	0,00
Krátkodobé závazky	123	58,80	76,48	82,99	71,54	64,68	40,02	11,38	-25,62	13,28
Závazky z obchodních vztahů	129	19,82	30,47	27,88	28,17	29,28	65,44	-6,07	-12,81	30,20
Závazky – ostatní	133	17,78	36,35	34,60	42,93	29,88	120,11	-2,29	7,05	-12,78
Časové rozlišení pasiv	141	0,01	0,08	0,03	0,04	0,27	717,95	-62,38	2,50	856,91

Zdroj: Rozvaha ONN a.s., 2016-2020

Příloha G – Pomocná data k výpočtům poměrových ukazatelů CZ-NACE 86

POLOŽKY CZ-NACE 86 - Zdravotní péče	2016	2017	2018	2019
Likvidita 1	0,47	0,55	0,48	0,48
Likvidita 2	1,54	1,69	1,51	1,54
Likvidita 3	1,65	1,79	1,62	1,66
Aktiva celkem	40 540 867	44 773 402	46 420 813	47 147 461
Cizí zdroje	16 056 683	16 614 983	16 941 071	16 858 017
Vlastní kapitál	23 721 842	26 321 907	28 517 213	29 315 776
Tržby za vlastní výrobky a služby	42 663 020	46 038 160	50 229 457	54 928 090
Tržby za prodej zboží	3 067 777	3 235 734	3 432 885	3 569 360
Dlouhodobý majetek	26 964 257	27 075 217	28 745 405	29 964 151
Zásoby	848 849	924 878	1 164 091	1 210 211
Krátkodobé pohledávky	8 467 131	10 124 222	11 042 096	10 786 919
Krátkodobé závazky	7 911 745	9 172 289	10 722 253	10 153 867
Provozní výsledek hospodaření	615 672	1 280 752	1 139 973	1 642 191
Rentabilita vlastního kapitálu	1,04 %	2,69 %	2,72 %	3,79 %
Dlouhodobé závazky	7 495 712	6 747 358	5 518 077	5 918 802
Oběžná aktiva	13 071 101	15 955 867	17 349 089	16 865 086

Zdroj: Finanční analýza podnikové sféry za rok 2016–2019, Mpo.cz

Příloha H – Výpočty poměrových ukazatelů CZ-NACE 86 - Zdravotní péče

CZ-NACE 86 – Zdravotní péče	2016	2017	2018	2019
Likvidita 1	0,47	0,55	0,48	0,48
Likvidita 2	1,54	1,69	1,51	1,54
Likvidita 3	1,65	1,79	1,62	1,66
Ukazatel věřitelského rizika v %	39,61	37,11	36,49	35,76
Míra zadluženosti v %	67,69	63,12	59,41	57,5
Obrat celkových aktiv	1,13	1,10	1,16	1,24
Obrat dlouhodobého majetku	1,7	1,82	1,87	1,96
Doba obratu zásob	6,68	6,76	7,81	7,45
Doba obratu pohledávek	66,65	73,97	74,08	66,38
Doba obratu závazků	62,28	67,01	71,93	62,49
ROS v %	1,35	2,6	2,12	2,81
ROA v %	1,52	2,86	2,46	3,48
ROE v %	1,04	2,69	2,72	3,79
ROCE v %	1,97	3,87	3,35	4,66

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha CH – Pomocné výpočty k Altmanovu modelu ONN a.s., 2016-2020

Váha	Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020
0,717	Pracovní kapitál /Celková aktiva	-0,01	-0,19	-0,27	-0,07	0,07
0,847	Nerozdělený zisk /Celková aktiva	0,01	0	0	0	0
3,107	EBIT / Celková aktiva	-0,03	-0,15	-0,07	0,06	0,12
0,42	Tržní hodnota vlastního kapitálu / Cizí zdroje	0,69	0,21	0,12	0,22	0,35
0,998	Tržby / Celková aktiva	2,83	2,76	2,82	3,75	3,44

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.,2016-2020

Příloha I – Pomocné výpočty k IN05 ONN a.s., 2016-2020

Váha	Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020
0,13	Aktiva / Cizí kapitál	0,22	0,16	0,15	0,16	0,18
0,04	EBIT / Nákladové úroky	-2,66	-9,81	-1,14	0,59	5,15
3,97	EBIT/celková aktiva	-0,11	-0,60	-0,27	0,22	0,46
0,21	Celkové výnosy / Celková aktiva	0,64	0,65	0,70	0,90	0,86
0,09	Oběžná aktiva / Krátkodobé závazky	0,09	0,07	0,06	0,08	0,10

Zdroj: Rozvaha a VZZ ONN a.s.,2016-2020

Příloha J – Pomocné výpočty k Indexu bonity ONN a.s.

Váha	Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020
1,5	Cash flow / Cizí zdroje	0,28	0,17	0,16	0,22	0,10
0,08	Aktiva / Cizí zdroje	1,69	1,21	1,12	1,22	1,35
10	Zisk před zdaněním / Aktiva	-0,03	-0,15	-0,07	0,05	0,11
5	Zisk před zdaněním / Výnosy	-0,01	-0,06	-0,03	0,01	0,03
0,3	Zásoby / Výnosy	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
0,1	Výnosy / Aktiva	2,79	2,71	2,77	3,70	3,40

Zdroj: Rozvaha, VZZ a CF ONN a.s.,2016-2020

Příloha K – Pomocná data k výpočtu modelu finančního zdraví nemocnic

v tis. Kč	Náchod		Jičín		Trutnov	
	2016	2020	2016	2020	2016	2020
Oběžná aktiva	209 756	314 689	144 647	211 058	91 146	161 784
Zásoby	32 006	39 552	19 219	16 709	15 647	19 329
Krátkodobé závazky	214 677	282 105	86 920	128 747	53 546	103 103
Cizí zdroje bez rezerv	216 253	323 157	89 766	133 127	55 837	103 111
Celková aktiva	365 120	436 140	200 304	269 855	149 224	230 722
Účtová skupina 50,51,52	1 115 312	1 705 453	668 201	974 770	515 498	778 457
Vlastní kapitál	148 828	111 806	102 443	120 111	90 709	106 394
Rezervy	0	41 039	8 094	10 143	2 540	16 806
Dlouhodobé závazky	1 576	13	2 846	4 380	2 291	8
Dlouhodobá aktiva	146 229	117 812	54 304	53 997	53 622	66 472
Investiční výdaje na stálá aktiva	-88 487	-848	-21 984	-13 727	-10 858	-16 524
Výkony	1 017 156	1 481 103	606 253	833 475	440 034	651 001
Netto dlouhodobá aktiva	146 229	117 812	54 304	53 997	53 622	66 472
Brutto dlouhodobá aktiva	368 832	380 365	142 935	176 695	135 484	179 031
Mzdové náklady	510 756	877 089	313 657	541 147	245 499	401 661
Průměrný přepočtený počet zaměstnanců	1 270,04	1 351,20	797,17	855,22	633,49	638,07

Zdroj: Výroční zprávy ONN a.s., ONJ a.s., ONT a.s., 2016 a 2020

Příloha L – Výpočet ročního výnosu parkovacího domu

Průměrnost zaplnění	pondělí až pátek 60 %	sobota a neděle 20 %
Kapacita	180	180
Za 2 hod. zaplatí řidič mezi 8–16 hod	30 Kč	30 Kč
Výpočet	180 x 0,6 x 4 x 30	180 x 0,2 x 4 x 30
Denní výnos v Kč	12 960	4 320
Měsíční výnos v Kč	259 200	86 400
Roční výnos v Kč	3 110 400	1 036 800
Výnos celkem v Kč	4 147 200	

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha M – Výpočet čistého zisku u totálních endoprotéz

v Kč	Totální endoprotéza kyčelního kloubu	Totální endoprotéza kolenního kloubu
Náklady nemocnice i s hospitalizací pacienta	100 000	120 000
Úhrada od zdravotní pojišťovny	130 000	150 000
Čistý zisk za 1 výměnu	30 000	30 000
Čistý zisk za 3 výměny	90 000	90 000
Čistý zisk za 3 výměny měsíčně	5 400 000	5 400 000
Čistý zisk za 3 výměny ročně	64 800 000	64 800 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha N – Výpočet návratnosti investice fotovoltaické elektrárny

Výpočet podle zadané plochy střechy – 450 m²	
1. Celkový výkon instalace:	95,2 kWp
2. Odhadovaný počet fotovoltaických panelů o výkonu 360 Wp:	264 ks
3. Přibližná cena zařízení je:	3 716 470 Kč
4. Fotovoltaická elektrárna může podle umístění a doby slunečního svitu vyrobit:	90 529 až 104 823 kWh
5. Průměrná měsíční výroba	7 544 kWh až 8 735 kWh
6. Úspora při 100 % spotřeby vlastní výroby z FVE ¹⁶	362 117 Kč až 419 294 Kč
7. Návratnost investice při 100 %	10 let až 8 let
8. Úspora při 75% spotřeby vlastní výroby z FVE	271 588 Kč až 314 470 Kč
9. Návratnost investice při 75 %	13 let až 11 let
10. Úspora při 50% spotřeby vlastní výroby z FVE	181 058 Kč až 209 647 Kč
11. Návratnost investice při 50 %	20 let až 17 let
12. Ročně ušetříte spálení:	231 285 kg uhlí
13. Ušetříte:	122 643 kg CO ₂
14. Celkem můžete vyrobit naprosto čisté ekologické energie:	104 823 kWh

Zdroj: Kalkulačka - Ceska-solarni.cz

¹⁶ FVE – Fotovoltaická elektrárna

Příloha O – Plocha pro umístění fotovoltaické elektrárny, Nemocnice Náchod

Zdroj: Oblastní nemocnice Náchod a.s. Mapy.cz